

This text was downloaded from <http://georgianmanuscripts.uk/>, where you can also find other texts of the Wardrops' Collection Online (WCO). It is published within the framework of the joint research programme of the University of Oxford and SRNSFG in Georgian Studies, under a [CC BY-NC-SA 3.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/) licence.

CATALOGUE OF THE WARDROP COLLECTION ONLINE — MS. Wardr. f. 3 Life of Aesop ცხოვრება მოდგმითი, გონება მახვილისა ესოპესნი c'xovreba modgmit'i, goneba maxvilisa esopesni

Table of contents

1.

1.1. ცხოვრება მოდგმითი, გონება მახვილისა ესოპესნი:

[Page 1]

მოდგმა იგი საქმეთა, რომელარიან კაცთა შორის, ყოველივე გამოვსცედენ, და სხვანიცა რა იმე მრავალნი, და მივეცი მისთვის გონებად განზრახვასა მასთვისა. და ვგონებ მე ამას ვითარმედ: ესოპე არა იყო ბრძენი ბუნებით. აწ განგდებულეებითა ღისითა: ვინათგან მი იწია სიბრძნითა საზომსა, ძველთა მათ მოძღვართასა და რომელსაცა იტყვის, არა მოძღვართა მათგან უსწავიეს, და არცა ძველთა წიგნთაგან, გარნა გონებითა, და სიტყვითა მიიზიდნა ყოველნი კაცნი თავისა თვისისად. ესოდენ რომელ, არა ეძლოთ მას ჟამსა შინა მისებრივი სიტყვაც, აღცათუ ერთსა ვისმე ჭილოსოჭოს თაგანსა: რწიტყვა მისი იყო ფრინველთა შინა და სხვასაცა ცხოველთა, და სამენი მისნი

[Page 2] ნი ვწჩენს იგავთა შინა მისთა და საქმეთაცა, რწიტყვითა მიზიდვიდა მრავალთა სასარგებლოდ თვისად, რომელთაცა ეტყოდა იგავთა თვისთა მრავალთა ჭირთა და განსაცდელთაგან განარინებდა: ხწესოპე ესე ყოველთა შინა ცხოვრებათა თვისთა, არა მხოლოდ სიტყვითა ოდენ ბრძნობდა, აწ საქმით უმეტესად მოძღვრავდა:

ამისა შდ დარვიდარა ივრიგვით გამ, პერო იგი ბედმან მისმან ტყვედ, გარნა აგებულეზამ ან მისმან მისცა მას განთავისუფლებასა,

ხრჩულმან კაცისამან მისცა ხორცი მისი,
ტყვედ, არათუ უნებლიეთ, აწ მისგამ, ვინა
თგან შეურაცხიყო უფროს ყთა კაცთა რომელ
იყო იგი ტანითა მოხრილ, სახითა იყო იგი შავ
და ლაშინ, ხშუცლითა განბერილ, ვწიტყვის
უმირს: კვალად იყო იგი, სახილველად შეურაცხ
და უდარესი ყოველთა, და იყო იგი უკმ, და ენა ბრგ
ვნილ: აწ ოდესცა რომელსაცა მსახურებასა თვი
სსა

[Page 3] სსა წარავლენდიან, მსწაფლ ყოვლითა სიხარ
ულითა ჰყოფლიდის მას, და განსაკვირვებელ იყო
ყოველთა კაცთა მრ, რომელ ეგე ვითარი ხორცითა
შეურაცხი კაცი, ვითარ ჰყოფს ეგდენთა უცხო
თა საქმეთა: ხრაოდენიყო იგი შეურაცხ და ხეხემ
ჰორცითა, ეგოდენ იყო იგი გონიერ ფულითა, და ყოვ
ლისავე სიტყვის მიგებად ფრიად მზა:

ვითარმედ ერთსა რომელსამე დღესა წარავლინა
იგი უფალმან მისმან, ჰვნად აგარაკსა თვისისა.
სხვათა მათ მონათათანა, ვინათგან არა იყო იგი
სახლსა შინა მსახურებისა ღირს: მაშინ წარვიდა
ესოპე აგარაკსა, და იმუშავა საქმე თვისი ყოვილთა
გულისმოდგინებითა: ხურთმან ვინმე მიწისმოქმედ
მან მართვა უფალსა მისსა ღელვა კალათითა.
და უფალმან მისმან იხილარა სიკეთე ლელვისა მის.
უბრძანა მონასა თვისსა სახელით აღათორიდოს,
დამარხვად ლელვსა მის, რათა გამრავდეს ა
ბანისაგან, ჭამოს იგი: მას ჟამსა წარმოვიდა
აგარა

[Page 4] აგარაკისაგან ესოპე საქმისა რასათვისმე სახლსა უფ
ლისა თვისისასა: ხნიხილესრა მსახურთა მათ, გა
ნიხარეს ფდ, და ზრახვა ყვეს ურთიერთარს, რათა
ლელვი იგი შეჭამონ, და ოდესცა მოკითხოს უფალმან
მათმან, აბრალონ იგი ესოპეს: და ეგრეცა ჰყვეს, და
შეჭამეს ლელვი იგი, და ეცინოდეს ესოპეს, დაეტყოდენ,
ვაი შენდა საწყალობელო ესოპე: ხგამოვდარა აბანოთ
უფალი მათი, ჰრქვეს მას მონათა მისთა, ვდ ლე
ლვი იგი შეჭამა ესოპემ. მაშინ განრისხნა უფალი ი
გი მისი ესოპესა ზედა, და ბრძანა წინაშე მისსა მოყ
ვანება, და ჰქვა მას გულისწყრომით, მ წყეულო
და არა მსგავს კაცთა, რასათვის უკვე შეხვედ შენ
საწოლსა ჩემსა, და შთანთქენ ლელვი იგი: ხუსმარა
ესე ესოპეს, განუკვირდა ფდ, და აგრძნა განძრახვა ი
გი მონათა მათგან, აწ ვერეძლო სიტყვად ვინათგან

იყო იგი ფუძე ენა ბრგვნილ, და ხედვიდა რა იგი გვემუ
რებასა თვისსა უფლისაგან თვისისა, დავარდა ფე
რტა ქვეშე მისათა, და ევედრებოდა მას რათა აცადოს
მცი

[Page 5] მცირედ, და მეყვსეულად წარვიდა, და მიიღო წყალი
წმინდა, და აღავსო ჭურჭელი ერთი დიდი, და შესვა
სუფრე წინაშე მათსა, და მერე შთაიყო თითი პირსა
შინა თვისსა, და წარმოსთხია ეგრევე წყალი წმი
და, რა არა ეჭამა დღესა მას: და შუად ევედრებოდა
მას, რათა ასვას მსახურთაცა მათ მისთა, და
ჰყონ მათცა ესრეთვე, და გამოჩნდეს უკეთუ ვის
მიერ შექმულიყოს ლელვი იგი: იხილარა იგი
უფალმან მისმან, განჰკვირდა ფუძე გონებასა ზედა
ესოპესსა, და მეყვსეულად უბრძანა მონათა მათ
მისთა ესრეთ ყოფად, და ვაშესვეს მათცა წყა
ლი იგი, თვინიერ თითისა შთაყოფისა, მუნ
თქვესვე წარმოსთხივეს ერთბამად ლელვი იგი
პირთაგან მათთა, და გამოჩნდა სიმართლე ესო
პესი: მაშინ ესოპე დავარდა ფერტთა ქვეშე
უფლისა თვისისათა, და ევედრებოდა რათა ცილის
წამებისა მისთვის რომელი წამეს მას ზედა, მი
აგოს მათ მისაგებელი ბოროტი: ხუფალმან მის
მან

[Page 6] მან, მეყვსეულად განაშიშვლნა იგინი, და ბრძანა
გვემა მათი უწყალოდ: აღსრულდა წერილი იგი
რომელ იტყვის ვუძე, მიექცეს სალმოზა მისი თუვისა
მისსა, და სიცრუე მისი თხემსა მისსა ზედა და
უკდეს.

ხოლო დღესა ოდეს ერთსა განვიდა უფალი მისი
გარეგან ქალაქისა, რეცათუ შესაქცეველად თა
ვისა თვისისა, და ესოპეს უბრძანა წარსვლა სამუ
კოდ: ხშირავიდა იგი აგარაკად: იხილა მან სია
ხლოვესა თვისსა, კაცნი ვინმე შეცთომილნი გზი
საგან, რომელნი მიმავლიყვნეს მსხვერპლისა შე
წირვად, არტემიდასა კერპისა, და სხვანიცა რომ
ელიმე: დაევედრებოდეს მას რათა ასწაოს მათ გზა
რომელსაცა ადგილსა ეგულები მათ მისვლა:

ხუსოპე მიიყვანა იგინი, ხისა ერთისა ქვეშე და
დაუგო მათ ტაბლა, და დიდად შეიწყნარნა უცხონი
იგი, და უკანასკნელ ასწავათ მათ გზადცა: მა
შინ შემწირველთა მათ კერპისათა, იხილესრა
ეგო

[Page 7] ეგოდენი შეწყნარება ესოპესგან. ევედრებდენ ღმრც
რათა მისცეს ესოპეს მისაგებელი კეთილ უცხოთ
შეწყნარებისა, და ქველისმოქმედებისათვის მისისა
მათდა მიმართ: ხ ესოპე მიქცა მათაგან სამუშაკ
ოსავე თვისსა და მრავლისა მისგან მშრომელისა და მზ
ისა სირცხვილისაგან მიწვა იგი მცირედ ძილად: ხუჩვენა
მას ძილსა შინა, და იხილა მან ბედნიერება თვისი
ვდ მივიდა მისა მიმართ ერთი ვინმე, და მიანიჭა
მას გახსნა ენისა, და სიბრძნით მეტყველებისა
მეყვსეულად განელვიდა და თქვა, ეჰა ვითარ მეძინა
მე ტკბილად, და ვითარ ჩვენებაცა კეთილი ვიხილე,
და აწ ესერ ვიტყვი ენა დაუყენებელად, და იწყო წარ
მოთქმა სახელსა, ფართა და ჯორთა, და საწნისთასა,
და სხვათაცა ყველთა, და თქვა ჭტდ მიცხოზიეს
ვინა მოვიდა ჩემდა მიმართ კეთილი ესე ნიჭი: ხუსე
ამისმიერ ვინათგან პატივ ვეც მრ უცხოთა მათ, და
სხვათაცა ვეთმე, და ჭტდ ვინცა ჰყოფდეს კეთილ
სა, იგიცა კეთილსა მოელოდენ:და კვალად იწყო
ვვნად

[Page 8] ვვნად: მას ჟამსა მოვიდა უხუცესი მათი, რომელსა, ე
წოლა ზენონ, ხილვად ვნულთა მათთა, და ერთმან მან
მუშაკთაგანმან მცირედრე სცოდა საქმესა შინა თვის
სა, და აღილო უხუცესმან მან კვერთხი, და იწყო ცემ
ად მისა მწარედ, ხუსოპე ჰქვა მას რასათვის უკვე
სცემ ჰ კაცო კაცსა ამას, რომელ არარა უცოდავს წი
ნაშე შენსა. ვაუწყებ მე ამას უფლისა ჩემსა უწ
ყოდე: ხუსმარა ესე ზენონს, განჰკვირდა ფდ რომელ ე
სოპე მეტყველებს. და თქვა არა მექმნების მე კეთილი
რამე ვინათგან ესოპე მეტყველებს, უკეთუ მივიდეს
ესე უწინარეს ჩემსა, უფლისა მიმართ ჩემისა, და
შემასმინოს მე, იგი წარმიღებს უხუცესობასა:
აწ უკვე წარვიდე მე უწინარეს მისსა, და შევასმინო
იგი: და ესერა თქვა, მეყვსეულად წარბიოდა იგი ქა
ლაქად უფლისა მიმართ თვისისა, და მივიდა მწუხა
რებითა დიდითა აღსავსე, და ჰქვა მას. გიხარო
დენ უფალო ჩემო: მიუგო მას უფალმან მისმან, და
ჰრქვა: რასათვის უკვე მხვედ, და ხარ ეგრეთ
მწუ

[Page 9] მწუხარედ. და ჰქვა მას ზენონ, საკვირველება რამე
იქმნა დღეს აგარაკსა ზედა. და ამისათვის ვარ მე ეს
რეთ მწუხარედ: მიუგო მას უფალმან მისმან, და
ჰრქვა, თუ უკვე ხემან გამოილო ად ნაყოფი უწინარეს
ჟამისა. გინდა ცხოველმან რომელმანმე ქშვა, უფროს
ზომისაებრ თვისისა: ჰქვა მას ზენონ, არა ეგრე

აწ მეტყველებად იწყო ესოპე: მიუგო უფალმან მი
სმან და ჰქვა . ესე არს უკვე კეთილი საქმე, და შენ
იტყვი ამას საქმედ ბოროტად: ჰქვა მას ზენონ
წ, კეთილ, გარნა განჰვიცხრა მან ღმერთი, და მე
ცა, და უფლებაცა შენი: ხუსმარა ესე უფალსა
მისისა, აღვისებულიქმნა რისხვითა, და ჰქვა ზე
ნონს. ამიერთაგან მიმიცემიეს იგი შენდა, და
უყავ მას რაცა გენებოს, და ესრეთ ჰპოვა
ზენონ ხელმწიფება ესოპეს ზედა: ხჰრქვა მას ე
სოპე, აწ უკვე ჰყავ იგი ჩემზედა, რაცა გენებოს:

მას დღესა შინა, მივიდა კაცი ვინმე ვაჭარი, და
ემიებდა პირუტყვთა სჯდვად, და ვიდოდა გზად
აგა

[Page 10] აგარაკსა მას, და დაჰკითხვიდა ზენონს, უკეთუ ეხსნა მას
პირუტყვნი რადმე, გასასჯდნი: მიუგო მას ზენონ
ვღ პირუტყვი არა მივისმე, აწ მივის მე საფრთხობი
ერთი კაცისა, უკეთუ გნებავს იჯდე იგი: ჰრქ
ვა მას ვაჭარმან. მიჩვენე მე იგი: მაშინ უბრძა
ნა ზენონ ესოპეს მისვლა, და იგი მის მიმართ,
ხუხილარა იგი ვაჭარმან, განცვიფრდა და თქვა, შე
მუსვრილი ესე ქოთანნი, კაცი არსა ანუ ჯირკვი,
უკეთუ არა აქვნდეს ამას ჳმა ვიტყოდი მცა მე
ვღ იგი რომელიმე ტმარაკი იყოს, და მე მიკვირს შე
ნი კაცი, რზრა მიტევე მე სვლად საქმისათვის
ჩემისა, და დამჰკვეთე გზა ჩემი, შვენიერად სახი
ლველითა ამით : ესე თქვა ვაჭარმან მან და
წარვიდა გზასა თვისსა: ხ ესოპე მირბოდა უკა
ნით მისსა, და ღაღადებდა აცადე მცირედ და
ნუ ივლტი ჩემგან, ხუვაჭარი იგი მოექცა
მას და ჰრქვა გულისწყრომით, განმეშორე ჩემ
გან ჳ უბილწეს ძაღლსა, რზრღარა მთ
ნავს

[Page 11] ნავს მე ხილვად პირსა შენისა, მაშინ ესოპე მიუგო
მას ვედრებით და ჰქვა. მაუწყე მე ესე, რაისათვის
უკვე მოხვედ შენ აქა: ჰქვა მას ვაჭარმან, მ
ოვედ მე აქა სჯდვად რომელსამე კეთილისათვის.
და არა შენებრ დამჰპალსა და შეურაცხსა: კვალ
ად ჰრქვა მას ესოპე. უკეთუ მიწედა მე, გექმნას
შენ მრავალი კეთილი: მიუგო მას ვაჭარმან.
და ჰრქვა, რად ისარგებელ ხარ შენ სახე ეგე ბარე
ტი: ჰრქვა მას ესოპე, უკეთუ გიხსენ შენ შვილ
ნი ურჩნი, და მტირალნი, მე მიჩინე მათ, და და
ვამშვიდო იგინი: ხუსმარა ესე ვაჭარსა მას,

განიცინა, და მეყვსეულად ჰკითხა ზენონს, რასა უკვე იტყვი: მაშინ ზენონ ეტყოდა წარვიდეთ სოფელსა რასამე რათა რაცა ვენებოს ვივაჭროთ ადგილსა მას, და აღდგენ, და მომზადეს საგზალი რაცა ენებათ საჯმარად თვისად:

პირველად დასხდენ ჭამად პურისა, და რაღსაცა განმზადებოდენ საქმელად თვისა, ესოჰე სხვა სა

[Page 12] სა რასამე განმზადებდა, რაღცა მათ არა უწყოდენ, და სხვასა რასამე მოიგონებდა, რომ მათ განაკვირვებდა, და იტყოდენ, რამე იცის ესე ვითარი დუხჭირ მან ამან კაცმან, და იგონებს ამას ესე ვითარსა რომელ ჩვენ ესე გვსმენიაო, არას დროსა და ჟამსაო: და არცა ვისმე გვიხილავსა: ეგრევე რომელნიცა იტყოდენ თავისა თვისისა რასაცა საქმისა წარმართებასა, იგი უმეტესსა სიტყვასა და მოგონებულსა რჩევასა განიზრახავდა, და ასმენდა რომელ მათცა ესრეთ დაარწმუნებდა, და იტყოდა, ვღ ესე განზრახვა ჩვენისა საქმისა წარმართება სა ზედა უმჯობესარ: გარნა რომელნიმე მათგანნი იტყოდენ, და შურს იგებდეს მას ზედა, ვღ რამე ხარ შენ გლახაკი ეგე საძაგელი, და დამპალი კაცთა უმსგავსი რომელ, ჩვენისა განზრახვასა შენ შეურაცხყოფ, და ჩვენზე უმჯობესსა რასამე შენ იტყვი და მიგონებ: მაშინ აღიღეს ჭამადი თვისი, და შეკრეს საგზალი წარსაღებად, რომელნი მცირე

ა

[Page 13] მცირენი ჭურჭელნი, და რომელმან დიდნი და მძიმენი სატვირთავად: მაშინ ესოჰე ეტყოდა მათ, ვღ რაღცა მძიმე არსო იგი მე აღმკიდეთ, და მე წარმოვილო იგი, ხშათ რომელიცა მძიმე პური და საქმელი იყო გამოარჩიეს, და უთხრეს ტვირთიდა მის კელთა თვისთა აღება, და ჰრქვა მათ რათა აღუდგან იგი მწართა ზედა: ხშონანი იგი ეცხოდენ მას და ეკითხებოდნენ და ეყოდენ, არავინარს უუგუნურეს შეურაცხისა ამის, ვინათგან ითხოვდა ესე ჩვენ მიერ რათა მიგვეცა უმსუბუქესი რამე ნაწილი წარსაღებელად, და აწ გამოირჩია ამან უმძიმესი უფროს ყოველთა. აწ ვყოფთ ჩვენ ნება მისი: და მეყვსეულად შეუდგეს მას გოდორუ იგი მძიმე მწარსა ზედა: ხშუბადრუკი იგი ესოჰე, ძლით ვლიდა სიმძიმისა მისგან ტვირთისა, და ეცოდებოდეს მას

იკერვნი მისნი, და ერწებოდეს იმიერ და ამიერ: იხი
ლა რა იგი უფალმან მისმან, განუკვირდა და თქვა, ა
ჰა ესერა მიცხობიეს, რჳსურის ესოპეს სამსახური ჩემი
აწ
ბ

[Page 14] აწ უკვე მიზლო ფასი თვისი, ვინათგან წარმოილო
თვირთი ესე ჯორისა, და მიიწივნეს რა ჟამსა სა
მხრისასა, უბრძანა უფალმან მისმან მიღება
პურისა რათა ჭამონ: ხუსოპე მიაართვა მათ პური
და ჭამეს ფრიად: ვინათგან იყვნეს იგინი მაშვრა
ლნი გზისაგან, და მაკლდა ტვირთსა მას მისსა
ვიდრე ნახევრადმე, და აღუსუბუჟა ესოპეს ტვ
ირთი იგი: და შდ მცირედისა მიიწივნესრა სერობ
ად, კვალად უბრძანა ესოპეს მიღება პურსა, რათა
ჭამონ, და შეჭამეს ყოველივე იგი პური სრულიად.
და უქმ იქმნა გოდორი იგი: ხშეორესა მას დღესა,
ედგა მჳარსა ზედა თვისსა გოდორი იგი ცალიერი
და ვიდოდა უწინარეს ყოველთასა ესოპე: ხზხილესრა
იგი მოყვასთა მისთა, იტყოდეს ურთიერთარს,
ვდ ესოპე არს ესე, ანუთუ სხვა ვინმე, და ვა ცნეს
რომელ, ესოპე იყო, განცვიფრდენ, და იტყოდენ, ეჰა
ვითარ დამალი ესე, და საძაგელი, უბრძანეს იყო უ
ფროს ჩვენ ყოველთა, და ღირჩია ტვირთვად საგზალი
რომელ

[Page 15] რომელისაცა ჟამყოველ მოაკლდებოდა, და ჩვენ ვიტყვირთეთ
რომელთამე საგებელი, და სხვათა ტანთა საცმელი
და კვალად სხვათა ჭურჭელ საკმარი სასუფრო
ნი, რომელნიცა ესე არა აღსუბუჟნებიან: მაშინ
ვაჰარი იგი მოვიდა ასიაჲ, და განჯდა ყლი იგი ტყვენი
თვისნი, თვინიერ სამთა მათ, და შეიძინნა მონაგებნი
მრავალნი, და დაუჭოტეს მას სამნი იგი, მწირნი მზა
რეული, და მგოსანი, და ესოპე: მაშინ ერთმან ვინმე მო
ძმეთაგანმან ჰრქვა ვაჰარსა მას, უკეთუ გნება
ეს მაგათიცა განსჯდვა, თვით წარიყვანა ქალაქად
და მუნ კეთილად განაჯდო ეგენი, და მილო უმრავლესი ფ
ასი: ხვაჰარმან უსმინა მას, და თვით წარვიდა, და მგ
ოსანი იგი, და ზარაული შემსა სამალითა ახლითა,
და საძაგელსა მას ესოპეს, შთააცვა ტომარაკი რადმე
თხისა მალნისა, და დაადგინა იგი სავაჰროსა ზედა
შუა მზარეულისა, და მგოსანისა, და იხილეს რა ი
გი მოქალაქეთა მათ, განუკვირდათ მათ ფრიად,
და იტყოდეს, ვინა გამოჩნდა ჩვენდა სიბილწე ესე, და სხვა
ნი

[Page 16] ნი სხვასა იტყოდეს, და ეკცხვიდეს მას: ხუსოპე დგა

წინაშე განმკვიცხველთა მათ კადნიერად, და მიმი
ხედვიდა ყოველთა მათ ზედა: მას ჟამსა იყო ვინმე
ერთი ქალაქისა მის პირველითგან ჭილოსოჭოსისა
ხელით ქსანთე, და მივიდა იგიცა სავაჭროსა მასზე
და, და იხილნარა ორნი იგი მდგოგარენი კეთილად შე
მკულნი, და საშუალ მათსა დამპალი იგი, განჰ
კვირდა დიდად უგუნურებასა ზედა განმსვდელისა
მათისასა, რომლ დაედგინა ეგევითარი შეურაც
ხი და საძაგელი შორის მზარეულისა მის მგო
სანისა სავაჭროსა მას ზედა, ეგრეთვე რაოდენნიცა
იხილვიდენ მას, იტყოდიანვე ვითარმედ, სადათ გა
მოჩნდა სიბილწე ესე შორის ამათსა: ხშოვიდა ჭილო
სოჭოსი იგი მახლობელ მგოსანისა მის, და ჰკითხა მას
სადითგან ხარ შენ, ხშან მიუგო კაბადუკით: ჰრ
ქვა ქსანთე, რა ჰელოვნება უწუ შენ: მიუგო
მას მგოსანმა ყოველივე საქმე უწუ რაოდენიცა რა
გნებავს, ხუსოპეს ესმა ესე სიტყვა მგოსნისა
მის

[Page 17] მის განიცინა, და არარა თქვა ვიდრე ჟამამდე: გარნა
მგოსანი იგი შეუდგა ქსანტეს, და ვითარცა განიცინა
ესოპე, მეყვსეულაჲ განუშიშვლდეს მას კბილნი მი
სნი, და ეჩვენა მას უცხო რამე სახილავი: ხურთმან
მათგანმან თქვა, მე მგონიეს ესე რუყოს ტომარაკი ე
სე კბილთა სავსე. და მეორემან თქვა ვდ არა განუ
ცინიეს, არამედ ჯნვამან განხეთქა ესე, დაჰმა
მისი ისმა, და ესრეთვე ყოველთა ენება ცხოზად თუ
რასა მიზეზისათვის გნეცინნეს ესოპეს: და მივიდა ერ
თი მათგანი, და ჰკითხა მას ვდ რასათვის უკვე გა
ნიცინე: მიუგო ესოპედა ჰრქვა მას, წარვედ ჩემგან
ჭცხოვარ ზღვისაო, და ნურასა მკითხავ მე: ხუსმა
რა ესე კაცსა მას, სირცხვილელ იქმნა, და წარივლტო
და მისგან: მაშინ მივიდა ქსანთე, და ჰკითხა ვაჭარსა
მას, რაერთად უკვე განჰვდი მგოსანსა მას მიუგო
ვაჭარმან, ათას ვერცხლად: და ჰკითხა მეორისაცა მის
ფასი, რომელი იყო მზარაული, და მიუგო მისთვისცა
ვაჭარმან მან და ჰრქვა, ორიათას ვერცხლად: და
კვალად

[Page 18] კვალაჲ ჰკითხა მას ქსანთე. მაუწყე მე ესეცა, რომლისა
ადგილისაგან ხარ შენ, და მან ჰრქვა, ლუდიით, და
რა უკვე ჰელოვნება იცი შენ, და მან მიუგო, უწუ
ყოველივე ჰელოვნება: და კვალად განიცინა ამას
ზედა ესოპე: და იხილესრა იგი ეგრეთ განცინებული
განაკვირდეს ფრიად და იტყოდეს, ვდ რასათვის უკ
ვე განიცინა მას: და კვალად ჰკითხა ესოპეს ერთმან

ვინმე მათგანმან ვღ, რაისათვის განიცინე შენ:
მიუგო ესოპე და ჰრქვა მას, არა ჯერარს შენიცა სმ
ენა რწავცი ხარ ზღვისა, არამედ ესე იკითხე რათა
გიცნან შენ: ხ ქსანთე მზარაუნა, და ჰრ
ქვა ვაჭარსა მას, რა ფასისა არს ესე მიუგო
ვაჭარმან მან ჰრქვა, სამიათასის ვერცხლისა,
ესმარა ესე ჭილოსოჭოსსა, ემძიმა ესე მას, და
წარვიდა მისგან, და ჰრქვეს რომელნიცა მისთანა
იყვნენ ჭილოსოჭოსსა მას, ვღ არა მოგიცდა ა
ესე გულისა შინა მიუგო მათ ჭილოსოჭომან. ზე
ჭემმარიტად არა მომიცდა გულსა, რწრს იგი ძვირ
ფასის

[Page 19] ფასის: ხ შათ ჰრქვეს ჭილოსოჭოსსა მას, ისმინე ჩვე
ნი, და მოივდე ეგე, რწვეულება არის ესე კაცთა, რწრა
ვინ ევლტის ძვირფასისა ნივთისა მივთსა: და კვალად ერთმან
მათგანმან თქვა, ვინათგან არა ჯერარს სამაგელსა
ამის სყიდვა, გარნა კეთილსა ჰყოფს ესე, ეგრეთ
ვე ვითარცა სახე კეთილი: და აწ ვივდოთ ესეცა, და მი
ვსცეთ ამისათვისცა ფასი: მიუგო მათ ქსანთე, კე
თილად იტყვით თქვენ, არამედ უკეთუ ვივდო ესე,
იქმნეს საცინელ სავაჭროსა ჩემისა, რწოლი ჩემი
არს მოხუცებულ, და ფრიად მოთაკილე, და არა ინებე
ბს ამისა მიერ მონებასა, ვინათგან არს ესე სახე ბო
როტი: მიუგეს მათ ჭილოსოჭოსსა მას, რასა ი
ჭირვი შენ ცოლისა მოსმენასა: ჰრქვა მათ ჭილოსოჭოს
მან , პირველად ვიკითხოთ ამას და ვისმინოთ, რა ჯელოვ
ნება იცის ამან: და მეყვსეულად მოვიდნენ ესოპეს
მიმართ. ხ ზილოსოჭომან მოიკითხა ესოპე, და
ჰრქვა გიხაროდენ: მიუგო მას ესოპე და ჰრქვა, ვი
ნათგან ვარ მე მწუხარე, რასა მეტყვი მე გიხაროდე
ნსა

[Page 20] ნსა: ჰრქვა მას ქსანთე მოგიკითხავ შენ: მიუგო მას ესოპე,
მოგიკითხავ მეცა შენ, ხ ჭილოსოჭოსი იგი განჰკვირდა მს
სწრაფლ მისგან მიგებისათვის, და კვალად ჰკითხა მას ქს
ანთე, ვითარი კაცი ხარ შენ, მიუგო მას ესოპე, შავი: ჰრქ
ვა მას ქსანთე, არა გკითხავ შენ ამას, არამედ რომელსა
ადგილსა იშევ შენ, მიუგო მას ესოპე , არა მაუწყა მე
დედამან ჩემმან, ესე უკეთუ ზე სახლსა შინა, ანუ
ქვე სახლსა მშვა მე: ჰრქვა მას ქსანთე, რა ჯელოვნება
უწვ შენ მიუგო მას ესოპე, არცა ერთი რამე, ჰრქვა
მას ქსანთე, რასათვის უკვე ეგრეთ: მიუგო მას ესოპე.
და ჰრქვა ამისათვის ვინათგან სხვათა გითხრეს ვითარმ
ედ, ვიცით ჩვენ ყოველივე ჯელოვნება, მათ არცა ერ
თი რამე დამიტყვეს მე სწავლად რათამცა მესწავლა;

ხუსმათრა სიტყვა ესე კაცთა მათ მის ადგილისა
თა, განჰკვირდეს სიტყვასა მას ზედა ესოპესასა,
და თქვეს ურთიერთარს ჭეშმარიტად დიდად გონიე
რად მიუგო, ვინაითგან არა არს ქვეყანასა ზედა ე
გე ვითარი კაცი რომელმანცა იცოდა ყოველივე,
აწ

უკვე

[Page 21] უკვე საცნაურიქმნა ვდ ამისათვის განიცინა მან:

და კვალად ჰკითხა მას ქსანთე, გნებავსა რათა გი
ვლო შენ. მიუგო მას ესოპე და ჰრქვა, ნუ მიიღებ ა
მისთვის ჩემმიერ ზრახვასა, არამედ ჰყავ შენ რაცა
გინდოდეს, გინდა მივდე, გინა ნუ მივდი: ესე უკვე ა
რა არს ნება ჩემი, არამედ ნება შენი არს, და უკეთუ
გინდეს, განხსენ ქისა შენი და მივდე მე, და უკეთუ ა
რა დაუტევე იგი, შემდგომად მცირედსა კვალად
ჰრქვა მას ქსანთე, ნუ უკვე გივლო შენ, და ივლტოდე
ჩემგან: ხუსოპეს განეცინა და ჰრქვა, მას, უკეთუ ვი
ნებო მე ქმნად ესრეთ, არა გკითხო შენ: და შენ ვითარ
უკვე მკითხავ მე ამას პირველად, ჰრქვა მას ქსა
ნთე, კეთილად იტყვი შენ ამას, არამედ იხილვე
ბი შენ სახე ბოროტად, მიუგო მას ესოპე, ჯერარს
ჟ ჭილოსოჭოსის ხილვა არა არს პირსა, არამედ გ
ონებისა, მაშინ ჰრქვა ქსანთე ვაჭარსა მას,
რაოდენად მისცემ საძაგელსა ამას კაცსა, რჴმას
უკვე ვივდი მე: მიუგო მას ვაჭარმან და ჰრქვა, მე
ესრეთ

[Page 22] ესრეთ მგონიეს რომელ, მოსრულიყო შენ სავა
ჭროსა ჩემისა, რ დაუტევენ შენ ღირსი ესე მონანი
და გამოირჩიე შენ საძაგელი ესე: უკეთუ გნებავს შენ
ივდე ერთი ორთა ამათგანი, და ესე მომინიჭებებს შე
ნდა თვინიერ ფასისა: ჰრქვა მას ქსანთე, არა მნება
ვს ეგენი, არამედ ესე: მიუგო მას ვაჭარმან, წარიყვა
ნე ეგე, და მომეც მე სამეოცი ნახევარი ფულისა: და მეყ
ვსეულად ხოლასტელთა მათ მისცეს მას ფასი იგი,
და ქსანთემან წარიყვანა საძაგელი იგი: ხუსმა რა
ესე მებაჟეთა მოვიდნენ ცნობად უკეთუ ვინა განვდა, ანუ
ვინა მივიდა, დადგინენ ორნივე იგი ერთად ქსანთე და
ვაჭარი: ხუსემაჟეთა მათ ჰრცხვენოდა კითხვად მცი
რისა მის სავაჭროსა: მაშინ ესოპე დადგა შორის მათსა,
და თქვა, ვინათგან დუმენით თქვენ, მე ეგრეთცა წა
რმოგითხრა ყოველივე მეგასვდული, დაესე განმსვდ
ელი, და კვალად ეს რომელმანცა მივდამე: ხუსმ
ათრა ესე მებაჟეთა მათ განეცინათ სიტყვასა
მას ზედა, და წარვიდენ, და ბაჟი იგი სავაჭროსა მის

უძღვ

[Page 23] უძღვეს ქსანთეს: მაშინ ესოპე შეუდგა ქსანთეს, და წარვიდენ სახიდ თვისად: ხშოვიდენ რა სახელად, უბრძანა ესოპეს, სდეგ აქა კართა ზე და, რდედოფალი შენი შემკული არს: და არა სცაღს: და უკეთუ შეხვიდე შენ შინაგან, მეყვსეულად ეჩვენების მას სახლი ბოროტად: და შევიდა ქსანთე სახლსა თვისსა, და ჰრქვა ცოლსა თვისსა. ამიერიდგან ვერღარა მაყვედრო მე შენ მსახურებისათვის რომელ მემსახურებოდენ მე მკვევალნი შენნი, რვიჯდე მე აწ ჩემთვის მონა: რომელი ცა კმა არს ჩემდა მონებად, და იხილო რა შენცა შევნიერება მისი, ფრიად აქ იგი, ვინათგან არ გიხილავს შენ შევნიერება ეგე ვითარი, რომელი ცა უკვე აწ დგას კართა ზედა: ხუსერა თქვა ქსანთე, ეგონათ მართალი ესე, მსწრაფლ იწყეს მკვევალთა მათ განზრახვა თვითოეულმან მათგანმან რათა რომელმანცა შეირთოს იგი ქმრად, და იყო ცილებად დიდი შორის მათსა, უკეთუმცა ვინ შემ

[Page 24] შემოსადოს მას სახელად, და მირბოდა ერთი მათგანი, და კმა უყო ესოპეს: ხუსოპე ჰრქვა მას, მე ვარ და მოვალ მკვევალსა სიტყვუსა სმენითა: მაშინ მკვევალი იგი განჰკრთა ხილვისაგან ესოპესა: და ჰრქვა მას. შენ ხარა ეგე ვითარ: მიუგო მას ესოპე. მე ვარ. მას მკვევალმან მან გეტყვი შენ ბილწო რათა არა შემოხვიდე შენ სახლსა ამას შინა, და წარველტდიან ყოველნი გარეგან: მაშინ გამოვიდა მკვევალი იგი მეორე, და ჰრქვა მას, მუცხო პირი შემოვედ შინა: ხიგი შევიდარა შინა, დადგა წინაშე დედოფლისა თვისისა, და ჰრქვა მას, რად უკწ მოიყვანე განსაცდელად ჩვენდა საფრთხობი ესე, განაძეთ ეგე მსწრაფლ ამიერითგან: ჰრქვა მას ქსანთე, ნუ გგმობ მე, და ნასჯდსა ამას, ამა საყვარელო ჩემო: მიუგო მას ცოლმან მისმან და ჰრქვა, აწ მიცნობიეს რგბულ შენ, და გნებავსა ახლისა სხვისა ცოლისა შერთვად არამედ გრცხვენის უწყება ამისა ჩემდა, და აწ ამის

[Page 25] ამისათვის მოგიყვანიეს შენ ჩემდა მიმართ, მკვეცის სახე ესე, რშმაგს მე მსახურება მისი, და ვილტოდე მე შენგან: ესე ყოველი აყვედრა მან ქმარსათვისსა: ხსიტყვისა ამას ზედა ცოლისა თვისისასა რაოდენსა ცა ეტყოდა ესოპესათვის, არარავე თქვა ქსანთე, არა

მედ სდუმნა: მიიქვა მისსა მიმართ ესოპე, და ჰრ
ქვა ქსანთეს, უბრძანე რათ შთასვან ეგე ჳნა
რცვსა შინა: ჰრქვა მას ქსანთე, სდუმენ ბილწი,
არა უწვა რწ მიყვარს ესე ვითარცა თავი ჩემი: ე
სმარა ესე ესოპეს, დაჰკრა ფერწი თვისი მიწასაზე
და, და თქვა ჳმითა მაღლითა, ქსანთე ჭილოსო
ჭოსო შეჰყრობილხარ ცოლისა მიერ, და მიიქვა დე
დოფლისა მიმართ თვისისა, და ჰრქვა მას დედოფა
ლო ჩემო, შენ გნებავს რათა ივდოს შენისათვის უფალ
მან ჩემმან მონად, ყრმა შვენიერი და ძლიერი რომე
ლსა ეძლოს შექცევა შენი, და აღსრულება ნები
სა შენისა, და სირცხვილელ ყოფა ჭნის:
არამედ მე გეტყვუ შენ ოქროვანსა ამას სიტყვა
სა.

[Page 26] სა ევრიპიდიისასა, რშრავალნი რისხვანი ჰქონან
ლელვასასა, და მრავალარიან ლელვანიცა სი
ტყვათანი, და მრავალარიან ოხვრანი ცეცხლისანი
და დიდარიან ბოროტებანი სიგლახაკეთანი, და სხვანი
ცა ესევითარნი ჭირნი მრავალარიან, არამედ ყოვე
ლთა ამათ სიბოროტეთა უძვირეს, კაცისათვის ბო
როტისა ცოლისა ყოლა არს, და აწ შენ დედოფალო ჩემო
და ჭემმარიტისა ჭილსჭოსისა ცოლი, ნუ გიყვა
რს შენ ჭაბუკთა კაცთა მონება, რათა არა ჰყო
სირცხვილი ქმრისა თვისისა: ხშას ესმა რა ესე,
არა აქვნდა სიტყვა რამცა მიუგო მას, და ჰრქვა
ქმარსა თვისსა, ეჰა უფალო ჩემო, ვინა მოიპოვე შენ
შვენიერება ესე, ანუ მოვდე, რომლისათვისცა
ვგონებ მე, რწაძაგელი ესე მსგავს არს, გონე
ბასა ბრძისასა, არამედ მე შევწყნარებ ამას:

მაშინ უბრძანებდა ქსანთე ესოპეს, გესმის რო
მელ დედოფალი შენი დამდაბლა, და შეგიწყნარე
ბს შენ: მიუგო ესოპე, და ჰრქვა მას, არა საკვირ
ველ

[Page 27] ველარს ესე, რომელ ცოლი დაამდაბლოს ქმარმან: ჰრ
ქვა მას ქსანთე, სდუმენ შენ ამისატვის ვინათგან გი
ვდე შენ მონად, და არა მაყვედრებლად:

ხოლო დღესა წარვიდა ქსანთე მტილსა შინა ერთსა,
ხვდვად კომბოსტოსა, და წარიყვანა ესოპე
ცა იგი: ხშეზოსტნემან დაჰრა კომბოსტო, და
ესოპემან შეკრიბნა ყოველივე იგი და აღილო, მაშინ
ქსანთეს ენებარა მიცემა ფასისა: ჰრქვა მას მე
ბოსტნემან უფალი, სდეგ აქა მცირედ, რომელ მა

ქვს რადმე სიტყვა შენდა, და ვედრებდი შენ რა
თა გამომითარგმნო მე ესე: მიუგო მას ქსანთე
რაი არს იგი: ჰრქვა მას მებოსტნემან: ესე არს რო
მელ, ოდეს უკვე დავრგავ მე კომბოსტოსა, გინა
თუ სხვასა რომელსამე, ამათ ყოველთავე გულს მ
ოდგინედ ვმუშაკობ, და შემოვნიხვავ და ვრწყავ:
არამედ ჰყოფნის აღორძინებად, და რომელნიცა
ბალახნი თვით აღმოვლენ, და არავის იღვწის მა
თთვის, იგინი მსწრაფლ აღორძინდებიან, და აღ
ყვა

[Page 28] ყვავდებიან: ხქსანთე უკეთუმცა იყო სიტყვა ესე
ჭილსჭოსური: სხვა ვერარად გულისჯმაყო, გა
რნა ჰრქვა ესრეთ, განგებად ღრსა ჰყოფს ამას,
ვითარცარა სხვათა ყოველთა: ხქსოპეს ესმარა ესე
განეცინა: ჰრქვა მას ქსანთე, მე უკვე დამცინია შნ
მიუგო მას ესოპე, და ჰრქვა, არა შენ დაგცინი, არამ
ედ მას, რომელმანცა განგსწავლა შენ რრტყვი შენ
ამას ვითარმედ, იქმნების ესე განგებითა ღრსათა
ჭემმარიტად ყოველივე განგებითა ღრსათა იქმნებ
ის, არამედ ბრძენთა უკვე კაცთარა ესმინათ ამ
ას გამოსთარგმანებდენ, და აწ მიტევე მე და გამოვს
თარგმანო მე ესე: ხქსიტყვასა ამას ზედა მიიქცა
ქსანთე და ჰრქვა მებოსტნესა მას, ეჰა საყვარელო
ჩემო, არა ჯერარს ჩემ ბრძნისა, და რჩეულსა, და
გამოჩენილის ადგილის ჩვეულისა მიერ, აწ ბოსტან
სა შინა თარგმნა სიბრძნისა: და აჰა ესერა არს
აქა მონა ჩემი, რომელსა აქვს მრავალი ესე ვითართა
საქმეთა ზედა განხილვა, და ჰკითხე მას, და მიხვდე
თარგ
ბ

[Page 29] თარგმანსა კითხვისა შენისასა: ჰრქვა მას მებოსტნემან
ვითარ საგებელმან ამან იცია წერილი, ვად უბედუ
რებასა კაცთასა: გარნა შენ უფალო ჩემო, უკეთუ
მცა უწვრადმე გამომითარგმნე მე: მაშინ კაცსა მას
ჰრქვა ესოპე, აწ უკეთუ ისმინა ჩემი, დამე გამოგითა
რგმნო შენ: დედაკაცმან ოდეს შეირთოს მეორე
ქმარი, და ჰყავდეს შვილი პირველისა ქმრისათანა,
და ქმარსა მას ჰყავდეს შვილი ოირველისა ცოლისა
თანა, მაშინ ეწოდოს მას შვილისა თვისისა დედა
და დედინაცვალი, და აქვს მას დიდი განყოფილება,
ერთსა მას მეორისაგან და იგინი თვისთვისად მათ
სა გამოზრდიან გულისმოდგინედ, და რომელიცა მათი
არაარს სძულობენ, და შური აქვს მათი და არა
მისცემენ საზრდელსა, არამედ მისცემენ თვითოეული

შვილთა თვისთა: ეგრევე არს მიწაცა, ვინათგან
რაოდენნიცა ბალახნი აღორძინდებიან, დააღყვავ
ნებიან მას შინა, იგინი მისგან არიან შობილნი,
და ეწოდების მიწასა მას დედა მათი: და შენ რაო
დენ

[Page 30] დენტაცა დაკარგავ, იგი მათთვის დედის ნაცვალ არის
და ამისთვის თვისსა უმეტესად აჭმევს და ზრდის, და შენგან
დარგულთამათ არა სცემს ეგოდენტა საზრდელთა: ხ[~]
ესმარა ესე მეზოსტნესა მას, განიხარა, და ჰრქვა ე
სოპეს, გრწმენინ ჩემი ძმაო, რ[~]დიდად აღმისუბუქე
მწუხარება ესე ჩემი, და შეორგულემა, აწ უკვე წა
რილე შენ კომბოსტო ესე თვინიერ ფასისა, და კვალად
ცა მოვედ და წარილე ჩემმიერ რაცა გენების მსგა
ვსად ბოსტნისა თვისისა:

შემდგომად დღეთა რაოდენთამე, წარვიდა ქსანთე:
აბანოსა, და პოვნა მუნ კაცნი ვინმე მეგობართა თვისთა განნი, და ჰრქვეს ესოპეს,
წარვედ და მომიხარშე მე
ოსპი, ხ[~]ოგი წარვიდა, და შთააგდო ქვაბსა შინა მა
რცვალი ერთი ოსპისა, და მუხარშა იგი: ხ[~]გამო
ვიდა რა ქსანთე აბანოთ, მეგობრითურთ თვისი, აწვი
ვა მან იგინი ჭამად, და ჰრქვა მათ ვითარმედ, ე
რთი ოდენ გლახაკი ოსპი არს დღეს სამხარი ჩვენი,
და წარვიდეთ, ზოგად, რ[~]ესე უწვთ ვითარმედ
არა

[Page 31] არახალი თუ მრავალთა საჭმლითა, და გამომჩვენებითა
ჯერარს დახდომა თვისი მეგობართა, არამედ კეთილი
სა ოდენ გულისა ჩვენებითა: ხ[~]ესმართა ესე მეგობარ
თა მისთა, მეყვეულა[~] წარვიდენ მისთანა, სახლსა
შინა მისსა: მაშინ უბრძანა ესოპეს და ჰრქვა, მასვე
მე სასმელი აბანოსაგან, და მან აღიღო ნაბანი აბა
ნოსაგან, და მიართვა ქსანთეს: ხ[~]ქსანთეს ეყნოსარა
სიმყრალე ნაბანისა მის, განრისხდა ფრიად და
ჰრქვა, # ესოპე რაი არს ესე: და ესოპე ჰრქვა მას, შენ
მთხოვე მე აბანოსაგან სმად, და მე მომირთმევიეს იგი,
რათა ჰსვა: მაშინ ქსანთე სდუმნა, და არარავე ა
ყვედრა მას მეგობართათანა: ეგრევე ჰრქვა მას
მიღება შტატისა: ხ[~]ესოპე მსწრაფლ მოართვა ტა
შტი, და თვით დადგა მოშორვებით, ჰრქვა მას ქსა
ნთე, რასათვის უკვე არა დამბან ფერჯთა ჩემთა,
მიუგო მას ესოპე, შენ არა გიბრძანებიეს თუ შთაას
ხი წყალი ტაშტსა შინა, და დამბანე ფერჯთა ჩემ
ნი: ხ[~] აწ უკეთუ მიბრძანო მე, ვყო ბრძანებისებრ
შენი

[Page 32] შენისა ესმარა ესე ქსანთეს, ჰრქვა მეგობართა თვისთა, არა მივდიეს მე ესე მონად, ად მოძღვრად ჩემდა ხდაასხედენრა იგინი ჭამად, უბრძანა ქსანთე ესოპეს მოხარშე ოსპი, ხესოპე აღილო კოვზი, და აღმილო მარცვალი იგი ოსპისა და მოართვა ქსანთეს: მაშინ ქსანთე ჰგონებდა ამას თუ მოართვა განსახილველად უკეთუ არს იგი მოხარშულ, ხშან მიილო მარცვალი იგი ოსპისა, და განგალა თითითა თვისითა და ჰრქვა, ვითარმედ კეთილად მოხარსული არს, აწ უკვე მოგვართვ აქა, და მეყვრეულად დაასხა ესოპე მხოლოდ წვენი იგი ჯამსა შინა, და მილო წინაშე ქსანთესა სუფრასა მას ზედა: ხქსანთე იხილარა წვენი იგი თვინიერ ოსპისა, ჰრქვა ესოპეს, სადა არს უკვე ოსპი, მიუგო მს ესოპე, არა პირველად იგი მოგართვა. წყალობასა შენსა: ჰრქვა მას ქსანთე, უკეთუ ერთი იგი მხოლოდ მარცვალი მოხარშეა შენ: მიუგო მას ესოპე, ზე ერთი ოდენ, და კეთილად ვყავ, ვინათგან მიბრძანე მე მოხარშვა ოსპისა, და არა ოსპე ბისა

[Page 33] ბისა მოვხარშე მე მარცვალი ერთი ოსპისა, რრციხვი სიმრავლისა ითქმის, არათუ ოსპად, არამედ ოსპებად, ხესმარა ქსანთეს ესე, გულისგმაჰყო სიტყვა იგი, და მიეცა მეგობართა მათ თვისთა და ჰრქვა, კაცმან ძმანო და მეგობარნო ჰხედავთა რ ჰნებავს ამას, არა ჭემმარ იტად გამოჩენა ჩემი თქვენშორის ამისა შემდგომად მიექცა კვალად ესოპესა და ჰრქვა, აწ უკვე წარვდეს ესე ყოველივე რაცა ჰქმენ, არამედ რათა არა გამოვსჩნდე განკიცხებულად მეგობართათანა ჩემთ: ჰ ბოროტ მონაო, წარვედ და ივდენ ოთხნი ღორისანი, და მოხარშენ იგინი მსწრაფლ და მოამზადენ: ხესოპე მსწრაფლ აღასრულა ბრძანებული მისი, და მოხარშა მან ავერწნი იგი: გარნა ქსანთეს ენება პირველისა მის თვის შეცოდებისა მისისა ჯერისაებრ გვემა მისი, წარგზავნა იგი მიერ რეცა საქმისა რომლისათვისმე. დიდისა: და თვით მივიდა და აღმილო ერთი იგი ფეტვი ქვა ბისა მისგან, და დაფარა იგი: და შემდგომად მცირედისა ჟამისა მივიდა ესოპე. და იხილნა მან ქვაბსა მას შინა სამნიღა ფერწნი, და მსწრაფლ სცნა მან საქმე იგი რ

[Page 34] რხებავს მისთვის რომელსამე საქმისა ყოფა მისში და თვისისა უფლისა მიერ, და ივლტდა იგი დაბლასა სახლით ჯერმა, და ჰპოვა მუნ ღორი ერთი სასახლი სა მის და მოსჭრა მას ერთი ფეჭი და მსწრაფლ განწმინდა, და შთადვა იგი ქვაბსა მას შინა, და მერმე აღმ

ოილო ფერწნი იგი, და დააწყო თეფშსა ზედა, და მიართვა სუფრასა ზედა, ქსანთეს ხუბილარა ქსანთე რომელ იყვეს ფერწნი იგი ხუთ, ჰრქვა ესოპეს რაი არს ესე რომელი ვხედავ მე სუთთა ფერწთა: მიუგო ესოპე და ჰრქვა, ორთა გოჭთა რაოდენნი ფერწნი ასხენ, ჰრქვა მას ქსანთე, რვა, მიუგო მას ეს ოპე: აჰა ესერა ხუთი ყოველივე არს აქა, და სამნივე ჰრქვანან გამომზრდელსა გოჭთასა, და ყოველსავე ესე რიცხვით ორთა გოჭთა რვანი ფერწნი არიან: ხ ესმარა ესე ქსანთეს, ფრიად მწუხარე იქმნა, და ჰრქვა მეგობართა თვისთა არა გარქვ მე თქვენ ვითარმედ, მცირედისა ჟამისა მყოფს მე ესე, არა ჭემმარიტისა მცოდნედ ხუს

[Page 35] ხუსოპე ჰრქვა უფალ ჩემ, არა უწვა რომელ შთადე ბა, და აღმოღება, და კვალად დამარხვა, არა არს ცოდვა. მაშინ ქსანთე ვერარა მიზეზი ჰპოვა მისთვის, რამცა გვემულებო, და დასდუმნა,

მეორესა დღესა კაცმან ვინმე კოლასელმან ჰყო სე რიდიდი, და აწვია მან ქსანთე, ყოველით საზანდრებთ მისითურთ, და დასხდენრა იგი ჭამად დასმად, მაშინ ქსანთე ამოარჩია რომელიმე ნაწილი ჭამად თაგან, და მისცა იგი ესოპეს და ჰრქვა, წარვედ და მიართვი ესე რომელსაცა უყვარდე მე, ხუსოპე წარვიდარა, განიზრახვიდა და იტყოდა, აწ მაქვს ჟამი რათა გამოვსცადო დედოფალი ჩემი, ამისათვის რომ ვინათგან ახლად ნასუდი უკვე, მანცა განმკიცხა მე, და აწ სცნად უფალმან ჩემმან, უკეთუ უყვარს იგი დედოფალსა ჩემსა: და მოვიდარა სახლსა შინა მისსა, და დაჯდა ბჭესა ზედა კარისასა, და მოუწოდა დედოფალსა თვისსა, და აღმილო ტომარაკისაგან საჭმელი წინაშა მისსა, და ჰრქვა მას ესე ყოველი, უფალმან ჩემმა

[Page 36] ჩემმა გამოგზავნა, არა ხოლო თუ შენთან არამედ მის მიმართ რომელსაცა უყვარს იგი; მაშინ მოუწოდა ძაღლსა, და ჰრქვა მას, მოვედ მგელო და სჭამე ესე რომელიცა მოგივლინა შენ უფალმა ჩემმან, და გიბრძანა შეჭმა ამისი, და მისცა ყოველივე იგი ძაღლისა, და შეაჭამა მას, და თვით მმოიქცა კვალად უფლისა მიმართ თვისისა: ხჴკითხა ქსანთე, სრულიად მიართვი იგი საყვარელსა ჩემსა, ანუ არა: მიუგო მას ესოპე, ჴე სრულიად, და შეჭამაცა წინაშე ჩემსა: და კვალად ჴკითხა მას ქსანთე, რა თქვა ოდეს შეჭამა, მიუგო

ესოპე, ფრიადი მადლობა: მაშინ ცოლმან მას ქსანთე
სმან დიდად ჭირად შეირაცხა ესევეთარი შემთხვე
ვა ესოპეს მიერ: ამისათვის ვინათგან ჰრქვა რა მას
ესოპე ვითარმედ არ აქვს მას სიყვარული ქმრისა, და
აქვს უმჯობესი სიყვარული მისი ძაღლისა მას, და
თქვა ესრეთ არა მნებავს მე ამიერითგან ცხოვრება
ქმრისა ჩემისათანა, და შევიდა სახლსა და იწყო ტირილ
ად ვიდრემდე მოვიდოდა ქმარი მისი, და მერმე დადუმნა:
ამისა

[Page 37] ამისა შემდგომად კოლასელთა და ჭილოსოჭოსთა იწყეს
ურთიერთარს რომელსამე სიტუვისა კითხვად: ხურთმა
მათგანმა თქვა ვითარმედ, ოდეს იქმნების შფოთი
დიდი კაცთა შორის, მაშინ ესოპე დგა უკაცნით მათსა,
და ჰრქვა მათ, ოდეს იწყონ მკვდართა ცხოვრებისა თვ
ისისა ძიება: ხ კოლასელთა მათ იწყეს სიცილად, და
თქვეს, გონიერი სამე არს ახლად ნასვდი ესე:

ხოლო კვალად სხვამან თქვა, რომელსა მიზეზისათვის
სდუმს ცხვარი დაკვლად წარყვანებული, და ღორი ეგრეთ
იწყებს ჭუვირილად: ხუსოპე ჰრქვა მათ ვითარმედ ჩვე
ულემა არს უკვე ცხვართა რომელ ოდესცა მოსწველდ
ენ, დაანუ გაპარსევდენ შეუდგებიან დუმილთა, რჳნე
ბავსთ მოწველა მათი, გინა გაპარსვა: და ამისათვის არა
ჰკმობენ, და არიან მდუმრიად: ხღორი არცა იპარსვის,
და არცა იწველის, და რაჟნ შეიპყრობენ ამისათვის იწყე
ბს ჭყვირილად, ვინათგან უეჭველად უწვს რდაჰკლ
ენ მას: ესერა თქვა ესოპე, აქეს იგი კოლასელთა მათ,
და მერმე აღდგენ სუფრისაგან: კვალად ქსანთე
შევიდა

[Page 38] შევიდა სახლად თვისად, და იწყო ჩვეულებისაებრ სიტყვად
ცოლისა თვისისათანა, ხ მან გარე მიიქცა პირი თვისი
მისგან, და ჰრქვა, წარვედ ჩემგან და მომეც მე მზითევი
ჩემი, და განვეშორეთ ერთი ერთა, რმე ამიერით
გან არღარა მებავს ყოფა შენთანა, არამედ წარ
ვედ და შეექეც შენ ძაღლისა შენისათანა რომელსაცა
წარმოუგზავნე შენ მოსაკითხავი: ხუსანთე განჰკვირდა
სიტყვასა მას ზედა, და თქვა, ჩანს ვდ რომელთამე ს
აქმითა კვალად დამიმძიმა მე ესოპე, და ჰრქვა ცოლსა
თვისსა, ჰ დედოფალო ჩემო ვითარ უკვე არს ესე რშე
ვსმიდი, და შენ გხედავ მე მსგავსად მთვრალისა, ვის წარ
უვნილე მე მოსაკითხავი თვინიერ შენსა, ხშან მიუგო
ჭემმარტად არა მე წარმომივლინე, არამედ ძაღლსა
მაშინ ქსანთე მოუწოდა ესოპეს და ჰრქვა, ვის უკვე მოა
რთვი შენ საჭმელი იგი რომელიცა ჳელითა შენითა წა

რმგზავნე: მიუგო მას ესოპე და ჰრქვა, მოვართვი მე იგი მას რომელსაცა უყვარდი შენ: და ჰრქვა ქსანთე ცოლისა თვისისა, რასათვის უკვე არა გამოართვი შენ ხ~

[Page 39] ხ~შან მიუგო ვდ არა მომცა მე, და მერმე ესოპე ჰრქვა, არა შენ მიბრძანეა უფალო ჩემო, რომელსაცა უყვარდე შენ მისთვის მიმეცა, და მოუწოდა ძაღლსა, და ჰრქვა ქსანთეს, ამას უყვარ შენ, და ცოლი ეს შენი გეტყვის რათამცა უყვარდე შენ მას: გარნა ოდეს მცირედი რამე ეწვნების მას შენმიერ, მუნ თქვესვე წინა აღგიდგების, და გგმობს შენ, და გეველტის: და ძაღლსა მას უკეთუ არგნითაცა ჰსცე, და განსდევნოცა, კვალად რა მოუწოდა მას, მეყვსეულად დაივიწყებს იგი მას ყოველსავე, და მოვალს შენდა, და მოგილაქუცებს, და კუდს მოგიქნევს: ხ~უკეთუ ცოლისა შემისათვის გენება მირთმევაჲ საჭმელისა მის: ეგრეთ ჯერყო შენიერ ჩემდა მომართ ბრძანება უფალო ჩემო, ვითარმედ წარვედ და მართვი საჭმელი ესე ცოლი ჩემსა, და არა მას რომელსაცა უყვარდე:

მაშინ ჰრქვა, ქსანთე ცოლისა თვისისა, ხედავაა რ~რა არს ესე ჩემმიერი ბრალი, არამედ მისი რომელმანცა მოიღო საჭმელი: გარნა შენ ვიდრემდის მოითმინე

[Page 40] ინე, ვიდრე ეცეს მას ჟამი შურისგებასა: ხ~შან არა ინება სმენა მისი ად ფარულად წარივლტოდა, და წარვიდა სამშობლოსა თვისისა: მას ჟამსა ესოპე ჰრქვა ქსანთეს, არა ჭეშმარიტად გარქე მე უფალო ჩემო, რ~უფროსად უყვარ მე ძაღლსა მას, ვიდრემდე ცოლისა შენისა: ხ~წარჯდესრა რაოდენნი მე დღენი, და არღარა მოიქცა ცოლი იგი მისი წარავლინა ქსანთე მისა მიმართ კაცი, რათა მოიყვანონ იგი ნათესავთა მისთა სახლსა შინა მისსა: ხ~შან არა ინება, არცაღათუ სიტყვევისა მოსმენა: მაშინ შთავარდა ქსანთე დიდსა მწუხარებასა და განზრახვასა შინა: ჰრქვა მას ესოპე, ნუ მწუხარე იქნები უფალო ჩემო, რ~უყოფ მე ესრეთ რათა მოვიდეს იგი შენდა უწვევრად, და წარვიდა იგი განთიად, და წარიღო ვერცხლი, და მივიდა სავაჭროსა ადგილსა, და ივდა ბატნი და ქათამნი მრავალი, და სხვანი რადმე ჯერისაებრნი, საქორწილონი ნივთნი, და ვიდოდა სახლითი სახლად, და მივიდა

[Page 41] ვიდა იგი ადგილისაცა მას, სადა უკვე იყო დედოფალი

მისი, დაყო ესე ვითარი ჳელოვნება ვითარმცა არარაჲ იცოდა, დაიწყო სახლსა შინა მისსა კითხვა, უკეთუმ ცა აქენდესთ რამე გასასჯდელი, რომელიცა უკვე შვენის ქორწილსა: ხურთმან ვინმე დედოფალსა მის სახლისაგანმან ჳკითხა, ვდ ვინარს რომელი იგი ირ თავს ცოლსა: მიუგო მას ესოჲ, ირთავს უკვე ქსანთე ჳილოსოჳოსი ხვალე, მეორესა ცოლსა: ხუცამ ან მან მეყვსეულად აუწყა ესე ცოლსა მას ქსანთესსა: მაშინ ესმარა ესე დედაკაცსა მას, წარბიო და მსწრაფლ, და მივიდა სახლსა ქსანთესსა, და ჳრქვა მას, უფალო ჩემო ქსანთე, მე ჳერეთ უკვე კვალად ცოცხალვარ, და შენ გნებავსა შერთვად მეორესა ცოლისა, რასათვის ჳყოფ ესრეთ, და დადგა იგი ესრეთ სახლისა მისსა ქსანთესთან. ჳელოვნებითა მით ესოჲესთა: და შემდგომად დღეთა რაოდენ თამე მოუწოდა ქსანთე ჳილსწოსთა, სადილაჲ და ჳრქვა ესოჲეს, წარვედ და ივდე რომელიცა უკეთესი.

[Page 42] სი, და უმჯობესი საჳმელი იყოს: ხურგი წარვიდა და თქვა გულსა შინა თვისსა ვითარმედ, მე ვასწარ უფალსა ჩემსა თქმა სიბრძნისა სიტყვასა, და მივდნა ენანილო რთანი. და დაუმზარდა იგი ტკბილად საჳმელად, და მოართვა მიწოდებულთა მათ სუფრასა ზედა კაცად კაცადსა თვითო იგი შემწვარი ენა ღორისა, ხუჳილოსოჳოსთა მათ აქეთ პირველი იგი საჳმელი, ეგრეთ ჳილოსოჳოსურად განკეთებული ენა, სასიტყველო საიგაოსა: და კვალად მეორედ მოილო ესოჲე იგივე ენანი მოხარშულნი, და დაუდგა მათ: ხუჳილოსოჳოსთა მათ თქვეს, რასათვის არა მოიღებენ სხვასაცა საჳმელსა თვინიერ ენისა: და ვიდრემდის არა დასცხნე ბიან მიღებად ენისა მის ჩვენდა მიმართ. რწვენ დღეს ენისა ამის ჳამითა დავიცვითეთ ენა თვისი: ხურს მა რა ქსანთეს, აღივსო გულის წყრომითა: და ჳრქვა ესოჲეს, არარავე გაქვს აი სხვა საჳმელიდა თვინიერ ამისა. მიუგო მან, არა უფალი ჩემი: ჳრქვა მას ქსანთე. არა გარქვაა შენ უკეთურ ესოჲე ვითა

[Page 43] ვითარმედ მამზადე საჳმელი უკეთესი და უმჯობესი: მიუგო მას ესოჲე, დიდად გმადლობ შენ, რურისხავ მე ბრძენთა ამათ წინაშე, და აწ მიბრძანე მე უფალო ჩემო, რასა უკვე ძალუცს უკეთესი და უმჯობესი ცოიველისა ამას შინა უფროს კაცისა ენისა: არა ყოველი სიბრძნე და მეცნიერება ენისაგან გამოვალსა: არა ყოველი ძღვენი ენისაგან გაიცემისა.

და კვალად ეგრევე უკეთუ განისყვიდეს რამე, ანუ
თუ მოისჯდვის, გინათუ კაცია მშვიდობა ეთქმის,
გინდათუ ქორწილი აღესრულებს: ანათუ ქალა
ქი აღშენდები, ანათუ კაცნი ცხონდებიან, ესე
ყოველივე არა ენისაგან იქმნებიანა: დაამასცა გე
ტყვ რწოველივე ცხოვრება ჩვენი, ენისა მიერ დაე
მტკიცების: და ამისათვის უკვე სხვა არარ ჯერარს
და არავე არს უმჯობეს ენისა: მაშინ გულისწმა ჰყ
ვეს ჭილოსოჭოსთა მათ, რწეთილად ჰსაჯა.
ესოპე, და ქსანთე სცოდა: და წარვიდენ კაცად კაცა
დი სასიდი თვისად: ხოლო მეორესავე დღესა,

კვა

[Page 44] კვალად იხილეს ჭილოსოჭოსთა მათ ქსანთე და იყვე
დრებდეს მას: ხშან მიუგო და ჰრქვა, არა ნებითა ჩემითა
იქმნა ძვირის მოქმედება იგი, არამედ უჭმარისა მისმა
ნისა ჩემისა ესოპეს მიერ და აწ უკეთუ არა შეცვალოს მან
ჩვეულება თვისი, მე წინაშე თქვენსა ვყოფ განყოფილება
სა მისგან: მაშინ მოუწოდა კვალად ესოპეს, და უბრძ
ანა მას სჯდვა, რომელიცა იყოს უჭმარი, და ურგები
სამხრობად ჭილსჭოსთა მათთვის: ხუსოპე კვალად ი
გივე ენანი მიიკდნა, თვინიერ ყოველისა შიშისა, და მ
ამზადა მან იგივე ჯერისაებრ, ვითარცარა შვენის
წოდებულთა მათთვის, და მიართო მათ ენენი იგი ზ
ხვალისადცა ჭილსჭოსთა მათ ჰრქვეს ურთიერთა
რს ვითარმედ, ევა კვალად მოიღოა ენანივე ღორისანი:
და ეგრეთვე მეორედცა, და იგივე ენა მოიღოა ესოპე
ხქსანთე განურისხა მას ფრიად და ჰრქვა, რა არა ე
სე ჰ ესოპე, არა გარქვაა შენ ვითარმედ, იგი ივ
დე რომელიცა იყოს ავი და უჭმარი: მიუგო მას ესოპე და და ჰრ
ქვა, რაი უკვე არს სხვა უბოროტეს ენისა უფალო ჩემი
ანუ

ბ

[Page 45] ანუ არა დიდნი იგი ქალაქნი დაიქცევიანა ენისა მიერ.
და კაცნიცა უკვე არა მისვე ენისაგან მოიკლვიანა. ეგრე
თვე ყოველივე სიცხუე, და ფიცი, და წყევა, გი
ნება და შფოთი, არა ენისაგან ითქმიანა, და ყოველი
ვე ცხოვრება, და სოფელი ჩვენი, არა ენისა მიერ აღვ
სებულარს ცოდვისა სიბნელითა: ხ ესე რა თქვა ეს
ოპე, ერთმან ვინმე მჯდომარეთა მათგან ჰრქვა ქსა
ნთეს, უკეთუ არა ფრთხილიქმნა მაგისა, ეყოს ესე
იგავად შენსა განზრახვისა, ვინათგან მსგავსი პირი
სა მაგისასა ქონებულ არს გულიცა: ხუსოპე ჰრქვა
კაცსა მას, ვხედავ მე, რზარ შენ კაცი ბოროტი, და
მაცთური ვინათგან უსწრობ უფალსა მონასა ზედა;

ამას ზედა ქსანთეს ენება გვემა ესოპესი, და ეტყოდა მას ზ ბოროტო მონაო, რასათვის უკვე უწოდებენ მეგობარსა ჩემსა ბოროტად და მაცთურად: ხწინათ გან უწოდე, აწ მნებავს რათა მოიყვანო შენ კაცი მართალი ჩემდა მომართ, და არა ბოროტი: ხწან თიად წარვიდა ესოპე სავაჭროსა, და იხი ლა კაცნი ვინმე, მრავალ ჟამ მჯდომარე ადგილსა ერთ

დ

[Page 46] ერთსა, რომელსათვისცა განიზრახვიდა ვითარმედ ნუ უკვე იყოს ესე მართალი კაცი, და მეყვსეულად მივიდა მისსა მიმართ, და ჰრქვა მას, უფალი ჩემი ვი წოდს შენ დღესა ამას ჭამად მისთანა: ხწართა ლმან მან არარა ჰკითხა მას, უკეთუ ვისმიერ უწოდეს იგი, და წარვიდა მისთანა სახლსა მისსა სადილობად, და მივიდა და დაჯდა იგი ტალახიანითა ივერჯითა: მაშინ ქსანთე ჰკითხა ესოპეს უკეთუ ვინარს ესე, მიუგო მას ესოპე, ესეთუ არს კაცი უზაკველი: ხწსანთე შევიდა ფარულად ცოლისათანა თვისისა, და ჰრქვა მას, აწ უკვე რაცა გრქვა შენ, მეყვსეულად ჰყავ შენ იგი: და ვპოო მე მისთანა ბრალი რამე, რომლისათვისცა იგვემის იგი ჩემმიერ ესოპე: მაშინ ჰრქვა ცოლისათვისისა წინაშე ყოველთასა ვითარმედ მოილო ტაშტი და შთასხი წყალი და დაბანენ ფერჯნი უცხოსა ამას, რჳჰგონებდა იგი ამას რომელ უცხო იგი სირცხვილისა მიერ არა მისცემს მას ფერჯთა თვისთა დასაბანად.

დამა

[Page 47] და მაშინ ჰპოოს მან ჟამი გვემად ესოპესსა: ხწო ლმან მისმან შთასხა წყალი ტაშტსა შინა, და მოვიდა უცხოსა მისთანა ფერჯისა დაბანად, და კაცი იგი იტყოდა გულსა შინა თვისსა ვითარმედ, ჰნე ბავს სახლისა ამის დედოფალსა პატივუსყოფა ჩემი, და ამისათვის უკმს ჴელითა თვისითა დაბანად, ფერჯთა ჩემთა, და განუპყრნა მან ფერჯნი თვისნი, და ჰრქვა მას, დამბანე მე უკვე დედოფალო ჩემი;

ამისა შემდგომად დასხმად ჭამად: ხწსანთე ბძანა მირთმევად მისი წითელისა ღვინისა, და იგი იტყოდა გულსა შინა თვისსა, თუმცა უჯერარს ჩემ მიერ პირვალად მათსა დალევა ღვინისა, არამედ ვინათგან ნება მათი ერთარს, ვყოფ მეცა ესრეთ, და გამოულო მან სასმელი იგი, და შესვა ყოველივე, დასხდენ ეგრეთ და სჭამდენ, და უცხოსა მასცა

აქმევდენ: ხუცხო იგი ჭამდა საჭმელთა მათ
ტკბილად: მაშინ ქსანთე განურისხდა მზარაუ
ლსა მას ვითარმცა ექმნეს მას საჭმელი იგი
უმა

[Page 48] უმარილო, და ბრძანა ცემა მისი, და კვალად უცხო იგი
იტყოდა გულსა შინა თვისსა ვდ საჭმელი იგი ი
ყვნენ კეთილად და ტკბილად მომზადებულნი, და უ
კეთუ უფალსა მას მისსა ნებავეს უმიზეზოდ
ცემა მონისა თვისსა ჩემდა რა არს: ხქსანთე
ავსებულ იქმნა გულისწყრომითა ვინათგან ვე
რა რომელსამე საჭმეთა ზედა აცთუნა უცხო იგი
და კვალად ბრძანა მირთმევა უცხოსა მის მიმართ
ხაჭაპურსა: ხუცხოსა მას არსადა ეხილა ევე
ვითარი შეკეცილი პური, და სჭამდა ხაჭაპურსა
მას მსგავად პურისა: ხ ქსანთე დასაჯა ხაზა
ზი იგი, და თქვა, რასათვის უკვე არა იყო წყეულ
მან მან ხაჭაპურსა მას სანელელებელი: მაშინ
მივიდა ხაზაზი იგი, და ესრეთ ჰრქვა მას, უფალო
ჩემო, უკეთუმცა იყოს ერთიცა ხაჭაპურთა ამათ
განი უმცხვარი, გინა დამწვარი, მისთვის უკვე ჯერ
არს ცემა ჩემი შენმიერ: ხ უკეთუ იყო შეუმზა
დებელი იგი, არაარს ბრალი ჩემი, არამედ დედოფ
ლისა

[Page 49] ლისა ჩემისა: ესმა ესე ქსანთეს, თქვა შინაშე ყო
ველთასა ვითარმედ, უკეთუმც ჰყო ესე ცოლმან ჩემმა
მე აწვე ცოცხალი დავწვა იგი: და მოუწოდა ცოლსა თვის
სა ესოპესათვის, და ბრძანა მიღება შეშისა, და აღაგზნა
ცეცხლი სახლსა შინა თვისსა, და მოიყვანა ცოლი იგი
თვისი ცეცხლსა მიმართ რეცა შთაგდებად მას
შინა, გარნა ელოდა უცხოსა მას და უზაკველსა რათა
მცა აღდგეს იგი და დაამშვიდოს განზრხვა მისგ
ან: ხუცხო იგი ფრიად განჰკვირდა საქმესა ამას ზე
და და განზრახვიდა გულსა შინა თვისსა, უკეთუ
რა არს ესე, ანუ რასათვის ესრედ უმიზეზოდ გან
რისხნა ესე: და მერმე ჰრქვა მას უფალო ჩემო, უკე
თუ გნებავს ყოფად ამისსა, მაცადე მეცა მცი
რედ, და მოვიყვანო მეცა ცოლი ჩემი, და ორივენი იგი ე
რთად დაწვი ცეცხლითა: ხ ქსანთეს ესმარა სი
ტყვა ესე კაცისა მისგან, დიდად განჰკვირდა სი
მართლესა ზედა მისსა: და მოუწოდა ესოპეს და ჰრ
ქვა ჭემმარიტად ესე უკვე არს კაცი უზაკველი, და
მარ

[Page 50] მართალი, და გიძლევის შენ ჩემთვის, და ამიერთაგან
მომიციემის მე შენდა განთავისუფლებად,

ხოლო ხვალისა დღესა კვალად უბრძანა მას ესო
პეს, რათა წარვიდეს იგი აბანოსა, და იხილოს უკეთუ
მრავალარიანა მას შინა კაცნი, ანუ არა, რენე
ბა მას ჩვეულებისამებრ ბანება მას შინა და წარვიდა
ესოპე, და შეემთხვა მას გზედა უფალი ქალაქ
სა მის, და იცნა რწრს იგი მონა ქსანთესი, უბრძა
ნა მას ვითარმედ სადა უკვე წარხვალ შენ, მიუგო
ესოპეს და ჰრქვა მას უწვ: მაშინ განრისხდა უფა
ლი იგი ქალაქსა ვინათგან არარად შერაცხა მან
ითხვა იგი მისი, და ბრძანა მკს შთაგდება მისი
საპყრობილესა: ხწარიყვანეს იგი საპყრობილ
ლესა მსახურთა მათ, ღაღადყო ესოპე და თქვა
ეკა უფალო ჩემო ხედავა რკეთილად გარქვ შენ ვი
თარმედ არა ვუწყოდი ვიდრეცა მოვიდოდი მე, რგზა
ჩემი იყო აბანოსა, და აწ მივალ საპყრობოლესა
ხუფალო იგი განკვირდა ესრეთ მსწრაფლ სიტ
ყვის

[Page 51] ყვის მიგება ზედა მისსა, და ბრძანა განტევებაჲ მისი:
და განუტევეს ესოპე: შემდგომად მივიდა აბანოსა მას, და
იხილა მას შინა კაცნი მრავალნი, არამედ ერთი ქვა
მდებარე იყო კარსა მას აბანოსასა, რომელნი შემავალთა
და გამომავალთა ფრიად აბრკოლებდა წარცემათა ფერ
კათათა: განრნა ერთმა ვინმე მას შინა შემომავალთაგ
ანმან აღილო ქვა იგი, და განაგდო შორის კარისა მისგ
ან აბანოსა: ხუსოპე მიიქცა პატრონისა მიმართ
და ჰრქვა, უკეთუ გნებავს უფალო ჩემო
შესვლა აბანოსა, აქ არს ჟამი წარსლვისა, და შეს
ვლა აბანოსა, რწრავინარს მას შინა, თვინიერ ერთი
სა კაცისა: მაშინ წარვიდა ქსანთე აბანოსა, და იხილა
მას სიმრავლე ერთა ფრიადი, და ჰრქვა ესოპეს რაი არს
ესე, ანუ არა ესრეთ მარქვ მეა ვდ არარს მას ში
ნა თვინიერ ერთისა კაცისა: მიუგო მას ესოპე, და ჰრ
ქვა, ჭემმარიტად უფალო ჩემო ეგრეთ არს: მიხე
დეა ქვასა ამას რომელიცა იდვა კარსა აბანოსასა
რწაოდენნიცა შევიდოდიან და გამოვიდოდიან წარსცე
მდიან ფერკთა, და დაეცემდიან, და არცალათუ
ვინ

[Page 52] ვინ ერთმან მათგანმან აღილო იგი და განაგდო კარისა
მისგან, თვინიერ ერთისა მათგანისა, რომელმანცა პი
რველ ფერკთა წარცემისა აღილო იგი, და განაგდო შორის,
და მოქმედი ამისი, თვინიერ მისსა სხვა კაცი ვერა ვი
ხილე, და მისათვის ვარქვ უფლებასა თქვენსა ვითა
რმედ ვიხილე მე მას შინა კაცი ერთი: ხუსმარა ესე
ქსანთეს, ფრიად განკვირდა სიტყვასა მას ზედა ესოპეს.

ხოლო კვალად დღესა ერთსა წოდებულყო სამხრე
ქსანთე სხვათა მათ ჭილოსწსათანა, სვეს და გა
ნსცხრებოდეს ვითარმედ ენებათ, და და იწყეს ბაასი
და სიტყვისგება, და განიგდეს ურთიერთარს იგავნი
რადმე, გარნა ქსანთე მხოლოდ იწყებდა ყოველსავე
მოკრძალვით: ხუსოპე დგა უკნით მისა, და ეტყოდა
მას უფალო ჩემო: დიონოსის უკვე აქენ სამთა მიზე
ზთა შეზავებანი, პირველად აქენ სიტკბოება
მეორედ სიმთვრალე , და მესამედ სირცხვილი: და აწ
თქვენ სვით და განსძელით, და იტყვიით ამას და იმას:
და რაოდენიცა რა არს ოქრანი დაგიტევიებესთ : ჰრ
ქვა

[Page 53] ქვა მას ქსანთე, აწ ვართ ჩვენ მთვრალნი, და დასდუ
მენ, და წარვედ შენ, და თანა ეზრახე მკვდართა: მიუგო
მას ესოპე, და შენცა უკვე მალე შეერთდები მკვდართა:
მაშინ ერთმან ვინმე კოლასელთაგანმან იხილარა ქსან
თე მთვრალი ფრიად, ეტყოდა მას ვითარმედ შესაძლებ
ელარსა მოძღვარ კაცისაგან შესმა ზღვისა: ხუსან
თე ჰრქვა მას, გრწმენინ ჩემი, რაშე თვით შევსვამ მას,
მიუგო კოლასელმან მან, უკეთუმცა ვერა შესვა რასა
პირობასა დასდებ შენ. ჰრქვა მას ქსანთე, ყოველსა
ჩემსა სახლეულითურთ მოგცემ შენ, და მეყვსეულად
სიტყვასა ამას ზედა, მისცა მას ბეჭედი დასარწმუ
ნებელად თვისსა, და დაამტკიცა პირი თვისი: ხუსანთი
ად ოდეს აღდგა ქსანთე ძილისაგან, და დაიბანა პირი
თვისი, და ვერღარა იხილა ჳელსა ზედა ბეჭედი თვისი:
მეყვსეულად ჰრქვა ესოპეს ვდ სადა არს უკვე ბეჭედი
ჩემი, მიუგო მას ესოპე, არა უწვ თვინიერ ამისასა,
რომელ უცხოეემენ შენ სახლსა შენსა: და ჰრქვა მას
ქსანთე, რასათვის არა ვყავ მე ბორიტი: მიუგო მას ესო
პე

[Page 54] პე, გუშინ დასთვერ შენ, და დასდევ ამას ზედა
რათა შესვა შენ ზღვა სრულიად, და ამისად დასარ
წმუნებლად მიეც შენ მას ბეჭედი შენი: ჰრქვა მას
ქსანთე, ვერ შემძლებელვარა მე შეუძლებელსა,
მის საქმისა ყოფად, ად გევედრები შენ რაწვ
ვინათგან გაქვს შენ სწავლა და გონიერება ყოველსა
ვე შინა, და ამისთვის შემწე მეყავ მე რათა შეუძ
ლებელ მე გამკსნად პირობისა ამისაგან: მიუგო მას
ესოპე, ესე აღთქმა შენი შეუძლებელარს შენგან წა
რსვლად, გარნა ძალმიძს მე ესე რათა დავარღვიო
პირობა თქვენი, და აწ ოდესცა მიხვიდე მასთანა,
ნუ გეშინინ, არამედ ვითარმცა მთვრალი იტყოდა
აწცა იტყოდე ესრეთ ფხიზელიცა: და უბრძანა მო

ტანა ხალიჩისა პირისა ზედა ზღვისასა, და დადგამს სუფრისა, და მომზადება მრავალთა კაცთა ჯამე ბითა რეცა მომრთმეველთა შენდა წყალთა ზღვი სათა: და რაჟმს იხილო შენ შეკრებულნი ერნი ხედ ვად შენდა: მეყვსეულად დასჯედ შენ და უბრძანე ჯამე

[Page 55] ჯამებითა აღმოვსებად წყალთა მათ ზღვისათა, და ოდეს გამოულო იგი, სთქუ მალლისა კმითა, დაარქვ ყოველთა, და თვით მასცა რომელსაცა ეც შენ პირობა ვითარმედ, რა სიტყვა დაგვიბს ჩვენ ერ თმანერთთა შორის, და იგი მოგიძებს შენ, რულ მიქვ შენ მე შესმა ზღვისა: და შენ მოიქეც და არ ქვ ყოველთ ყოველთა ვითარმედ, კაცნი ქალაქსა ამის სა მიისანო, უწვთ თქვენ ესე ვითარ საოდენნი მდინა რენი შთადიან ზღვასა ამას შინა: და მე აღუთ ქვა კაცსა ამას შესმად მხოლოდ ზღვისასა, და არა მათი რომელნიცა მდინარები შთადიან მას შინა: პირველად უკვე დააგუბოს ჭილოსჭსმან მაგან მდინარენი იგი ზღვასა ამას შინა შთამომავალნი, და მერმე შევსვა მე ზღვა ესე სრულიად: მაშინ გულისწმაჰყო ქსანთე მოჭმარება იგი მისგან, და განიხარა ფრიად და წარვიდა მჯს, და იხილა მან სი მრავლე ერთა შეკრებული კლდესა მას ზღვისასა, ხილვად მისა: ხუან სიტყვისაებრ ესოჰესა ყოველი

[Page 56] ველივე ქმნა ვითარცა ესწავა, და სძლო ჭილოსჭსს მას: ხოლო ესმათრა სამისას შინა ყოველივე მათ სიტყვა იგი ქსანთესი, განკვირდენ ფრიად, და აქ ეს იგი გარდაცვალებულისა მის სიბრძნისა მისისათვის მაშინ კოლასელმან მას თაყვანისცა ქსანთეს და აღიარა წინაშე ყოველთასა რუძლია მისგან, და ევედრებოდა ქსანთეს რათა შეაწიოს მას: ხუსანთე სამიელთა მათ შუამავლობითა შეაწივა მას ყოველივე: ხოლო მოვიდარა ქსანთე სახლად თვი სად. ჰრქვა მას ესოჰე, აჰა ესერა მომინიჭებიეს მე შენდა, დღეს ყოველივე ცხოვრება შენი: აწ უკვე ღირსმყავ მე განთავისუფლებას: ხუსანთე უარს ჰყოფდა განდევნა იგი, და და ეტყოდა ვითარმედ არა მაქენდაა მეცა ქმნა ამისი გულისა შინა ჩემსა: არამედ წარვედ გარეგან ბჭისა ამის: და უკეთუ იხილა შენ ორნი ყმანნი, მაუწყე მე რურს ესე სასწაულ კეთილ: და უკეთუ ერთი იხილო ბოროტარს იგი: ხუანვიდარა ესოჰე, იხილა მან ორნი

[Page 57] ორნი ყორანნი, და მკს აუწყა იგი ქსანთეს: ხჴს ანთე განვიდა ხილვად ყორანთა მათ და ვიდრე გან ვიდოდა იგი, აღფრინდა ერთი იგი ყორანი, და დაშთა მხოლოდ სხვა იგი: მაშინ იხილარა ქსანთე ერთი იგი ყორანი, განრისხნა ფრიად: და ჰრქვა ესოპეს, არა მარქვ მეა შენ წყეულო, რზიხილენ შენ ორნი ყორანნი, და აწ არს აქა ერთი: ჰრქვა მას ესოპე, იყვნეს აქა ორნი, არამედ ერთი იგი აღფროვანდა, ჰრქვა მას ქსანთე, მე ვუწყნი საქმენი შენნი, რჴყოფ შენ ამას განსაკვირცხველად ჩემდა, და მკს ბრძანა განშიშვლება მისი, და ფრიად ცემა: ხჴ სცემდენრა ესოპეს, მოვიდა ვინმე წყევა ქსანთე სა სადილობად: მაშინ დადადყო ესოპე და თქვა, ვაჲ ჩემდა საწყალობელისა, რზიხილენ მე ორნი ყორანნი, და აჴა ესერან მცემენ მე, და შენ იხილე ერთი, და მიხვალ ჭამად და სმად და განცხრომად, რომელი სასიკვდინე იყავ, შემდგომად მათსა ე გევითარი ვერპთმსახური და ბოროტად მორწმუნე: ხჴს

[Page 58] ხჴსმა ესე ქსანთეს განჴკვირდა გონებასა ზედა ესოპესსა, და ბრძანა ცემისაგან განტევება მისი:

შემდგომად ამისა, აწვივნა ქსანთე ფილოსჴსნი, და რი ტორნი სადილობად, რჴნება მათთანა შვება, და გან ცხრომა, და დაადგინა ესოპე კართა ზედა, ამოცნო მას რათა არა უტყოს მან სახლსა მისსა უსწავლე ლნი თვინიერ ბრძენთა: ხჴსოპე ჟამსა მას შვები სა, დაჴშა კარი, და დაჴდა შინაგან კარისა მის მოვიდა ერთი წვეულთაგანი, და დაურეკა კარი ხჴკით ხა მას ესოპე შინათგამო ბერძნულსა ენითა ვჴ რომელ არს მა

ღლი რასარყევს: ხჴოდებული იგი განიზრახვი და. გულსა შინა თვისსა თუ რასათვის მიწოდეს მე ესე ძალლად: და კვალად ეტყოდა მას ბერძნულსავე ენითა. ესე

იგი არს. ვითარმედ ვინ ხარ შენ ეგე ვითარ ძალლი და წარვიდა მიერ აღვსებული გულისწყრომითა დიდი თა. და ეგრეთცა სხვანიცა იგი წოდებულნი მოვიდოდი ან

[Page 59] ან კაცად კაცადი, და ისმენდიან მის მიერ ეგე ვითართა სიტყვათა, და წარვიდოდიან მიერ გულისწყრომითა, რჴ ჴგონებდენ იგინი თუ აგინებდა მათ ესოპე: ხჴუკანასკნ ელ ყოველთასა, მოვიდა ვინმე კვალად ერთი რომელიმე მა

თგანი, და დაურეკა მანცა კარსა: ხუსოპე მასცა ჰკითხა და ეტყოდავე ბერძნულისა ენითა,

ესე იგი არს ვითარმედ ძალლი რას არყევს და მან მი უგდო, კუდსა, დაყურებასა: მაშინ ესოპე მეყვსეულად განული კარი კეთილად მიმგებსა მას, და შეიყვანა იგი სახლსა უფლისა თვისისათანა: და ჰრქვა მას, სხვა მეგობართა შენთაგანი არავინ მოსულარს შენდა მიმართ სადილობად თვინერ ამისა: ხუსანთე ფრიად მწუხარე იქმნა, რშეგობართა მისთა არა აღუსრულეს აღთქმა თვისი: და ხვალისა დღესა შეკრბეს ჭილოსჭსნი იგი შესაკრებელსა მათსა ადგილსა, და იწყეს ყვედრება ქსანთეს მიმართ, და ეტყოდეს, მოძღვარ ვგონებთ ჩვენ ვითარმედ კვალად გნებავს მოტყუება ჩვენი გუშინდელი სა დღესაებრ, ვითარცა გუშინ დაგვიდგინე კართა ზედა სარც

[Page 60] სარცხვენელად ჩვენდა საძაგელი იგი შენი ესოპე რათამცა ჩვენ განვედევენეთ, და გვიწოდა ჩვენ მაღლად: მიუგო მას ქსანთე და ჰრქვა სიზმარი არსაა ესე ანუ ცხადი რომელსაცა იტყვიოთ რომელ ესრეთ საწყენად გივნიესთ: ხშათ ჰრქვა არა გეძინა ჩვენ, არამედ ცხადად ვიხილეთ: მაშინ მოუწოდა ესოპეს ქსანთე და ეტყოდა მას გულისწყრომით. რომლისა მიზეზისათვის დააბრუნე შენ კარისა. მისგან უპატიოს ჭილოსჭსნი ესე მიუგო ესოპე და ჰრქვა: უფალო ჩემო, არა შენ რქვა მე, არა ტევებად არცა ერთისა უსწავლელისა კაცისა თვინიერ ბრძენთასა: ჰრქვა მას ქსანთე, ესენი უკვე არა არიანაა ბრძენნი მიუგო ესოპე, არცაღათუ მცირედ თანაზიარე სიბრძნისა, ამით რომელი, ვინათგან დამირეკეს კარსა ზედა მე ვკითხავდი მათ შინათგამ, ესე იგი არა ვითარმედ ძალლი რასა სძინავს, და ვერა რომელ მანმე

დ

[Page 61] მანმე გათგან სცადა სიტყვა ესე ჩემი: ხშ მე რა მესმა სიტყვა მათი ვითარცა უსწავლელთაგან, არა განულე მათ კარი, და არცა უტევენ იგინი შინაგან თვინიერ ამისა რომელმანცა კითხვასა ჩემსა ზედა ბრძანებად მომიგო: და ეგრეთვე სხვანიცა სიტყვანი ესოპესნი გულისჯმა ჰყვეს ყოველთა ვითარმედ კეთილად იტყოდა იგი: ყოველივე რა ესე იქმნა, შემდგომად

რაოდენთამე დღეთა წარვიდა ქსანთე ესოპეთურთ
თვისით, და მოვიდნენ სამარანთა ზედა, და იკითხვი
დენ საფლავებთა ზედა, მოწერილთა მათ მარმარი
ლოთა, და შეექცეოდინ მათ ხუსოპე მოვიდა ერთი
სა რომელსამე საფლავისა მიმართ, და იხილა ზედა
წერილი ბერძნულისა ენითა ესრეთ.

რომელსა აწ ქართულსა ენისა ასოთა ვსთარგმნით, წ, მ, ო, შ, ჰ, ს, ო
და უჩვენნა მან წერილნი იგი ქსანთეს, და ჰრქვა
მას, უწვა შენ გამოთარგმანება ამისი, ანუ არა:

ბ

ე

[Page 62] ხოგი ამოიკითხვიდა გულსმოდგინედ, და ვერარას გულის
კმაყოფდა წერილისა მის თარგმანებად: მაშინ ჰრ
ქვა მას ესოპე, რასა მიძღვნი მე რათა გამოგითარგ
მანო შენ წერილი ესე: ჰრქვა მას ქსანთე, მე მოგანი
ჰო შენ განთავისუფლება, და ნახევარიცა პოვნილსა
ამის მოგცე შენ: და მეყვსეულად ესოპე გარდაჰკდა ბი
ჯსა ოთხსა სამარისა მისგან, და მოთხარა და ჰპო
ვა საუნჯე ოქროსა, და მოიღო და მოართო იგი უფალ
სა თვსსა: და ჰრქვა მას, აწ უკვე უფალო ჩემო მო
მეც მე ჩემი ნახევარი პოვნილისა ამის, ვინათგან
აღმითქვ მე: მიუგო მას ქსანთე, არა იხილო
შენ განთავისუფლება, და არცა მოგცე შენ ზოგი ჰ [...] ვნილისა ამის, ვიდრემდის
არა გამომიცხადო მე თარ
გმანი წერილისა ამის: რა შე უფროსად თარგმანი
უკვე წერილისა ამის მსურის, ვიდრემდის საუნჯი
სა ამის ქონებასა: მაშინ ჰრქვა მას ესოპე, რო
მელმანცა დაჰფლა საუნჯე ესე აქა, იგი კაცი ი
ყო ბრძენი და სწავლული წერილისა ამისა რომლი
ცა

[Page 63] ცა იტყვის ესრეთ, წ, წარაბიჯე, მ მუჭლი, ო
ოთხი, შ, შემოუთხარეთ, ჰ, ოყო, ს, საუნჯე,
ო, ოქროსა: ჰრქვა მას ქსანთე, ვინათგან უკვე
ყოფილხარ კაცი მოგვი და მისანი, ვერც მიიღო შენ გან
თავისუფლება ჩემგან, და ვერცა ზოგი ოქროსა ამ
ის : მიუგო მას ესოპე, მე გაუწყე შენ უფალო ჩემოო კე
თილად ფრიად, ვდ მიეც შენ ოქროს ესე მეფისა ბიზ
ინტიისასა ვინათგან დამარხული იყო იგი მისდა: ჰრ
ქვა მას ქსანთე. ვინა უკვე უწვ შენ. მიუგო მას
ესოპე ვითარმედ, წერილი ესე გამოაცხადებს ესრეთ,
წ, წარეც, მ, მეფისა, დ, დიონოსის, შ, შენახულ,
ჰ, პოვნილი, ს, საუნჯე, ო, ოქროსი: ხუსმარა
ესე ქსანთეს, რა რს ოქრო იგი მეფისა: ჰრქვა ესო

პეს, აჰა ესერა ნახევარი ოქროსა ამის, და იყავ შენ დადუმებულ: მიუგო მას ესოპე, არა შენ მომცე მე აწ ოქრო ესე, არამედ მან რომემანცა დაფლა ესე აჰა. ვითარცარა წერილნიცა ესე იტყვიან ესრეთ. წ, წარმოჩენილი, მ, მსწრაფლიად, დ, დაინაწილეთ, შ,

[Page 64] შ, შორის თქვენსა, ჰ, პოვნილი, ს, საუნჯე, ო ოქროსი, ჰრქვა მას ქსანთე, აწ თუ წარვიდეთ ჩვენ მსწრაფლ შინა, და განვიყოთ საუნჯე ესე, და მიიღე განთავისუფლება: ხ~რდეს მოვიდენ იგი სახლისა შ~ფრიად ეშინოდა ქსანთეს მრავლისმეტყველებისაგან ესოპესა. და ბრძანა შეგდება მისი საპყრობილედ: მას ჟამსა ჰრქვა ესოპე, ქსანთეს. ესე არიანა აღ თქმანი ჭილოსწესთანი რომელ, ნაცვლად განთავისუფლებასა შემაგდე მე საპყრობილესა შინა: ხ~ესმარა ესე ქსანთეს, ბრძანა განთავისუფლება მისი, და ეგრეთ ჰრქვა მას ვითარმედ, ფრიად კეთილსა იტყვი და მოილო განთავისუფლება, არამედ რაჟამს განთავისუფლ, ნუ უკვე მაშინ უმეტესად მგმობარ იქმნა შენ ჩემდა მომართ: მიუგო მას ესოპე, უკეთუმცა რომლისამე ძვირისყოფისა ქმნან გენე ბოს. ჰყავს ჩემთა მომართ, ვინათგან უნებლიეთ განმათავისუფლებ მე:

მას ჟამსა შეემთხვა ქალაქსა მას სამიასა ესე ვითარი

[Page 65] ვითარი ჭირთა და ბოროტი: რ~დღესა ერთსა ჰყოფდენ რა იგი ნი რომელისამე კერპისა თაყვანისცემისა დღესასწაულსა, და შეკრებილიყვეს ერნი მრავალნი, მეყვსეულა~შრამოფრინდა ზეგარდმო ორნი ერთი, და აღიტა ბეჰედი ერთი მთავრისა, და შთააგდო იგი რომელსამე ერთი სა მონათაგანისა წიალთა შინა: იხილესრა ესე მყოფთა მათ სამიასთა, შეძრწუნდეს ფრიად საკვირველებისა მისთვის, და მრავლისა განძრახვისა შინა შთაცვიდნენ მაშინ შეკრიბენ ერთბაშად ყოველნივე იგი, დაევედრებოდეს ქსანთეს უპირატესსა მას ჭილოსწესთასა რათა გამოუცხადოს მათ სასწაული ესე: ხ~ქსანთე ვინათგან არარა უწყოდა. ითხოა მათგან რათა აცადონ მათ ჟამ რაოდენმე, და აღიდგა და წარვიდა იგი სახლსა შინა თვისსა ფრიად შეპყროილი სულმოკლეობისა მწუხარებათა, ვინათგან ვერ შეუძლო გამოცხადება იგი სასწაულსა მას მათდა მიმართ ყოვლადვე: მაშინ გულისჴმაჰყო ესოპე მწუხარება იგი ქსანთესი, და მივიდა მისა მრთ, და ჰრქვა მას, რასათვის

უკვე

[Page 66] უკვე სწუხ შენ უფალო ჩემო, მარჯე მე საქმე იგი, და და უტევე მწუხარება ეგე შენი, ხ შან აუწყა მას ყოვე ლივე თვითოეულად, და ეტყოდა ამისმიერ ვარ მე შეპყრობი ლი მწუხარებითა: ჰრქვა მას ესოპე. წარვედ ხვალისა დღესა, და არქე ესრეთ სამიელთა მათ ვითარმედ, მე გა მოთარგმანება სასწაულსა, არცა მოგვობით მისწავიეს და არცა ფრინველით მისნობითა: არამედ მივისმეტყვე ერთი რომელსაცა აქვს სწავლა ამისი, და მან გამოგიცხადოს და აღვისრულნეს თხოვანი თქვენნი: ხ უკეთუ მე გამო უცხადო მათ მწუხარებანი უფლისა მათისანი, მაშინ მიიღო შენ დიდება, ეგე ვითარისა მონისა ყოლითა, და უკე თუ ვერ გამოუცხადო მათ ჩემდა მომართ იქმნების სირცხვილი მისი: მაშინ ქსანთე აღუთქვა ესოპეს ყოფად ამისა და დაარწმუნა: ხოლო ხვალისა დღე წა რვიდა ქსანთე ადგილსა მას. და დადგა შორის ერთა მათ და ჰრქვა მათ, რაოდენიცა ამცნო მას ესოპე: ხ შათ იწ ყეს ვედრებად ქსანთესა რათა მოუწოდოს მას, და მეყვსეულად წარავლინა, და მოუწოდა ესოპეს, და ი გი

[Page 67] გი მოვიდა და დადგა შორის მათსა: ხ ნიხილესრა პირი მისი სამიანელთა მათ ევიცხოდებ ივრიად, და ლაღადყ ვეს ვითარმედ ესე საფრთხობი არსა რომელიცა გა მოგვიცხადებს ჩვენ სასწაულსა ამას საკვირველსა. აწ უკვე ვიხილოთ უკეთუმცა შეუძლო რამე საძაგელისა ა მის პირისაგან: ხ ესოპე დაუქნია მათ ჯელნი თვისნი, და ევედრებოდა რათა დუმილით სდგენ იგინი, და მერმე ჰრქვა მათ, კაცნო სამიასანო, რასა ევიცხვით თქვენ პი რსა ჩემსა, არა ხილვისაგან პირისა ჯერარს რწმუნე ბა, არამედ გულისა და გონიერებისაგან ესრეთ ვითარ მედ, მრავალგზის უსახურსაცა პირსა და სახესა, მოდ გმა თვისი კეთილისა გონიერებასა მისცემთ: ხ თქვენ მხედველხართ გარეგან ჭურჭლისა, და რომელნიცა მას შინა სიტკბობება არს ღვინისა, ვერა ხედავთ მას:

ესმათრა ესე ესოპეს მიერ სამიანელთა მათ, ჰრქვეს მას ზო ესოპე უკეთუ რომლისაცა სიტყვისა თქმად შემ ძლებელხარ ქალაქისა ამისათვის, გვარქვ ჩვენ: ხ ესო პე კადნიერად თქვა მათდა მიმართ, კაცნო სამიასანო ვინათ

[Page 68] ვინათგან ბედი არს რომელსამე დიდების მიღება და ე სე დადებულარს შორის მონათა და უფალოთა: და უკე თუ უდარესად იპოვოს მონა: ჯელმწიფებასა ქვეშე უ ფლისა, მიიღო მან წყლულება: და უკეთუ გამოჩნ

დეს მონა უადრეს უფლისა თვისისა კვალად გან
ძღესვე წყლულება იგი: აწ უკვე უკეთუ გან
მათავისუფლთ მე ტყვეობისა ამისაჰან, მაშინ მე
ცა უსასვდლოდ მოგანიჭ მე სურვული თქვენი:
მაშინ მეყვსეულად დადადევს ყოველთა მათ
ერთა ქსანთეს მიმართ და ჰრქვეს, განათავისუ
ფლე ესოპე, სიყვარულისთვის სამიელთასა და
სიყვარულისათვის ქალაქისა ამის ჩვენისა: არა
მედ ქსანთეს არა ენებოს განთავისუფლება მისი:
მაშინ უბრძანა უფალმან ქალაქისამან ქსანთ
ეს ვითარმედ, უკეთუ არა უსმინო ერთა ამათ:
მე ვყო ეგე განთავისუფლებულ აწვე ჟამსა ამ
ას მსგავად შენსა განთავისუფლებით: მაშინ
ქსანთე მისცა ესოპეს უნებლიეთ განთავისუფლე
ება

[Page 69] ება, და აღესრულა სიტყვა იგი ესოპესი რომელი თქვა
ვითარმედ უნებლიეთ განმათავისუფლებელი მე: და ესრ
ეთ ჰპოვა ესოპე განთავისუფლება: მაშინ დადგა
ერთა შორის და თქვა, კაცნო სამიასანო, ორბი უ
კვე არს ვითარცა უწვთ მეფე ფრინველთა, და
ერთ მთავრისა მის ბეჭედი რომელ აღიტაცა
და შთააგდო წიაღსა მის მონისასა, ესე არს ვდ
ერთსა რომელსამე აწინდელსა მეფეთაგანსა
ჰნებავს დამონება თვით ფლობისა თქვენისა,
და სიმტკიცე სჯულისა თქვენისა უქმად გამოჩი
ნებად: ხოლო ესმათრა ესე სამიანელთა
მათ მწუხარე იქმნეს ფრიად, და შემდგომად
მცირედისა ოდეს ჟამსა, მოუვიდა სამოელთა
მათ წერილი კრეზას მიერ მეფისა ლუდიისა,
რომელსა შინა წერილიყო ესრეთ ვითარმედ,
ამიერთაგან წარმომივლინეთ, მე ხარკსა, და უ
კეთუ არა დაგვემორჩილნეთ. მზა იყვენით
თქვენ ბრძოლად, და წინა განწყობად ჩემდა:
მაშინ

[Page 70] მაშინ იხილესრა სამიანელთა მათ წერილი იგი მეფისა
მის, შეშინდენ ფრიად, და ჰყვეს განზრახვა მეფის
მის კრეზას დამონებისა: არამედ განიზრახეს ე
სეცა, რათა კვალად ესოპესაცა ჰკითხონ საქმე ესე
და მეყვსეულად მოუწოდეს ესოპეს, და ჰკითხეს მას,
და მან ჰრქვა მათ, ვინათგან პირველთა მათ თქ
ვენგანთა, ესე ვითარი განზრახვა უყოფიეს რა
თა დაემორჩილეთ, და მისცეს ხარკი მეფესა მას
კრეზს, მე ესე არა უწვ რა გრქვა თქვენ: არამ
ედ მე კვალად ერთისა რომელისამე სიტყვუს თქმა

და სცნათ თქვენ სარგებელი თქვენი, უკეთუ
ისმინოთ: ბედმან უკვე გვიჩვენა ჩვენ სოფელსა
ამას შინა ორნი გზანი ცხოვრებისანი: პირვე
ლი იგი გზა არს განთავისუფლებისა, და აქვს
მას დასაწესად ბოროტისა მიღება, და დასასრუ
ლად განთავისუფლება: ხუთორე იგი არს
მონებისა, რომლისაცა დასაწესი არს წმინდა, და
კეთილად განსვლა, და დასასრული მისი არა
შრო

[Page 71] შრომა მრავალი ესმა ესე სამიანელთა მათ, მეყვსეუ
ლად დადადყვეს ყოველთა ერთითა წმითა, და ჩვენ ვა
რთ უკვე აწ თავისუფალნი, და არა გნებავს ჩვენ უ
ნებლიეთ დამონება ვისიმე: და მკს განსდევნეს მათ
რისხვითა და გულისწყრომითა წარმოვლენილი იგი:
ხუცნარა ესე მეფემან კრეზა, ინება აღლაშქრ
ება სამიანელთა ზედა, გარნა წარვლენილმან
მან კაცმან რქვა მეფესა მას, ვერ შეუძლო დამონება
სამიანელთა მათ, ვიდრემდის იყოს ესოპე მათთანა,
თანა მზრახველად: ხუკეთუ გნებავს დამონება
მათი, თვინიერ ამისა ვერ შეუძლო მ მეფეო რუთხ
ოვო მათ ესოპე, და აღუთქვა მათ სხვა ნიჭი რადმე.
და მიუტევე მათ ხარკცა იგი რომელ დასდევ მათზედა,
ანუ მცირედი რადმე ნაწილი დასდევ მათ, და მაშ
ინ მოიყვანა იგინი კელმწიფებასა ქვეშე შენსა:
ხუთეფემან წარავლინა მსწრაფს კაცი თხოვნად
ესოპესი, სამიანელთათანა, და განიძრახეს მათ მი
ცემა მისი, ესერა ესმა ესოპეს, დასდგა იგი სავა
ჭრო

[Page 72] ჭროსა მას შორის ადგილსა, და თქვა, აჰა ესერა გვე
ტყვი თქვენ კაცნი სამიის ქალაქისანო, უწყოდეთ რამე
თუ ფრიად სიხარული მაქვს, ამისათვის რომელ მივა
ფერჯთა ქვეშე მეფისათა, არამედ გეყვი თქვენ ერთ
სა რომელსამე სახისმეტყველებასა: ოდესმე ბრძო
ლა აქვნდათ მგელთა ცხვართათანა, და ძაღლნი შეე
წოდიან ცხოვართა, და ჰრქვეს, უკეთუ გნებავს მშვი
დობა ჩვენთანა, და აღარა ოდენ ბრძოლისა ყოფა და
შიში ჩვენისაგან, მოგვეცით ჩვენ ძაღლი ეგე, და მეყვსე
ულად ცხვართა მათ უგუნურებითა თვისითა მი
სცეს მათ ძაღლნი იგი: მაშინ მგელთა მათ გა
მოუდესრა ძაღლნი იგი ცხოვართა მათ მუნ თქვეს
ვე ყოველივე დაიყვეს თვისთვისად, და შეჭამეს იგი
სრულიაჲ, და უკანასკნელ ცხოვარნიცა იგი მსგავსაჲ მასთა: ხოლო ესმათრა ესე
სამიანელთა მათ
მკს გულისკმაჰყვეს სახისმეტყველება იგი ესო

პესი, და არა ინებეს მიცემა მისი: ხუსოპე არღა
რა

[Page 73] რა უსმინა მათ, არამედ წავიდა იგი მეფისა მიმართ
კრეზასა: და მიიწიარა ლუდიას შინა, დადვა წი
ნაშე მეფესა, და სიხილარა იგი მეფემან აყვედრა მას
და ჰრქვა. აჰა ესერა ვხედავ ვითარი კაცი ხარ შენ,
რასათვის არა მიტევე მე იგინი დამონება ეგოდენი
სა დიდისა ჭალაკისა: მიუგო მას ჟ მეუფეო დიდო, უწყო
დე მე რწრცა ჭირითა, და არცა ძალითა რამე მო
ვსრულვარ აქა, არამედ ნებითა ჩემითა მოვედ მე
ფობისა შენისა მიმართ, და აწ გვედრები შენ რათა
მომიდმინე მე მცირედ: კაცი ვინმე ჰკოცდა მკალთა,
და შეიპყრო მუნ ჩიტი ერთი: ხუნათგან დაკოცნა
მან მკალნი იგი, ენება ჩიტისა მის სიკვდილი,
ჰრქვა მას ჩიტმან მან, რასათვის უკვე მომაკვდინ
ებ მე კაცო უბრალოდ, რომელიცა არცაღათუ ერთ
სა თავისა პურისასა ვავნებ, და არცა სხვასა რასა
მე ვნებასა ვყოფ, არამედ გალობათა ჩემითა ვახა
რებ მოქმედთა ქვეყანისათა. და თვინიერ გალობისა
ამის სხვა ჰპოო ჩემ შორის: ხუსმარა

ესე

[Page 74] ესე კაცსა მე ჩიტისა მიერ მეყვსეულად განუტევა ი
გი: ეგრევე მეცა მეფეო შეუვრდები ფერჯთა შენთა
ნუ მომკლავ მე უბრალოდ, ვინათგან არა ვარ მე ეგევი
თარი რამდე, რათამცა უყო ვისმე ბოროტი, არამედ
გვამი ესე მცირე სიტყვასა კაცობრივისასა წარმოიტ
ყვის: მაშინ უბრძანა მას მეფემან, ჟო ესოპე, არა მე
მოგცემ ცხოვრებასა, არამედ მედნიერებაჲ შენი და უკე
თუ რადცა ითხოო ჩემგან მოგეცეს შენ: მაშინ ჰრქ
ვა მას ესოპე, გვედრები შენ მეფეო, რათა ჰყო მშვიდო
ბა სამიანელთათანა: ჰრქვა მას მეფემან, იყოს
მშვიდობა: მაშინ დავარდა ესოპე ქვეყანასა ზედა, და
მადლობდა ფრიად: ხუმისათვის შემზადნა მან სახის
მეტყველებანი იგი, რომელნიცა ვიდრე დღენდელად
დღემდე ხილულარიან, და მიაართვა იგი მეფეს კრე
ზს, და გამოულო მეფესა ესე ვითარი წერილი სამიანე
ლთა მიმართ, ვითარმედ ვედრებითა ესოპეითა მშვი
დობა ჰყო მათთანა კრეზთა მეფემან: და უძღვნა მეფე
მან და განუტევა იგი: ამისა შემდგომად კვალ

ად

[Page 75] ად მოვიდა იგი სამიადვე, და იხილე რა იგი სამიანელ
თა მათ, უქმნეს მას მხვერპლი, და აღივსნეს ყო
ველივე სიხარულით: ხუნ წარუკითხა მათ წერილი
იგი მეფისა, და ჰრქვა მათ განთავისუფლებისათვის,

რომელნიცა უყვეს მას ერთა სამიისათა, ეგრეთვე უყო ამანცა განთავისუფლება მათ, ეგე ვითარისა მის ბრძოლისა და ტყვეობისაგან: ხოლო უკანასკნელ გამოვიდა იგი ჭალაკისა მისგან სამირიისა, და გარემოვიდა კლდეთა, და ადგილთა, და მოწყალედ შეიწყნარებდენ მას მრავალნი ჭილოჭხნი, და მიიწია ვიდრე ბაბილოვნამდეცა, და სიბრძნესა თვისსა აჩვენებდა ყოველთა, და იყო იგი დიდ წინაშე მეფისა ბაბილოვნისა, მას ჟამსა შინა აქვნდათ მათ ყოველთა სიყვარული ურთიერთისა, მეფე მას, და წარუვლენდნენ წერილთა მერიისა რათა აქვნდესთ სიხარული ბრძენთა მათ იგავთაგან, ესრეთ ვითარმედ უკეთუ ვინ გამოთარგმანებდეს მეყვსეულად მიიღებდენ მის მიერ ხარკსა წერილთა მათ სიტყვათაგან,

და
[Page 76] და უკეთუ ვერ გულისწმაჰყოფდენ მისცემდენ იგინიცა მსგავსადვე სხვათა ეგოდენტავე ხარკთა:

მაშინ ესოპე იყორა ლიკნიოზ მეფისათანა, წარავლენ და იგი ლიკნიოზის მიერ რაოდენტამე სიბრძნეთა სხვათა მეფეთა მიმართ, რომელნიცა ვერ გამოსთარგმანებდიან, და მიიღებდის ლიკნიოს მეფე მათ მიერ დიდითა ხარკითა: მას ჟამსა ესვა ესოპეს დედაკაცი ერთი ცოლსა წინ, და არა ესვა შვილი. ხჴყვანდა მას ყმა ვინმე ერთი სხვისა შვილი თავისად შვილად აყვანილი სახელით ენნა, გვართაგან დიდებულთა, და გამოზრდიდა მას, და წარადგინებდა მას წინაშე მეფისა ვითარცა რა შვილსა თვისსა: ხჴემდგომად მცირედისა ოდეს ჟამსა, დაეცა ენნა იგი სიძვათა, მეძავისა მისთანა დედისა ესოპესისა და იმრუშა მისთანა: ესმარა ესე ესოპეს, აღივსო გულისწყრომითა, და ინებე განდევნა მისი: ხჴენნა სცნარა ვითარმედ შევარდა იგი რისხვასა უფლისა თვისისასა, მეყვსეულად დაწერა წერილი რამე ტყუი

ე
[Page 77] ტყუილი რეცა ესოპეს მიერ მათდა მიმართ: რომელნიცა წარმოუვლიდნენ ლიკნიოსს ხარკთა სარკეთა, რათა მზა იყოს ესოპე შეწევნად მათდა, უფროს ვიდრე ლიკნიოზისა: და დაბეჭდა იგი ბეჭდითა ესოპესთა, და მიაართო იგი მეფესა: ხჴეფემან იხილარა წერილი იგი ესოპესი, და ბეჭედი მისი, ჰრწმენა იგი, და განურისხნა მას შეუწყალებულად, და მეყვსეულად უბრძანა კაცსა ვისმე თვისსა, სახელით ერმიპპოს მოკვლა მისი შე

უწყალეზლად, ვითარცა ორგულ და განმცემელ მეფ
ისა: ხჳაცი იგი ერმიპოს, მეგობარი იყო ადრიოგანვე,
ესოპესი, და უჩვენა მას კეთილ მეგობრობა თვისი, და შეი
წყნარა, და არღარა მოკლა იგი, და წარიყვანა, და დამარ
ხა ერთსა რასამე ეკვდარსა შინა, რათა არავინ სც
ნას უკეთუმცა ცხოველარს იგი, და მუნ ზრდიდა მას
ფარულად, და ყოველივე საცხოვრებელი რადცა რაოდე
ნი აქვნდა ესოპეს, თვით მიიღო ფლობა ყოველსამე
ზედა მეფესა მიერ: უკანასკნელ რაოდენთამე
ჟამთა, მეფესა მას ეგვიპტისასა ნეგტანიოსს ეუწ
ყარა

[Page 78] ყარა სიკვდილი ესოპესი, მეყვსეულად წარუვლინა ლიკ
ნიოზის ეპისტოლე ესე ვითარი, რათა წარმოუვლინოს
მას გალატოსნი, და აღუშენონ მას გოდოლი ერთი, რო
მელი არცა სწვდებდეს ცასა, და არცა იდგეს ქვეყა
ნასა ზედა და ითხოვა მისგან ესე ვითარისა ამის ძნე
ლოვანისა ამის მიზეზისა სიტყვისა მითხრობა და უკე
თეს ჰყოფს ესე წარმოუვლინოს მას ლიკნიოზს ხარკი, და
უკეთუ ვერაჰყოფს მან, მან მიიღოს მისგან ეგრეთვე
და ვითარცა წარიკითხა ეპისტოლე იგი ლიკნიოს, მსწრა
ფლ შეიპყრა იგი მწუხარებამან დიდმან, ვინათგან
უწოდა რომელ, არა რომელსამე მისთაგანსა ძალედ
ვა გულისძმისყოფა, და სიტყვისგება მიზეზისა მისთ
ვის გოდლის შენებისა, და შეურვებული იტყოდა ესრეთ:
ვაჲ ჩემდა რჯუდად წარვსწყმიდე სამეფოსა ჩემისა
სვეტი ესოპე. ესე რა სცნა ერმიპოს რომელ ფრია
დი მწუხარება აქვს მეფისა ესოპესთვის, მეყვსეუ
ლად შევიდა იგი მეფისა მიმართ, და ჰრქვა მას, ნუ მწ
უხარე ხარ ჟო მეფეო, რუსოპე იგი ცოცხალარს და არა
მომიკ

[Page 79] მომიკვდინებიეს, ვინათგან უწყოდი მეივობისა შენისა
გან ვითარმედ უკანასკნელ შეინანდი, და ჰყოფდი ძი
ებასა მისს, არა მოვკალ იგი: ხსცნარა ესე მეფე
მან რომელმან ესოპე ეგრეთვე ცოცხალარს მუნ თქვესვე ბძ
ანა მოყვანება მისი: და მოიყვანესრა იგი წინაშე მე
ფისა, იყო იგი ფრიად გაშავებულ და შემოსილ დედა
ზარდლისა ქსელითა: ვითარცა იხილა იგი მეფემან
ცრემლოდა და ბრძანა განბანება მისი და შემოსვა ტა
ნისა: ამისა შემდგომად ყოველსავე გამოუცხადა
მეფესა მას ესოპე, რომელთაცა იგი ცალი ეწამა
მას ენნას მიერ ტყუილად. მაშინ ინება მეფემან მუნ
სიკვდილითა დასჯა ენნასი, არამედ ევედრებოდა მისთვ
ისცა, მეფესა, ესოპე, და ჰპოვა მან შეწყალება თვისი:

უკანასკნელ მისცა მეფემან ესოპემან, ეპისტოლე იგი მეფესა ნეგტაოსი, და უბრძანა წაკითხვა მისი, ხუშან წარიკითხა ეპისტოლე იგი, მეყვსეულად [...] რძნა იგი გონიერებითა თვისითა, და მცირედრე განიცინა, და მერმე ჰრქვა მეფესა მიწერად ესრეთ, მისა

[Page 80] მისა მიმართ ვითარმედ, ოდეს წარჯდეს ზამთარი წარმოგიელენ კაცთა, მაშენებლად გოდლისა, და მოგებად პასუხთა რაოდენიცა გიკითხავს შენ ჩემდამი მაშინ მეთემან ლიკნიოზ დაწერა ყოველივე იგი სიტყვა ესოპესი, და წარუვლინა ნეგტანიოზს: ხუსოპეს კვალად მიანიჭა ყოველივე იგი მისი რაოდენიცარა პირველად აქვდა, და კაციცა იგი ენნა. და მიემთხვარა ესოპე მეფესა მიერ შოვნასა მას ენნასა, ეგრეთვე შეეწყალა იგი, და არა რომელიმე ბოროტი უყო მას და შეიწყნარა იგი მსგავდად მისა, და ფრიად სწვართა იგი, და მრავალგზის ასწავლისა მას სიტყვათა ამათ ვითარმედ, პირველ ყოვლისა გრწმენ ეს ღთი: პატივეც მეფესა: ძლიერეყავ მტერთა თვისთა, რათა არა გყვედრიდენ შენ ხუშეგო ბართა შენთა ექმენ მდაბალ და კეთილის მოქმედ რათა გყვარობდენ შენ: და კვალად გვიყვარდეს, და ევედრებოდე მისთვის ღთისა, რომელი ჭირსა შინა, და სიგლახაკესა იყო მტერი შენი, და არა აქვ

[Page 81] აქვდეს შენდა ძალი ყოფად ბოროტისად: მოყვარე თვის შენთა ევედრე მარადის კეთილადგებისათვის, და მარადის ცოლისაცა შენისათანა ზრახვიდი კეთილად, რათა არა მიძიოს სხვათათანა სიყვარული, ვინათგან დედაკაცისა ბუნება უძლური არს: ყურთა შენთა ნუ მისცემ უქმთა სიტყვათა, და დაცვით გაქვდეს ენა შენი: ხცოლისა შენისა ნუ ეტყვი დაფარულსა საიდუმლოსა შენსა: ესე და ესე ვითარნი სიტყვანი მრავალნი სხვანიცა სწავლნა და ამცნო ესოპემან ენნასა მას: გარნა სიტყვათა ამათ სმენითა დაეჭრა და დაუწყლულა გული თვისი ენნას, ვითარცარა მახვილისა მიერ და შემდგომად მცირედთა დღეთა მოკვდა იგი: ხოლო შემდგომად მოუწყო ესოპე კაცთა, მფრინველთა მეზადურთა, და უბრძანა მათ დაჭირვა ოთხთა ორბთა, და რაჟამს მჰგვარნეს მას ორნბი იგი გამზრდიდა მათ, დასწავლიდა ვითარცა იტყვიან, რომელიცა არა მრწმენეს მე ფრიად, ვითარ

[Page 82] ვითარმედ, ყმანი მეკიდებიან, ჰელთა ორბითა მათ ფერტა, და აღვილოდიან სიმაღლესა ვიდრემდის ენებაჲ ყმათა მათ, გინაზე მალლად, ანუ ქვე დაბლად მი წად: და რაჟამს წარჯდა ზამთარი იგი, და მოიწია გა ზაფხული, მოემზადა ესოპე წესისაებრ საგზაოდ და წარიყვანა მისთანა ყმანი ორბით ურთ, და წარვიდა ეგვიპტედ დიდებითა დიდითა, რათა უქმნას ეგვიპტელთა საკვირველი: ხნეკტა ნიბორსა ესმა მისვლა ესოპესი, ჰრქვა მეგობა რთა თვისთა, ვიპყარიტბადითა, და ბრძანა ხვა ლისა დღე ყოველითა მათ დარბაზის ერთა თვისთა, შემოსა სამოსელითა სპეტაკითა, და თვით შეიმოსა ყვითლითა, და დაიდგა თავსა ზედა გვირგვინი მრ ავალ სასუდილსა ქვისა, და დაჯდა მალაღსა ტახ ტსა ზედა, და ბრძანა მოყვანა ესოპესი წინაშე თვისისა, და ჰრქვა მას: ვის უკვე მამსგავსებ მე მყოფთა ამათ ერთა ჩემთათანა: მიუგო მას ესოპე და ჰრქვა, გამსგავსებ შენ მზესა გაზაფხულისა სა:

[Page 83] სა: და მყოფთა მათ შენთათანა, ვითარცა შვენი ერთა თავთა ჰურთათა: ხშეფე იგი განჰკვირდა და მიანიჭა მას ნიჭი, კვალად მეორესა მას დღესა შეიმოსა მეფე იგი სამოსელთა სპეტაკითა, და დარბაზ ის ერნი თვისნი შემოსა სამოსელითა მეწამულითა, და შევიდარა ესოპე პალატსა შეინა, კვალად ჰკითხა მას მე ფემან ვითარცა პირველ, მიუგო მას ესოპე და ჰრქვა, გამსგავსებ შენ მზესა, და მყოფთა ამათ შენთათა ნა შარავანდედსა მზისასა: ეგრევე ბძანა ნე გტნიოს, ვხედავ მე ვითარმედ, არარა არს წინა შე მეფობისა ჩემისა ლიკნიოზ: ხუსოპე განიცინა და თქვა, ნუ ბრძანებ ეჯერსა ამას მისთვის ღო მე ფეო, ვინათგან სამეფოსა რა შენსა ჩანსა მეფობა შენი მსგავსად მზისა ბრწყინალისა, ეგრეთვე ი გიცა ჩანს სამეფოსა შინა თვისსა: არამედ უკეთუ იყოთ ერთად მგონიეს მე ვითარმედ სოფელი ესე გა მოჩნდეს ბნელად, ესმარა ესე ნეკტნიმოს სიტ ყვა ესოპესი განუკვირდა: მეყვსეულად ჰრქვა ესოპეს, ვითარ

[Page 84] მოიყვანეა გალატოზნი, რათა აღმიშენონ გოდოლნი მიუგო ესოპე, და ჰრქვა, მზანი არიან ყოველნივე ად გვიჩვენე, ჩვენ ადგილი იგი სადაცა გეგულების აღშენება, ამისა შემდგომად განვიდა მეფე გარე ქალაქით მინდორსა ერთსა, და უჩვენა მას ად გილი იგი და განუზომა: მაშინ ესოპე მოიყვანა ო

რბნი იგი ოთხნი, ოთხით კიდითგან რომელიმე უჩვენა მას მეფემან: ერთბამად, ოთხითავე მით ყრმებითა, და ეპყრათ ჳელითა საგალატოზონი იგი იარაღნი, და უბრძანა მათზე აღფრენა: და ვითარცა აღიყვანეს სიმაღლეზედ მიმართ ყრმანი იგი ორბთა მათ, ღაღადებდეს და იტყოდ ეს ვითარმედ მოგვეცით ჩვენ აგური, და მოგვეცით ჩვენ ქვიშა და კირი, მოგვეცით ჩვენ ხენი, და სხვა ცა იგი რაოდენიცა რა აშვენის შენებასა ამას რათა აღვაშენოთ გოდოლი ესე: და ვითარცა იხილა ნეკტანიბოს ყმანი იგი, და ორბნი ჰაერსა ზედა მოკიდებულნი, უღონო იქმნენ ფრიად და თქ

[Page 85] და თქვა ვვითარმედ, სადათ უკვე ვიპოვო მე ეგე ვითარნი კაცნი, რომელთა აქვდესთ მათ ფრთენი ფრენად, რათამცა მისცენ მათ, რაოდენნიცა უქმდესთ აღსაშენებელად: მიუგო მას ესოპე და ჰრქვა ვითარმედ ჰყავს უკვე ლიკინიოდს, და არა შენ ხარა კაცი იგი ბოროტად მძლეველი მეფისა დიდისა: მაშინ უბრძანა ნეკტანიბოს მეფემან ესოპეს: და ჰრქვა ამიერითგან ძლეულვარ მე შენგან: გარნა გკითხავ შენ კვალადცა, და მომიგე მე მისთვისცა რაშევანან მე აქა რაოდენნიმე ჰკაცი ცხენნი, და რაჰამს ისმენ ჳვვილთა ბაბილოვნელთა ცხენთასა, მეყვსე ულად დამაკდებიან იგინი: აწ უკეთუ გაქვს სიბრძნე რამე ამას შინა გვიჩვენე ჩვენ თუ რაი არს: მიუგო მას ესოპე და ჰრქვა, ვითარმედ ხვალე გაუწყო შენ ჰ მეფეო, და მერე სახლად თვისად სადაცა უკვე იმყოფებოდა: და მეყვსეულად უბრძანა მსახურთა თვისთა ესოპე: შეპყრობა კაცისა ერთისა, და მიიყვანა იგი შორის სავაჰრო

[Page 86] ჰროსა, და იწყო ცემად მისა, მას ჟამსა ესვიდენ მეფე პტელნი იგი, ოთხ ფერჯსა მას ღმისა, და იხილეს რა იგი მათ, ესრეთ მწარედ ტანჯული, მირბიოდეს იგინი და გამოსტაცეს ჳელთაგან მათთა, და მოვიდენ მსწრაფ და აუწყეს ესე ყოველი მეფისა რაოდენნიცა რა ჰყო ესოპე, მაშინ მოუწოდა მეფემან ესოპეს, და ჰრქვა არ უწვა ჰ ესოპეს ვითარმედ ესრეთ ჩვენ ეგვიპტელნი ვესავთ კატასა ვითარცა ღმის, და რასათვის უკვე შენ ესრეთ, მიუგო მას ესოპე და ჰრქვა, რასათვის უკვე სცოდა მან ღამესა ამას მეფესა ლიკინიოზს, ვითარ უკვე არა მეტანჯა მე, რაშევანდა მას ერთი მორკინალი, და მხნე მამალი, რომელიცა უცვენებდა მას ჟამთაცა ღა

მისათა, და იგი შეუჭამა მას: ჰრქვა მას მეფემან მან,
არა გრცხვენისა შენ ტყუილის მაგის სიტ
ყვისა თქმად, ვითარ უკვე მივიდა ერთსა ამას და
მესა შინა ეგვიპტითგან ბაბილოვნად: ხუსოპე გა
ნიცინა და ჰრქვა, ზი მეფეო, და ვითარ უკვე ბაბილოა
ნთა ცხენთა ჯვივილითა დამაკდებიან აქაურნი ესე
ჭაკნი ცხენნი:

ესე

[Page 87] ესე ყოველი რა ესმა მეფესა მეს ესოპეს მიერ, ჰნატრო
და და გონებასა მისსა, და მოუწოდებდა ერთა მათ ლიაპო
ლელთა, ზრძენთა, და მოოცდილთა კითხვათა შინა,
რათამცა სიტყვა უგონ ესოპეს: და ვითარცა მოვიდენ
იგინი, უკმო მათ მეფემან ერთბამად ესოპეთურთ
სამხრობად: და დასხდენ რა იგინი ჭამად, ერთმან
მათგანმან ჰრქვა ესოპეს ვითარმედ, მომავლინ მე
ღონ ჩემმან, რათა გკითხო შენ რომელიმე ძნელანი
სიტყვა, და გამოგვითარგმანო ჩვენ : მიუგო მას ესოპე,
და ჰრქვა მას ვითარმედ სტყუი შენ, რღონისა კა
ცისაგან არა ნებავეს რასამე სწავლად შენ, არათ
უ თავსა შენსა ამხელ, არამედ ღონისაგა შენსა:
და კვალად ჰრქვა ესრედ ვითარმედ, არს ერთი რა
იმე დიდი სახლი, და სახლსა მას შინა არს გოდოლი,
და გოდოლასა მას შინა კოშკი ათორმეტი, და თითო იგი კო
შკი არს დაბურვულ ოცდა ათისა ძელითა, და ამას
ცხოვრობენ ორნი დედანი, ერთი შავი, და ერთი თეთ
რი, და შედიან და გამოდიან: მიუგო მას ესოპე, და
ჰრ

[Page 88] ჰრქვა: ესე შენმიერ წინადაგებული ჩემდა იგავი ყრ
მათა ჩვენთა იციან, და ძალიუმს გამოთარგმანე
ბა: სახლი იგი არს, სოფელი ესე: და გოდოლი წელი
წადი: ათორმეტი იგი კოშკნი, ათორმეტი თვენი
წელიწადისანი: ოცდა ათი იგი ძელი, დღენი თვის
ნი არიან : ხორნი იგი დედანი, დღე და ღამე არიან
რომელნიცა იცვლებიან შესვლითა და გასვლითა.
ხოლო კვლად დღესა მეორესა მოუწოდა ნეგტანი
ბოს ყოველთავე მათ ჭილსჭსთა, და ჰრქვა მათ
ესოპესათვის ვითარმედ, კაცისა ამისათვის თანამდებ
ვართ, მეფისა ლიკინიოზისა ხარკისა მიცემად: მიუგო
მას ერთმად მათგანმან, და ჰრქვა, ვკითხოთ მას იგავი
ერთი, და გვაუწყოს ჩვენ, რომელიცა არა უწუთ, და
არცა გვსმენიეს, და სათნო ეყო სიტყვა ესე ნეგტანო
ბოს, და მოუწოდა ესოპეს, და ჰრქვეს მას ჭილოსო
ჭოსთა მათ: გამოგვითარგმნე ჩვენ იგავი იგი რომელ
ცა არა ვიცით, და არცა გვსმენიეს: მიუგო მათ ესოპე

და ჰრქვა, ხვალე გაუწყო თქვენ ეგე: და მეყვსეულად წარვ

[Page 89] წარვიდა ესოპე სახლსა თვისად: და დაწერა წერილი ერთი, რომელსა შინა იყო წერილი: ესრეთ აღმიარა მე ნეკტანიბოს ვითარმედ, თანამდებარს იგი ლიკინოზისა ვახშისა ათასისა ტალანტისა: ხოლო ხვალისა დღე მოვიდა მეფისა მიმართ, და მისცა მას წეილი იგი, და იტყოდენ მუმ მყოფი იგი მეგობარბი მეფისანი ვიდრემ დის განრისხდენ წერილსა მას ვითარმედ, ესე იყო ყოველთა გვიხილავს და გვსმენისცა და ვიცით: ჰრქვა მათ ესოპე, დიდად გმადლობ მე თქვენ ვახშისა გარდაჯდისათვის, ხწარიკითხა ნეკტანობოს წერილი იგი ვახშისა მიუგო მე ესრეთ: მე მეფისა ლიკინოზისა, არა რომელსამე ვახშისა თანამდებარ თქვენ ყოველნი ვე ხართ მოწამე ამისა: და მეყვსეულად შეცვალეს სიტყვა თვისი და თქვენ, არცა გვიხილავს, და არცა გვსმენიეს ესე: ჰრქვა მათ ესოპე, უკთუ არს ესრეთ, ისმინეთ ვითარ რომელსა ეძიებდით მომიგეს, და მერ მე ბრძანა ნეკტანიბოს, და თქვა, ნეტარ არს ლიკინოზ რომელსა უვის ესე ვითარი ბრძენი სამეფოსა შინა თვისსა: მაშინ

[Page 90] აშინ უკვე მისცა ესოპეს ხარკი, რომელიცა დაედვათ პირობითა, და განუტევეს იგი მშვიდობით, ხოლო ესოპე წარვიდა ბაბილოვნად, და აუწყა ლიკინოზს რაოდენიცა ექმნა მას ეგვიპტეს შინა მას: და ვითარ მესცეს მას ხარკი, მეყვსეულად ბრძანა ლიკინოს, და შექმნეს კერპი ერთი ოქროსა მსგავსი ესოპესი, და დაადგინეს იგი შორის ბაბილოანსა: და შემდგომად არა მცირედი საჟამისა, ინება ესოპე წარსვლა ელადად, რომელსა რს რომელი, კიდესა მას ათინისასა, და თაყვანისცა მეფესა და წარვიდა, და ეფუცა რათა მოვიდეს იგი, კვალაჲ ბაბილოვნამდე, და მუნ გარდავლოს ყოველივე ცხოვრება თვისი, და წარვიდა და განვლო შორის ელლინთა ქალაქთა, და უჩვენა მათ სიბრძნე თვისი, და მიიწია ვიდრე დელფანამდეცა: ხდელფიანელნი რაოდენსა უკვე ასწავებდა სოპე, და იგი ისმენდენ სიტკბოეზასა სიტყვათა მისთა, არა რომელსამე პატივსა და განსვენებასა მისცემდენ მას მისთვის: ჰრქვა მას ესოპე, ვხედავ მე საქმეთა თქვენსა, მსგავსად ძელისა

[Page 91] ძელისა მის რომელსა მაქვდეს ზღვარი, და იხილვებდეს რა იგი, შორის იყოს იგი საგონებელ დიდად რამე ნივთად, და რაჟამს მოიწიოს იგი მახლოველ კლდისა, იხილვების იგი ფრიად მცირედ: ეგრეთვე მეცა, ოდეს

ვიყავ შორის ქალაქისაგან თქვენსა, მგონებდით მე უმჯობესად ყოველთა, და აწ მოვიდარა თქვენდა მომართ, ვიპოვე მე თქვენ შორის უსამაგლეს თქვენ ყოველთა, და ესრეთ ვსცითი მე: ესერა ესმათ დე ლფოელთა მათ, შეშინდენ და იტყოდენ რათა არა წარვიდეს მათგან ესოპე სხვათა ქალაქთა შინა, და განთქვა სახელი მათი ბოროტად. და ზრახვა ყვეს რათა ზაკვით მოკლან იგი: ამის შემდგომად გამოიღეს მათ ოქრო ერთი, სახლისაგან აპოლონისა და დამარხეს იგი სამოსელთა შინა ესოპესსა, ხუსოპე არა უწყოდა მათ მიერ განმზადებული იგი მის ზედა განსაცდელი, და წარვიდა რომელსამე ადგილსა, ესე იგი არს ფოკიდა: მაშინ დელფიანელნი იგი მირ ბიონით უკან მისსა, და შეიპყრეს იგი ვითარცა რა

[Page 92] რა წმინდისა მპარავი , და დასაჯეს იგი სიკვდილად და შეაგდეს იგი საპყრობილესა შიან: ხუსოპე ხე დვიდარა მათგან არა განთავისუფლებასა თვისსა ტიროდა იგი მწარედ უბედურობისათვის თვისისა მჯდომარე საპყრობილესა შინა: მას ჟამსა მოვიდა ვინმე მისსა ერთი მეცნიერთაგანნი მისი, სახელით დიმა, და იხილა მან ესოპე, ხტიროდა იგი, და ეტყოდა რომლისა მიზეზისათვის ტირ, და იმყოფები საპყრობილესა შინა: მაშინ ესოპეს ჰრქვა მას იგავი ესე ვითარმედ დედაკაცმან ვინმე დაფლა ქმარი თვისი და დღე ყოველი მივიდოდის იგი საფლავსა მისსა ზედა და ტიროდის მისთჳს: დღესა ერთსა კაცი ვინმე მწყსიდა მახლობელ საფლავსა მის უკლეულთა ჳართა: ხშან იხილა დედაკაცი ეგი შეეწყალა, და დაუტევა უღლეული იგი, და მივიდა საფლავსა მას ზედა, და დაჯდა და იწყო მანცა მისთანა ტირილად, ხდედაკაცმან მან ჰკითხა მას ვითარმედ, რა არს მწუხარება ეგე შენი რომელ ეგე ვითარ სტირ და ჰგოდებ

3

[Page 93] დებ: მიუგო მას და ჰრქვა , რშესვლა მე ცოლი შვენირი, და მოკვდა, და დავმარხე იგი, და ამისთვის ვწუხ: ხრაჟამ ვიტირებ მე, აღმისუმბუქდების მე მწუხარება ესე ჩემი: ჰრქვა მას დედაკაცმან მან ვითარმედ ეგრეთ მყოფის მეცა: და მიუგო კაცმან მან და ჰრქვა , უკეთუ ვართ ჩვენ ორივე ერთსა შინა ჳირსა შთავრდომილნი, რასათვის უკვე არა შევირთავთ ჩვენ ერთმანეთსა, და შეგიყვარო შებ ვითარცა იგი, და შეეყვნენ ერთმანეთსა: და შეგიყვარე შენ ვითარცა

იგი, და შენცა მე ვითარცა ქმარი თვისი: და ესრეთ
შემტკიცდენ და შეეყვნენ ერთმანერთსა: და მაშინ
მივიდა მპარავი, და წარიპარა წარებიცა იგი მისი:
ხშიწის მოქმედი იგი მოიქცარა, ვერღარა ჰპოვა
წარები იგი, და დაიწყო ტირილი და გოდება და სულთ
ქმნა მწარედ, ხშოვიდა დედაკაცი იგი, და ჰპოვა კა
ცი მტირალი, და ჰრქვა მას ვითარმედ კეთილად
სტირია, მიუგო მან და ჰრქვა, აწ ვტირი მართლ
ად, ვინათგან ბოროტისა ამის ზედა მოწევნული
სა განთავებასა ვერ ვპოვებ: ამისა შემდგომად
მივი

ზ

[Page 94] მივიდეს დელფანელნი იგინი ესოპეს მიმართ, და გამოიყვ
ანეს იგი საპყრობილესაგან, და წარიყვანეს იგი უ
ნებლიეთ, რათამცა გარდააგდონ იგი კლდესა ზე
და, ხოგი ეტყოდა მათ კვალად, სხვათა სახისმეტ
ყველებათა ვითარმედ: ოდესმე ცხოველი იგი ე
რთ წმოვანი რომელარს თაგვიმ დაემეგობრა ბაყა
ყსა, და ხადა მას სახლსა თვისსა სადილობად: ხ
მოიყვანა რა იგი სახლსა ერთსა გამდიდრებულ
სა, სადა იგი იყო საზრსო მრავალი, და ეტყოდა
მას თაგვი იგი, ჭამე და სვი საყვარელო ჩემო ბაყა
ყო: მიუგო მას ბაყაყმან და ჰრქვა, გამადლობ
შენ მეგობარო ჩემო თაგვო: არამედ შენცა სა
ხლისა ჩემსა, რათა განგვისვენო შენი და არამო
გაშთო შენ ცურვისა მიერ ჩემისა, რგამგზამ
ფერქსა შენსა ძაფითა,, ფერჯ ზედა ჩემსა,
ეგრეთ ვიწყებ ცურვად და განსვენებად შენ
და: და ვითარცა ეგრეთ ჰყვეს მათ, ეგრეთ
მეყვსეულად შთახტნა ბაყაყი იგი ტბასა
შინა

[Page 95] შინა , და შთაიტანა სიღრმესა, ხთაგვი იგი მოიშთო
ბოდარა, ეტყოდა ბაყაყსა მას მომაკვდავი ესრეთ ვი
თარმედ, მე უკვე შენ მიერ ვკვდები, აწ უწუ რამ
ეთუ ერთბამად ორნივე სწორედ მივიღებთ სი
კვდილისა უძღურებისაგან ჩვენისა: ხცურ
ვასა მას შინა ბაყაყისა მოიშთო თაგვი იგი,
მეყვსეულად მოუჭდა მას ზედგარდო ორბი ერ
თი, და აღიტაცა თაგვი იგი ბაყაყთა მით რო
მელიცა ება ფერქსა ზედა მის თაგვისასა, და
ერთბამად შეჭმნა ორნივე იგი: ეგრეთვე უ
კეთუ მე დიდითა ტანჯვითა კვდები თქვე მი
ერ, განა მქონდანი ჩემ წილ მომგებელნიცა თქვენ
და, რზაბილოვანი და ყოველი ელდა, თქვენზედა

მოიძიებენ სიკვდილისა ჩემსა: ხოლო ესე ყო
ველი რა ესმა დელფინელთა მათ ესოპეს მიერ:
მაშინცა არა ინებეს შეწყალება მისი: და კვა
ლად მირიოდა მათ მიერ თავისა სახლისა აპო
ლონისსა: არამედ შევიდენ იგი მაშინაცა,
და

[Page 96] და გამოიყვანეს იგი რისხვითა და გულისწყრომითა, და წა
რიყვანეს იგი კლდით კერძო რათა გარდააგდონ:

ხოლო სლვასა ოდენ მათსა, კვალად იტყოდა ესოპე
მათდა მიმართ ფდ, შო დელფინელნი ისმინეთ უკ
ვე ჩემი, რხდევნიდა სდესმე ყურგელსა ერთსა
ორბი: ხწყურდგელი იგი შევიდა ჳერელსა კიბორ
ჩხალისასა, და ევედრებოდა მას მას რათა დაიც
ვას იგი: ხკიბორჩალი იგი გამოვიდა გარე, და ევე
დრებოდა ორბსა მას რათა არა მოკლას ყურდ
გელი იგი, და აფუცებდა მას ღმისა დიოს, რათა
მცა არა უგულვებელსჳყოფს სიმცირე მისი: ხორ
ბმან მან არა ისმინა მისი, არამედ შეიპყრა
ყურდღელი იგი და შეჳამა: მაშინ შეძვრა კიბორ
ჩხალი იგი მკარსა ქვეშე ორბისასა, საცნობელად
ბუდისა მისისა, და მერმე აღფრინდა ორბი იგი,
და წარვიდა ბუდესა ზედა კიბორჩხალითურთ და დაჯ
და მუნ : ხკიბორჩხალი იგი გამოძვრა რა მიერ, მე
ყვსეულად აღფრინდავე ორბი იგი, და წარვიდა, და
ვერ

[Page 97] ვერ აგრძნა კიბორჩხალისა მუნ ყოფა, მაშინ კიბო
რჩხალმან აღმოიღო კვერცხებიიგი ორბი

სა მის და გარდმოუტევა ქვე და შემუსვრა ყოველი
ვე: ხშოვიდარა ორბი იგი , და იხილა კვერცხ
ნი თვისნი შემოსრფილნი, დაუმძიმდა მას, და შე
წუხდა ფრიად, და თქვა ვინ იკადრა ბოროტისა ამ
ის ყოფად ჩემდა: და მერე აღვიდა უმაღლსა ად
გილსა და ქმანა მუნ ბუდე თვისი: ხკიბორჩხალი
ავიდა მუნცა: და ჳყოფ ეგრეთვე ვითარმცა არა პირ
ველ: და კვალად მივიდოდა ორბი იგი ბუდესა თვი
სა ზედა, და პოვა ეგრეთვე კვერცხი თვისი შემუ
სვრილი, განუკვირდა, და ვერა გულისჳმა ჳყოფდა,
და გიზრახვიდა თუ ვინარს ესე რომელიცა შემა
მთხვიეს მე ბოროტსა ამას: ხჳკანასკნელ აჳ ვიდა ორბი იგი უმაღლესსავე დაისის
მიმართ.

და აღიტანა მუნ კვერცხნიცა თვისნი, და დასვა
მუჯლთა ზედა დიოზისთა, რომელ იტყვის ვითარ
მედ რა არს ორბი ესე რომელ დასვა ღმისა დიოზს

და ე

[Page 98] და ევედრებოდა მას რათა დაუცვას კვერცხნიცა იგი:

მაშინ აღვიდა ტანაჯორი რამე ზე აღფრენითა სი
მალეზედ მიმართ, და ქმნა განავალი რომელარს ცუ
რცლი, და შთამოუტევა იგი წიაღთა შინა დიო
ზისთა: ხუგი აღდგა რეცა განბერტყად განავალ
სა მის, და მეყვსეულად შთამოაგდო კვერცხნიცა ი
გი ერთბამად განავალითა მით და შემუსრა: ხ
სცნა ესე ზებეს, რტანაჯორი არს იგი რომელმან
ცა უქმნა ორბი მას ესრეთ მტერობისათვის
და ბრძოლისა მისისა, რომელიცა აქვს მისა მიმა
რთ, და რაჟამს მივიდა ორბი იგი ხილვად კვერც
ხისა მის, ჰრქვა მას ზებეს ვითარმედ, რა არა
ტანაჯორი ესე რომელიცა შეგაჭირვებს შენ ბრძო
ლითა, არა მხოლოდ ბრძოლითა შენითა, არამედ
დიოზისა შეურაცხოფისათა, და მართლად მძ
ლეველ გექმნა შენ: ხუზებეს რა ენება გარდაც
ვალეზა ორბისა მის ნათესაობისა, და ზრახვა ჰყო
ტანაჯორისა მისთანა, რათა მშვიდობა იყოს ორ
ბის

[Page 99] ბისა და მის შორის: ხტანაჯორმან არა ინება, არ
ცაღატუ სმენა სიტყვისა მისისა: მაშინ ზებეს გა
რდაცვალა შობა ორბთა, სხვასა ჟმსა შინა, ო
დეს არა იყოფების ტანაჯორი: და თქვენცა ზი
კაცნო დელფიანელნო, ნუ უგუებელს ჰყოფთ ღმერ
თსა ამას აპოლონსა რომელსაცა შემოვევედრე, უკეთ
უმცა გრწამსთ იგი მცირედ წმინდად, და უღწო
ნი არა მოიხილავთ ჩემზედა: ხდეღფანელნი იგი
სიტყვასა ამას ზედა მცირედ რამე შეიჭირვებდ
ენ, გარნა უფროსად სიკვდილადვე მიიზიდვიდენ მას:

ვითარცა იხილა ესოჰე რომელ სიტყვანი მისნი ა
რარად გულისჰმაჰყვეს უკეთურთა მათ, ეგრეთ
ვე კვალად ეტყოდა მათ და ჰრქვა: ისმინეთ ჩემი
კაცნო მიუდრეკელნო და სისხლის მსმელნო: იყო
ვინმე ერთი მიწის მოქმედი კაცი, და დაბერა ესრ
ეთ რომელსა არაოდეს ეხილვა ქალაქი, და ევედრა
სახლეულთა თვისთა რათა წარიყვანონ იგი, და უჩვე
ნონ მას ქალაქი: ხშათ შეაბეს ჯორნი ეტ
ლსა

[Page 100] ლსა ზედა რასამე, და შთასვეს კაცი იგი, და განუ
ტევს იგი წარსვლად ქალაქად თვინიერ მოგ
ზაურისა: ხსვლასა მისსა იქმნა ნისლი დიდი, და

დაბნელდა, ვინათგან იყო ჟამი ზამთრისა, და ესრეთ სიბნელისა მისგან დაკარგეს გზა ჯორთა მათ, და მიიყვანეს მოხუცებული იჰი ერთსა რასამე კლდე სა ზედა გადასავარდნელად; ხ მოხუცებულ იგი, იყარა თავსა ზედა მის კლდისასა დაღაღებდა ესრეთ : **ჰო ღმერთა ბოროტი ვქმენ წინაშე შენსა ვინათგან ესრეთ წარვიწყმდები მე თვინიერ ცოდვისა, არა პირუტყვთა ძლიერითა და ბუნებითა კეთილთაგან, არამედ მცირედთა ამათ და უნდოდა ჯორთაგან: ეგრეთვე განვმწარდები მეცა და ვინათგან არა წარვიწყმდები კაცთაგან გონიერთა, და პატიოსანთაგან, არამედ ბოროტთა და ეშმაკეულთაგან: დავითარცარა მიიყვანეს იგი გადასავარდნელად კლდესა მას ზედა, კვალად თქვა სიტყვა ესე ვითარმედ: კაცმან შეიყვარა ასული**

[Page 101] **ლი თვისი წარავლინა ცოლი თვისი აგარაკსა, და თვით მართო დაშთა სახლსა შინა ასულითურთ, და აჭირვებდა იგი ასულსა თვისა, რათა სიძვა ჰყოს მასთანა: ხ იგი ეტყოდა მამასა თვისსა ვითარმედ, რად გიჰმს შენ უსჯულოებისა ამის დიდისა ყოფა ჩემთანა, უმჯობეს არს ჩემდა მრავალთა კაცთათანა: უმჯობეს სიძვა, ვიდრე შენ მშობლისა ჩემისთანა: და აწ თქვენ უსჯულონო დედოფალნო, უმჯობეს იყო ჩემდა რათა შთავარდნილვიყავ კელთა შინა ხარივდელთა, და სიკილიელთასა, გინა სირთასა და აფრიკელთასა, და არა კელთა თქვენთა, ვინათგან წარვიწყმდები მე უბრალოდ თქვენ მიერ: სიკილია უკვე არს ადგიილ ერთი ზღვისკიდესა სიკილიისასა, რომელსა აქვს სიღრმესა შინა ქვანი, დიდ დიდნი და მრავალნი, ადგილი იგი ღრმა არს, და ჰვრელიანი, რომელთა შინა იმყოფებიან მჭეცნი ზღვასა ზღვანი: ხ ხარივდა არს, ეგე ვითარივე ადგილი ზღვისა, და ესეცა კლდესა სიკილიისასა, მახლობელ სიკი**

[Page 102] **სიკილიასა, რომელსა უწოდოთ დღეს ჩვენ ხარივდად ლალინარდ: ხ ხირთა არს კლდესა ბარბაროზთასა, და არს ადგილი იგი უნავთსაყუდელო, რომელი დანთქავს მცურავთა: აწ უკვე დაღაცათუ წარვიწყმინდები მე თქვენ მიერ, არამედ ამიერითგან, ჩემმიერცა კრულ და წყეულ იქმენით თქვენ, და მამულიცა თქვენი, და მაქვს სასოება ღმრისა მიერ, რათა ისმინოს ჩემი, ვინათგან უ**

სამართლოდ მოგვკვდები მე, და მრწამს რომელ
თვით ღმერთთაგანცა გექმნებისთ მპოვნება.

[Page 103]

[Page 104]

1.2. იგავნი ესოპე ბრძენისა იგავი პირ ველი, მელისა, და ჩიგვისათვის :· უყურეთ ესოპეს.

[Page 105]

აღვიდოდა ოდესმე მელი ერთი, ღობესა ზედა,
და დაუსხლტეს მას ფერწნი მისნი, ჩამოსავარდ
ნელად, ხადამოეკიდა იგი ჩირგვსა რასამე ზედა,
ვარდისასა, რომელმაცა ეკლითა მით თვისითა ეს
რეთ დაჩხვლეტილი იგი რომელ სისხლი სდიოდეს,
და ელმოდა მას მარედ, მაშინ სთქვა მელმან მან
ჩირგვსა მას, ვაი ჩემდა , რაშე შეწევნისათვის შემო
გევედრე, და შენ უძვირესი ბოროტი შემამთხვიე
მე: მიუგო მას ჩირგვმან მან და ჰრქვა, შენ თვითუ
კვე სცოდე, ვინათგან შემიპყრა მე ჴელითა, რომელ
სა მე ეგე ვითარი ჩვეულება მაქვს შეწყნარებად
ყოველთა: თარგმანი

იგავი ესე გამოაცხადდებს ვადა უგუნურ არიან იგინი
რომელთაცა ნებავსთ მათგან შეწევნა, რომელნიცა
ბუ

[Page 106] ბუნებით დაუნდობელნი არიან, და შეჭირვებასა
სხვათასა ჩვეულარიან, და იმათ მიენდობიან უგუ
ნურებით.

1.3. იგავი, ბ, მელისათვის :·

შევიდა ოდეს მელი ერთსა სახლსა რასამე შინა
სამდერელსა, და მოვლნოო მან ყოველნივე იგი კუ
თხენი სახლსა მის, და საქმენი სრულიად გა
ნიხილა, და ჰპოვა მუნ საფრთხობი რაჲ მს
გავსი პირისა, და თავისა კაცთასა ფრიად კეთი
ლად და შვენიერად შემკობილი. და მეყვსეულად
აღილო იგი ფერწითა თვისითა, და განიცდიდა და
თქვა, ეჴა რაბამ მშვენიერ არს თავი ესე გა
რნა ტვინი არ არს ამას შინა.

თარგმანი იგავი ესე გამოაცხადებს ვი
თარმედ: კაცთა მათთვის რომელნიცა ფრიად
შვენიერ და ახოვან არიან ტანითა, არამედ გო
ნებითა უგუნურ არიან.

1.4. იგავი გ ღორისა და ძაღლისა ქმნ

[Page 107]

იქმნა უკვე ოდესმე ცილობა შორის ღორისა, და ძაღ
ლისა მრავლისათვის შვილიებისა მათისა. ხ შაღ
ლმან თქვა ვღ არარა არს უნაყოფესი ჩემსა
ქვეყანასა ზედა: მიუგო მას ღორმან და ჰრქვა,
რაოდენცა იდიდო შენ თავი შენი შვილთა სხმასა სი
მრავლითა, ეგრევე მოიხსენე შენ იგი, ხ ზომობ
შენ ლეკვითა მათ შენთა ბრმათა:

თარგმანი იგავი ესე გამოაცხადებს, ვღ არა
ხ ზისწრაფითა იყო საქმე რაღსამე, არამედ ყო
ველთავე სიხარულითა:

1.5. იგავი: დ. ბერკაცისა და სიკვდილისა.

კაცმა ვინმე ბერმა, დაჭრა ოდესმე შეშა, და ა
ღიკიდა იგი, და წარიღო შორთა გზათა: ხ ლა
შვრა იგი გზისა სვლისაგან, და დასდვა შეშა
იგი ერთისა ადგილსა, და მაშვრალი ინანდა, და უწყო
დდა სიკვდილსა, და მეყვსეილად წარმოუდგა
მას სიკვდილი, და ეტყოდა ვღ რასა მიწოდებ მე
მაშინ მოხუცებული იგი შეძრწუნდა, და ჰრქვა მას,
მას

[Page 108] ამისთვის გიწოდდი შენ, რათა შემწე მეყო
მე შეშისა ამის სახლისა შინა ჩემსა მიტანასა:

1.6. იგავი, ე. ჯორისა და მელისა:

ჰპოვა უკვე ოდესმე ჯორმან ტყავი ლომისა, და აღი
ღო იგი, და შთაიგვა, და აშინებდა ეგრეთ
ყოველთა მკვეცთა: მაშინ იხილა მელი იგი ერ
თი, და მიემართა მისდაცა შეშინებად: ხ შელი
სა მას, პირველად ესმა ჯმა მისი, და სცნა რ
ჯორი იყო: და ჰრქვა მას, ისმინე ჩემი ჯორო, ჰე
შმარტად მეშინოდამცა შენი, უკეთუ არა მე
სმინა ჯმა შენი:

თარგმანი იგავი ესე გამოაცხადებს კაც
თა უსწავლელთა, რომელნიცა ეჩვენებიან სხვა
თა ბრძნად, და მრავალის მეტყველებითა მათითა
იმხილებიან.

1.7. იგავი, ვ: ფრინველის დამჭერის კაცის და გველისა

კაცმან ვინმე ფრინველის მჭირველმან, აღილო ბადე
თვისი, და წარვიდა მონადირებად მფრინველთა, და მე
ყვსე
ყვსე

[Page 109] ყვსეულად იხილა მფრინველი ერთი მჯდომარე ხესა
ზედა მაღალსა, და ინება შთამოყვანება, და შეპყრობა
მისი, საჭითა. და იხედვიდა იგი თვალითა მაღლიად,
და არა უწყობდა მან ხეშოლარე იყო გველი ერთი ფე
რჯთა ქვეშე მისთა, და დაადგა გველსა მას ფერჯი
თვისი: ხეველი იგი განრისხდა, და უცა მას ფერჯ
სა, და, მკს მიახდა კაცი იგი სიკვდილად, მაშინ ი
ტყოდა მომაკვდავი იგი: ვაი ჩემდა საწყალობელისა
რშენება მე სხვათა შეპყრობა, და თვით შეპყრო
ბილ ვიქმენ სხვათაგან სიკვდილისა მიერ:

თარგმანი: იგავ ესე გამოაცხადებს მა
თათთვის, რომელნიცა უმზირიან შეპყრობად,
გინა მოსტყუებელად მახლობელთა თვისთა, და
მეგობართა, და უწვან მრავალგზის სხვათა
მიერ თვით შეიპყრობვიან ვიდრე სიკვდილამდე:

იგავი ზ, შევიდა ოდესმე ძალლი
ერთი, სახლსა შინა სამზარეულოსა, სადაცა
უკვე ამზადებდა მზარეული იგი საჭმელთა, და
წარი
ჭ

(ძაღლისა დამზარაუ
ლისა) [Page 110] წარიპარა მისგან წარტაცებით ძაღლმან მან გულ
ერთი ცხვრისა: ხეხედარა მზარეულმან, და იხი
ლა ძაღლი იგი მტოლვარე: შესძახა მასდა ჰრქვა
ვდ გპოვებ შენ ძაღლო საცა უკვე იქმნები შენ
ესე უწყოდე რწრათუ გული მოგიპარავ შენ ჩე
მთვის, არამედ შემოგეშინებიეს შენ ჩემთვის გულ.

თარგმანი . იგავ ესე გამოაცხადებს.

1.8. იგავი, ზ. დედაკაცისა და ქათმისა.

დედაკაცისა ვისმე ქვრივსა ჰყავდა ქათამი ერთი კვერცხის დამდებელი ყოველსა დღესა, და განიზრახ ვიდა იგი ვითარმედ, უკეთუმცა ვსცე მე, ამის უფროის საჭმელი ამანცა უკვე ამის უფროის საყვსე

[Page 111] ჭმელი კვერცხი დამიდვას მე, მაშინ დაუწყო ქათამსა მას მატებით მიყრა საკენკისა მრავლისა: ხუთათამი იგი მრავლისა მისგან ჭამისა, ეგრეთ უზო მოდ განსუქდა რომელ დადგა სრულიად კვერცხის დებისაგან:

თარგმანი იგავი ესე გამოაცხადებს მათ, რომელნიცა სურვულითა აღნადგინებისათა გაჭურდებიან, რაჟამს ინებებენ უმეტესისა მოძიებასა, და თვისსაცა წარწყმედენ:

1.9. იგავი, თ, ქათმისათვის კვერცხლისმდებელისა:

დედაკაცსა ვინმე ჰყვანდა ქათამი ერთი, რომელსდებდა კვერცხსა ოქროსასა, და ესრეთ ჰგონებდა იგი რწავსე იყო სრულიად ქათამი იგი ოქროთა მით, და ამისთვის ეგულვებდა დაკლვა მისი: ხუთკანასკნელი დაკლა იგი, დაიხილა შინაგანი მისი, მსგავსი სხვათ ქათამთასა, რომელსა შინა გონებდა მრავლისა სიმდუდრისა პოვნასა, და მაკლდა მცირესა მას უგუნური იგი: თარგ

[Page 112]

თარგმანი. იგავი ესე გამოაცხადებს, ვითარმედ, ჯერარს კაცისა რათა ცხოვრობდეს ჯერისაებრ და არა გარდამეტებულისა სიმდიდრისა ნდომითა იქცეოდეს:

1.10. იგავი, კატისა, და თაგვისათვის :

სახლსა შინა ერთსა განმრავლდენ თაგვი ფრიად, და ესმა ესე კატასა, მივიდა მუნ, და იპყრობდა, და სჭამდა იგი დღე ყოველი თაგვთა მათ, ხუთიხილესრა თაგვთა მად, რწოაკლდა დღე ყოველი რიცხვთა მათთა, იტყოდეს ურთიერთარს წარვიდეთ ჩვენ ამიერითგან, რათა არა წარვწყმ

დეთ ჩვენ სრულიად: ხუნა ესე კაცამან, იჯ მარა ესე ვითარი კელოვნება მასატყუებელად თავგისა მათ, ოდეს აღარა იყვნენ მუნ თავგნი, აღვიდა უკვე საბელსა ზედა, და დაემკვიდრა იგი მას ზედა, ვითარცა მკვდარი. მაშინ ერთი რომელიმე თავგი შთამოვიდოდა საბელსა მას ზედა, და იხილა კატა იგი მოკიდებული, და ჯმა უყო მას: ისმინე შენ ჰო კატავ, უკეთუ იყო ტომარაკიცა, მაშინაცა უკვე [Page 113] უკვე არა მოვიდე შენდა,

თარგმანი. იგავი ესე გამოაცხადებს გონიერთა კაცთათვის, რომელნიცა გამოცდილ არიან ეშმაკთა კაცთა სიბოროტისათან, და არღარა ოდენ მიენდობიან და მოტყუვდებიან მათ მიერ:

1.11. იგავი, ია: მელისათვის და მაიმუნისათვისა:

ოდეს შესაკრებელსა ზედა მჯეცთასა, ესრედ კეთილად იშუშპრა მაიმუნმა, რომელ ყოველსავე მათ მჯეცთა გამოირჩიეს იგი მეფედ თვისად, ხუნელისა შეშურდა იგი დაენება ბოროტისყოფად მისა, მაშინ იხილა ადგილსა რომელსამე ბადე ერთო, და ბადესა მას შინა ჯორცნი მოკიდებული, და მიიყვანა მუნ მაიმუნი იგი, და ეტყოდა ვითარმედ, ჰპოვო საუნჯე რამე დიდი, რომელსა არა ღირს ვარ მე წარმოღებად, ვინათგან არს იგი სამეფო რამე ნიჭი: ხუნა მაიმუნი იგი უგუნურებითა თვისითა წარვიდა მისთანა, და შთავარდა ბადესა მას შინა, და დაუწყო მელსა მას ბრალდობა ვითარმედ რასა თვის [Page 114] თვის უკვე მომიყვანო მე აქა მოტყუებითა: მაშინ ჰრქვა მას მელმან, შენ გნებავსა ჰო უგუნურო მაიმუნო ყოველთა მათ მჯეცთა ზედა მეფო ბაჲ, რომელი ეგრეთ გონიერ ხარ:

თარგმანი: იგავი ესე გამოაცხადებს მათ რომელნიცა თანა განუზრახველობითა იწყებენ, ამის თავის მრავალგზის წარწყმდებიან:

1.12. იგავი, იბ: კუსა და ორბისათვის

ევდრებოდა ოდეს კუ ერთი, ორბსა, ასწაოს მას ფრენა: ხუნობი ეტყოდა მას რათა დაუტეოს მან ამაო იგი განუზრახვა მისი, ვინატგან არა აქ

ვნდა მას განზრახვითა მით ბუნება ფრენისა,
არამედ კუ იგი უფროსა აჭირვებდა მას, და ე
ვედრებოდა სწავლებისათვის ფრენისა: ამისა შე
მდგომად უსმინა მას ორბმან კუ იგი ბრჭალი
თა თვისთა, დაიტაცა იგი მაღალიად ჰაერ
თა სინა, და გარდაუტევა და ჰრქვა მა, აჰა
ესერა მისწავებიეს უკეთუ გნებავს შენ სწა
ვლა

[Page 115]

ვლა, და შთამოვარდა, და დაეცა იგი ქვასა ზედა, და
შეიმუსრა სრულიად:

თარგმანი: იგავი ესე გამოაცხადებს მათ
თვის რომელიცა გონიერთა არა უსმენენ,
და უგუნურებითა თვისითა წარწყმდებიან:

1.13. იგავი, იგ: კაცისა მისთვის რომელმან ცა ივდა შავ არაბი.

კაცმან ვინმე მოჴდა არაბი ერთი შავი, და ჰგონებ
და მისთვის რამცა მცონარებითა მით პირის
უბანელობისათა იყო იგი ეგრეთ შავი: და მიიყვა
ნა იგი სახლსა შინა თვისსა, და დაუწყო მას გულის
მოდგინედ ბანა ყოვლითა საბანელითა, არამედ
ვერ შეუძლო ვერა რომელსამე საქმითა განსპეტ
აკება მისი, და თვით თავსა თვისსა ცუდად ეგე
ვითარ შრომა შეამთხვია:

თარგმანი: იგავი ესე გამოაცხადებს ვითარმედ,
ბუნებითი მოდგმა თვისი დასაბამითგან დასას
რულამდე არარასა განეშორების:

იგავ

1.14. იგავი, იდ, ქათმისათვის და მერცხლისა

[Page 116]

ჰპოვა უკვე ოდესმე ქათამმან ერთმან კვერცხი გვე
ლისანი, დ დაჴდა იგი გულისმოდგინედ მას ზედა, და გამოს
ტება იგინი, და დაუწყო მათ ზრდა, ხოხილა ესე მერ
ცხალმან და ჰრქვა მას: ზო უგუნურო ქათამო, რაი
სათავის უკვე ზრდი შენ მაგათ, არა უწჯა ვითარმედ
რაჴამს აღიზრდებიან ეგენი პირველად შენზედ
წარმოსთხევენ გესლსა თვისსა:

თარგმანი, იგავი ესე გამოაცხადებს ვითარ
მედ, არა აღმოიფხვრების უკეთურთაგან ბოროტი
რაოდენცა უკვე ფრიად სძღვნიდე მათ:

1.15. იგავი, ლომი იე სათვის, და ჯორისა, და მელისა:

ეამხანაგდენ ოდესმე ლომი, და ჯორი, და მელი ერთბა
მად, და წარვიდენ ნადირობად, და რაჟამს მოინადირეს
მათ ფრიად მრავალნი ნადირნი, უბრძანა ლომმ
ან ჯორსა მას, განუყოფა მონადირებულსა მის,
ხჯორმან მან განყო სამწილად, დადვა სწორი
ნაწილი თვითოეულსათვის და ჰრქვა მათ წარღე
ვლა

[Page 117]

ბა წილისა მათისა: მასინ ლომი იგი განრისხდა
ესრეთ სწორად განყოფისათვის, და მოკლა ჯორი იგი.
და მერე უბრძანა განყოფა მელისა მას: ხშელ
მან განყო იგი, და თვით რამე წილი ი
პყრა, და სხვა ყოველივე ლომისა მათვის დაუტე
ვა: იხილარა ესე ლომმან, ჰრქვა მელასა მას, ვინ
გასწავა შენ საყვარელო ჩემო ესრეთ კეთილად
განყოფა: ხშელამან ჰრქვა მას. სიკვდილმან მან
მან ჯორისამან:

თარგმანი, იგავი ესე გამოაცხადებს ვითარ
მედ, აქვსთ ესე კაცთა სწავლად, რათა მოიგ
ონებდენ პირველ წარსრულთა სიკვდილთა, და
წარწყმედილთა:

1.16. იგავი, ივ. ლომისათვის და დათვისა:

პოვეს უკვე ოდესმე ლომმან და დათვმან კიცვი ერ
თი, და იწყეს მის ზედა ურთიერთარს ბრძოლა,
ესე ვითარი, ვიდრემდე არღარა ეძლოთ დგომა ფერჯ
თა ზედა: ხდაშვრენ რა ფრიად და დაეცნენ ორნი
ვლა

[Page 118]

ვე გარშემო კიცვისა მის: მაშინ რბიოდა გარემო
მუნ მათსა მელი ერთი, და იხილნარა იგინი დამა
შვრალნი, და დაცვივნებულნი გარემო კიცვრა მის,
მივიდა იგი მეყვსეულად, და წარიტაცა კიცვი იგი
მათგან : ხწოგინი ხედვიდენ მელისა მას წარმტა
ცემულსა, და არღარა ეძლოთ ზე აღდგომად რა
თამცა წარელოთ მსთგან, და ეტყოდენ, ვაი ჩვენდა

საწყალობელთა ამათ რშელისა მისთვის დავშვე
რით ჩვენ:

თარგმანი, იგავი ესე გამოაცხადებს ვი
თარმედ, რომელნიმე ესრეთ უგუნურად შვრე
ბიან, და ნაშრომთა მათთა სხვანი მოიპოებენ:

1.17. იგავი, იზ ყორნისათვის:

ყორანსა ერთსა დაუსნეულდა ოდესმე მართვე თვი
სი, და ტიროდა იგი მისთვის: ხშან ჰრქვა დედა
სა თვისსა ვითარმედ, ნუ სტირ უკვე ჩემთვის დედაო
ჩემო, არამედ ევედრე ღთისა: მიუგო მას დედამან
მისმან, ძეო ჩემო რომელი ღთი შეგეწევის შენ, ანუ
ვლა

[Page 119]

არა რომელსა ჯორცი მოგიპარავსაა შენ:

თარგმანი, იგავი ესე გამოაცხადებს ვითარმედ,
რომელნიცა ცხოვრებასა შინა თვისსა მრავალთა
ჰყოფენ მტერად თვისად, იგინი ჟამსა შინა ჭირი
სა თვისისა, ვერცა უკეთუ ერთსა მათგანსა ჰპო
ებენ მეგობრად თვისად:

1.18. იგავი, იზ: მელისათვის, და ღამისა:

იყო ერთი მელი, რომელსა არასადა ეხილვა ლომი,
ხრდესმე შეემთხვა მას ლომი, და ეოდენ შეძრწ
უნდა მელი იგი რომელ კნინლა და მკვდარიქმ
ნა, ხილვითა მით მისითა: და კვალად იხილა მეო
რედ, და შეეშინდავე დიდად: გარნა არა ეგრეთ
ვითარცა იგი პირველ: კვალად იხილარა მესამედ
ცა, მეყვსეულად კადნიერად მივიდა იგი მისა მი
მართ, და თანა მზრახველობდა მისთანა:

თარგმანი: იგავი ესე გამოაცხადებს ვითარ
მედ, რაოდენიცა რამდე ფრიად საშინელ იყოს,
მრავალგზის ხილვითა მიახლებად მის გაადვილ
დებ

[Page 120]

დების:

1.19. იგავი, ით: დედაკაცისათვის, და მკურნალისა

დედაკაცსა ვისმე მოხუცებულსა სტკიოდეს თვა
ლნი მისნი, და მიუწოდა მას მკურნალსა ერთსა,
და აღუთქვა მას სასუდელო, უკეთუ განკურნოს
იგი, და უკეთუ არა განკურნოს, არარა სცეს
მას: ხმკურნალი იგი ვიდოდა დღე ყოველი მისსა
მიმართ, და სცხებდა მას თვალსა მისთა წამა
ლთა, და დედაკაცი იგი ოდეს ვერღარა მხედ
ველიქმნა წამალისა მის ცხებისაგან: მაშინ
აღიღის მკურნალმან მან ჭურჭელი რადმე
სახლსა მისისაგან, და წარიღის თვისთანა, და ეს
რეთ იქმოდა იგი ყოველთა დღეთა: ხდედაკაცი
იგი ხედვიდარა რდე ყოველ აკლდებოდა ჭურჭე
ლთა მისთა, ფრიად მწუხარე იქმნებოდა: და შემ
დგომად რადენსამე ჟამსა, განიკურნა ი
გი სენისა მისგან, გარნა არღარა დაუშტეს მას
სახლსა შინა მისსა: მაშინ იწყო მკურნალმან
ვლა

[Page 121] მან თხოვნად მისა აღთქმულსა მისგან სასყიდლი
სა, ვინათგან მხედველობდა იგი კეთილად, და მოჰყ
ვანდეს მოწამენიცა: ხიგი ეტყოდა მას ჭემმარი
ტებით, აწ უკვე აფროსად ვერარას ვხედავ მე
რდე მტკიოდა თვალნი, მაშინ მრავალთა
რათმე ვხედავდი სახლსა შინა ჩემსა ჭურჭელსა ჩემსა, ხწწ
თვალთა ვხედავ კეთილად რომელ სახლისა
ამას შინა ჩემსა ჭურჭელსა ჩემსა ველარას
სადმე ვხედავ.

თარგმანი, იგავი ესე გამოაცხადებს ბოროტთა
კაცთათვის, რომელნიცა არა ჰნებავსთ რათა
სხვანი დესვიდენ ბოროტისყოფათა მათთა, და
რა ექმნას მათ ესე წინა აღმდომად:

1.20. იგავი, კ. ეტლისათვის, და კუსა:

ოდესმე ეტლმან ერთმან ქმნა ქორწილი, და მოიწვივ
ნა ქორწილსა მას ზედა ყოველნი ცხოვარნი, მას
ჟამსა დაეყოვნა კუსა მუნ მისვლად, და იგიცა
მერმე მივიდა: მაშინ განკვირდა ეტლი იგი დაყოვ
ნება

[Page 122]

ნება ნებასა მას ზედა კუსასა, გარნა ჰკითხა მას მიზეზი
უკეთუ რასათვის დაეყოვნა მას მუნ მისვლად: ხ
მან მიუგო და ჰრქვა, ვითარმედ სახლი საყვარელი,
და სახლი რჩეული თვითცა მას : ესმარა ესე ეტ

ლისა მას, განრისხდა ფრიად, და დასწყევა იგი, და სახლიცა მისი, რათა მიმოაქენდეს ზურგი უკუნისამდე:

თარგმანი, იგავი ესე გამოაცხადებს ვითარმედ, მრავალთა კაცთა უმჯობესად უჩნსთ თვისთა სახლთა შინა სიგლახაკით ცხოვრება ვიდრე სხვათა სახლთა შინა სიმდიდრითა ცხოვრებასა:

1.21. იგავი, კა. ცხენისა და ჯორისა:

კაცსა ვისმე ჰყვანდა ერთი ცხენი, და ერთი ჯორი, ხელვასა ოდენ მათსა გზასა ზედა, ჰრქვა ცხენსა მას ჯორმან, აღმისუბუქე მე ტვირთისა ამის ჩემისაგან, და წარიღე რადმე უკეთუ გინდეს ცხოვრება ჩემი, და არა უსმინა ვედრე ვლა

[Page 123] ბა იგი მისი ცხენმან მან: მაშინ დაეცა ჯორი სიმძიმისა მისგან ტვირთისა, და მოკვდა: და შემდგომად პატრონმან მისმა, ყოველი იგი ტვირთი მისი რაოდენიცა ეკიდა ჯორსა მას, და ტყავიცა იგი მისი აღვიდა ცხენსა მას: ხცხენმან მან ლაღადყო და თქვა, ვაიმე საწყალობელსა რა შემემთხვა მე ესე რომე, მცირისა ტვირთისა აღვიდე ბა არა ვნებე მოკლებულისა მისგან ჯორისა, და აწ ესერა ტვირთი მისი, და ტყავიცა მისი მე მკიდავს სრულიად:

თარგმანი: იგავი ესე გამოაცხადებს ვითარმედ, უკეთუ დიდთა, მცირეთათანა შეწევნა თვისი შეაერთონ, მათ დაიცვან ცხოვრება თვისი:

1.22. იგავი, კბ.მპარავთათვის, და მამლისა:

შევიდენ ოდესმე მპარავნი სახლსა ვისსამე. და ვერცა რა ჰპოვეს თვინიერ მამლისა ერთისა, და შეიპყრეს იგი და წარვიდენ: ხონებესრა დაკლვა მისი, ევედრებოდა მათ მამალი იგი, რათა განუტევეონ იგი ცოც

[Page 124] ცოცხალი, და კვალად ეტყოდა მათ უკეთუ ვითარსა კმარარს იგი ერთა, ვინათგან აღვილებს იგი მათ და მე ყოველ მოქმედებად: ხშათ მიუგეს მათ და

ჰრქვეს ვდ, ამისათვის უფრო დაგკლავთ შენ, რა
აღვიძებ მათ, და ჩვენ ჰარვასა არა გვაცადებ:

თარგმანი: იგავი ესე გამოაცხადებს ვითარ
მედ, რომელიცა კეთილთა კაცთათვის სარგებ
ელარიან, იგივე ბოროტი კაცთათვის სავნე
ბელარიან:

1.23. იგავი: კგ: მგზავრთა კაცთათვის:

კაცნი ვინმე ორნი ვიდოდენ ერთად გზასა ზედა,
ხურთმან მათგანმან ჰპოვა ცული ერთი, და თქ
ვა ვითარმედ, ვჰპოვე მე ცული: ჰრქვა მას მეორე
მან, ჰსთქუ ესრეთ რუპოვეთ, და არა ვპოე: ა
მისა შემდგომად, მივიდა დამლარგავი იგი ცულისა
მის, და სთხოვა მას რათამცა მისცეს მას: ხრგი
ეტყოდა მოყვასსა თვისსა, და დავკარგეთ ჩვენ, მი
უგო მას მოყვასმან მისმან, და ჰრქვა მას, ნუ
იტყვ
ღ

[Page 125] იტყვი ამას, რადავკარგეთ ჩვენ, არამედ სთქვუ ეს
რეთ ვითარმედ, დავკარგე მე, ვინათგან რაჟამს ჰპო
ვე შენ ცული, მასინ ესრეთ იტყოდი ვპოვე ცული
და არათუ ვპოვეთო:

თარგმანი იგავი ესე გამოაცხადებს მათთვის ვი
თარმედ რომელიცა არა ყოფილან თანაზიარნი
კეთილისა შინა, იგი ჰირსა შინა არა იქმნ
ებიან სარწმუნოდ მეგობრად:

1.24. იგავი, კდ: მონათათვის და მზარეულისა:

ორნი ვინმე მონათანი სხდენ სამზარეულოსა შინა,
ხურთმან მათგანმა მოაზარა მზარეულსა მას ჯო
რცი ნაჭერი ერთი, და მეორესა მას შთაუდვა უ
ბესა შინა: მაშინ ძიება ჰყო მზარეულმან მან,
და ვერა ჰპოვა ჯორცი იგი. და მერმე ჰკითხა მომპარავ
სა მას, და მან მიუგო მას ვითარმედ არა მაქვს
მე. და რომელსაცა იგი აქვნდა უბესა შინა, იგი
ცა იტყოდა ფიცით ვითარმედ, არა მომიპარავს
მე: ხმზარაულმან სცნა სრული სიბოროტე,
მა
თ

[Page 126] მათი, ჰრქვა უკეთუ წინაშე ჩემსა ჰფუცავთ, და ჰფარავთ, წინაშე ღისა ფერსადა დაჰფაროთ ქვენ

თარგმანი იგავი ესე გამოაცხადებს ვითარმედ.
უკეთუ ცრუ ფიცითა წინაშე კაცთა დავფროთ
ჩვენ, არამედ წინაშე მხილველისა ყოველთასა და
განმკითხველისა ღისა დაფარვად ვერსადა შეუ
ძლოთ ჩვენ დაფარვად:

1.25. იგავი, კე: მსოფლიოსა კაცისასა, და ძეთა მისთა

კაცმან ვინმე მსოფლიოსმან ჟამსა სიკვდილისა თვი
სისასა. ინებე ძეთა თვისთა მიწის მოქმედებისა
სწავლება: და მოუწოდა მათ და ჰრქვა, ძენო ჩემნო
აჰა ესერა მე მოვკვდები, და თქვენ ეძიებდით მას,
რომელიცა დაემარხე მე მენაცსა ჩემსა, და უკეთუ ი
ძიოთ ყოველივე: ხოგინი ჰგონებდენ, უკვე
თუმცა დაეფლა მას საუნჯე რამე და შემდგო
მად სიკვდილისა მამისა მათისა, გარდაბარ
ეს მათ ვენაჳი იგი სრულიად, და ვერარა ჰპოვეს
მათ, გარნა ვენაჳმან მან დაბარებულმან კეთილად
გამოს

[Page 127] გამოსცა მრავალ ნაყოფი თვისი:

თარგმანი, იგავი ესე გამოაცხადებს ვითა
რმედ, შრომა არს საუნჯე კაცთა:

1.26. იგავი, კვ: ძაღლისათვის და პატრონისა მისისა:

კაცი ვინმე დიდებული შეპყრობილიქმნა გარე
სასახლესა შინა თვისსსა ავტაროსობისა
მიერ, და ვინათგან მოკლებულიქმნა საზრდელ
თაგან, დაკლნა მან პირველად ცხვარნი თვის
ნი, და შეჴამეს: და მერე თხევიცა: ხჴვალაჳ განფცხნარა ავტარსობა იგი, იგი
უკანასკნელი
დაკლნა ფარნიცა მჴვნელი და შეჴამნა: მა
შინ იხილესრა ესე ძაღლთა მისთა იტყო
დეს ურთიერთარს ვითარმედ, ვიელტოდეთ
ჩვენ სახლისა ამისაგან, უკეთუ მჴვნულნი
ჯარნი არა შეიწყალა უფალმან ჩვენმან, მა
შა, ჩვენ ვითარდა შეგვიწყალებს:

თარგმანი იგავი ესე გამოცხადებს, ვჳ
ჯერარს დაცვა თავისა თვისსა უფროსად

რე

[Page 128] რე მათ მიერ, რომელნიცა უკვე თავსა თვისასა არ დაინდობენ:

1.27. იგავი, კზ, მელისათვის.

მელა ერთი შეპყრობილი ზადესა შინა, და კუდი სა მოწყვედითა განთავისუფლებული ნატრობ და სიკვდილსა სირცხვილისათვის, და განიზრახვიდა იგი სხვათა მელთათვისცა ეგრეთვე ყოფასა, რა თა საყოველთაოთა სირცხვილითა თვისი იგი სირცხვილი დაჰფაროს, და მოუწოდა ყოველთა მათ მელთა, და ეგრეთ ჰყოფდა თანა განმზრახველობასა მათთანა, რათა დაიჭრან მათცა კუდები ვინა თგან ასო იგი არს უპატო მძიმე და უსარგებლო, ხურთმან მიუგო მას და ჰრქვა, უკეთ უმცა არა ყოფილიყავ შენ უკუდო, არა თანაგვ ეზრახებოდი ჩვენ ამისათვის.

თარგმანი: იგავი ესე გამოაცხადებს ვითარ მედ, ბოროტი კაცი, არა სხვათა კეთილისნდომი თა და სიყვარულითა, თანა ეზრახების კაცთა, არა

[Page 129] არამედ სარგებელთა თვისითა ძიებითა, თანაე ზიარების კაცთა:

1.28. იგავი, კწ მერკურისა, გინა ერმისა, და მელუსკუმისათვის.

ენება უკვე მერკვ ურისა, უკეთუ ვითარ დააფასონ იგი კაცთა, ხრცვალა სახითა კაცისათა, და მივიდა სახლსა ვისმე მელუსკუმისასა, და იხილა ლუსკუმი იოვეშესი, გინდა დიოსი, და ჰკითხა ვითარ მედ, რაარს ფასი უკვე მისი, მიუგო მას მელუსკუმემან და ჰრქვა, ფული ოდენ ოციარს ფასი მისი: ხშან განიცინა და ჰრქვა მას

რა ერთისა არს, მან მიუგო ვდ რაოდენათაც გამსყიდველი იტყვის დიდფასად, დააღიხილა, ეგრეთვე თვისსა ლუსკუმასა ზედა, და განიზრახვიდა ვინათგან იყო იგი წარმოდგენილი ღმერთთაგან, და სიბილწეთა მთავარი, და კაცთა დიდად პატივი, და ჰკითხა მას თვისიცა, მიუგო მელუსკუმემან და ჰრქვა მას, უკეთუ ივდო შენ ესე, მოგეცეს შენ ე

სე

[Page 130] სე ნიჭად:

თარგმანი: იგავი ესე არს კაცთა ზედა მიმყვანსა, და ანუ რომელი ადიდებდეს თავსსა, და არარად ჰყოფდეს სხვასა:

1.29. იგავი, კთ, მგელისა, და წეროსათვის

ოდესმე მგელსა ერთსა ძვალი დაადგა ყელსა ზედა, და აღუთქვა მან წეროსა საუდელი, უკეთუმცა შთაუყოს მან წელსა შინა თავი და აღმოუღოს მან ძვალი იგი: ხ ჳინათგან იყო იგი კისერ გრძელ, აღ მართვა მას ძვალი იგი, და დაუწყო მას თხოვნა აღ ნათქვამისა მის, მაშინ განიცინა მგელმან მან და განილესა კბილნი თვისი, და ჰრქვა მას, კმა არს იგი შენდაცა, ესე რომ აღმოიღო რა პირისაგან მგელსა მშვიდობით თავი შენი:

თარგმანი იგივე ესე არს კაცთა მათ ზედა, რომელნიცა ჭირთაგან დაიქსენებიან თვისთა კეთილის მოქმედთაგან, და ეგრეთ მისცემენ:

1.30. იგავი, ლ: კაცისათვის მეთევზურისა: რომელ

[Page 131]

რომელსამე დინარესა ერთსა, იჭერდა მეთევზური ვინმე თევზსა: ხ შოსგვა ბადე, და მოაბა ბადესა მას ქვა თოვსა ზედა, და დაუწყო მღვრევა სწალსა, რათა მღვრიესა მას წყალსა შინა უფრო შთაცვივდენ თევზი იგი ბადესა შინა: ხ ოხილა ერთმან ვინმე ესერა მუნ მყოფთაგანმა, შეუდგა მას და აღამღვრედა წყალსა, და არა სცემდა სმად წმინდასა წყალსა: ხ შან მიუგო მას ვითარმედ, უკეთუ მდინარე ესე არა აღიმრღვეოდეს განეფვლები მე ში მშილითა:

თარგმანი , იგავი ესე გამოაცხადებს, ვღ ქალაქთა მთავარმან, მაშინ უფროსად უნდა იზრუნოს თავისა თვისისათვის ოდესცა მოქალაქები შფოთსა ჰყოფენ, და მოაკლდებათ რადმე:

1.31. იგავი, ლა: მგელისათვის, და დედაკაცისა

ოდესმე მოემშია მგელსა ერთსა, და წარვიდა რათა მცა მოიპოვოს საზრდელი რაჲმე: ხშივიდა ერთსა რომელსამე ადგილსა, და შემოესმა მას ყმისა ტირი

[Page 132] ტირილი, მაშინ დედა იგი მისი აჩუმებდა მას და ეტყოდა, უკეთუ არა დასცხე შენ ტირილსა მაგისგან, მიგცე შენ მგელსა წინაშე მისსა: ხუს მა რა ესე მგელსა მას, ეგონა უკეთუმცა მართლად იტყოდა დედაკაცი იგი, და იდგა იგი მუნ, და ელოდა ფრიად დიდსა ხანსა, და ოდეს მოიწია მწუხრი, ესმა მგელსა მას აღერსი დედისა მისგან: რომელი ესრეთ ეტყოდა ვითარმეს, რაჟამს მოვიდეს აქა მგელი, მოვკლათ ჩვენ იგი შვილო საყვარელო: ესერა ესმა მგელსა მას, წარვიდა და თქვა, სოფელსა ა მას შინა სხვასა იტყვიან, და სხვასა ჰყოფენ კაცნი:

თარგმანი. იგავი ესე არს კაცთა მათათვის, რომ ელთაცა საქმენი და სიტყვანი არა შემოწმდებიან:

1.32. იგავი, ლბ: ძალთათვის:

კაცსა ვისმე ესხნეს ორნი ძალნი: ხურთსა მას ასწავლა ნადირობა და მეორესა მას სიფრთხილე სახლ

[Page 133] სახლსა შინა: ხრაჟამს მოინადირებდა ერთი იგი ძალლი, მეორეც იგი ზოგად მისთანა სჭამდა ნანადირევსა მას, ამისათვის მონადირე იგი ძალლი ფრიად მრისხანე იყო მის ზედა, ვინათგან იგი დღე ყოველ შრომასა შინა იყო: და მეორე იგი ნანადირევითა მისითა და გამოიზრდებოდა: მიუგო მას მეორემან მან ძალმან და ძალსა მას მონადირესა ეტყოდა, მე ნუ მაყვედრებ ამას, არამედ აყვედრე პატრონსა ჩემსა, რომელმაცა მიბრძანა მე, არა შრომა, არამედ სხვა სა ნაშრომთა გამოზრდა მასწავლა მე.

თარგმანი: იგავი ესე გამოაცხადებს ყმათა მათთვის, რომელნიცა უსწავლელნიან: ხურა ჯერარს მხილება მათი ვინათგან ესრეთ გამოზარდნეს მშობელთა:

1.33. იგავი, ლგ: კაცისათვის ლუსკუმისა შემმუსვრელისა:

კაცსა ვინმე აქვნდა ძველითგანვე ლუსკუმა ერ
თი, და თვით იყო გლახაკი და ევედრებოდა მას დღე
ყო

[Page 134] ყოველ, რამცა კეთილ რამე უყოს მას: ხდალა
თუ მარადის ამას ჰყოფდეს იგი, ეგრეთვე
გლახადვე ეგებოდა: დღესა ერთსა განრისხდა
კაცი, და აღიტაცა, და მოეკიდა ფერჯსა ჯელი
თა და დააკვეთა მიწასა ზედა, და შემუსრა იგი
და დასცვივდა მისგან ოქრო მრავალი: მაშინ აღ
კრიბა ოქრო იგი კაცმან მან და ლაღადყო: ეგ
რეთ ვგონებ მე რუმმაკი ხარ შენ და უმადლო:
ოდეს პატისა გიყოფდი შენ, არა იყავი ჩემდა
მარგებელ, ხშვემელსა შენსა მრავალი
სიმდიდრე მომანიჭე:

თარგმანი. იგავი ესე გამოაცადებს ვითარმ
ედ, არაოდეს იქმნების ბოროტი კაცი სარგებელი
კაცთა, ვიდრემდის არ ემცნოს მას ტანჯვითა და
მაშინ ექმნების სარგებელი კაცთა:

1.34. იგავი, ლდ: დედაკაცისადა მისთა მწევალთა

დედაკაცი ვინმე ერთი ქვრივი, იყო ფრიად შრომის
მოყვარე, და ესე ვითარი ჩვენება აქვნდა რომელ,
განა

[Page 135] განაღვიძებდა მსახურთა მათდა მწევალთა თვისთა
მარადის მოქმედებად ჟამსა ქათმის ჯულისასა:
ხშვევალნი იგი, მრავალთა მათ
შრომათა მათთათვის განიზრახვიდენ სიკვდილსა შინაურისა.
მის მამლისასა, რომელსაცა ვვილითა განაღვიძე
ბდა მათ დედოფალი მათი, და რაჟამს ჰყვეს ეგ
რეთ, უბოროტესსა სიმწარესა შთაცვიდენ იგი
ნი. ვინათგან არღარა ესმოდა ღამე ჳმა მამლისა
დედოფალსა მათსა, უფროსად ადრე განაღვი
ძებდა მათ:

თარგმანი: იგავი ესე გამოაცხადებს ვითარ
მედ, მრავალთა კაცთათანა მზრახველობა მი
ზეზი არს ყოვლისა ბოროტისა:

1.35. იგავი, ლე: კაცისათვის ტყვლისმთქმელისა:

კაცი ვინმე უცხოსა ქვეყანასა, და რაჭამს მო
იქცა თვისსავე ქვეყანასა, იტყოდა იგი ტყუილად წინაშე ყოველთასა ფრიად
მრავალთა ადგილ
თა სიმკნით ყოფასა თვისსა, რქალაქსაცა ში
ნა

[Page 136] ნა როდოსსა სიმკნესა და ფიცხად ხლდო მასა თავისსა,
ვითარმედ არავის ეძლო ეგე ვითარმედ ხლტომა, და
მათ ეტყოდა რომელიც მუნ ყოფილიყვნენ, და თვით
ეხილვათ და ესმინათ. ხურთმან მასთან მდგომა
რეთაგანმან მიუგო მას და ჰრქვა, ისმინე შენ
უკეთუ ეგენი ჭემმარიტარიან, რასა გიჭმან შენ
მოწამენი, აჰა ესერა აქა არს როდოს ქალაქი, დააჰა
ხლტომაცა შენი:

თარგმანი: იგავი ესე გამოაცხადებს ვითარმედ
უკეთუ არა არს მსწრაფლ საქმისა გამოჩენა
ყოველნივე სიტყვანი, უქმ და ამაო არიან:

1.36. იგავი, ლვ: კაცისათვის ბოროტისყოფელისა:

კაცი ვინმე იყო ბოროტისყოფელი, და მივიდა იგი ა
პოლონისმიმართ დელფანელისა, და ენება გამოც
და მისი: ხუპყრა ჯელითა ჭივჭავ ერთი, და
ფარა იგი სამოსლითა თვისითა, და დადგა მა
ხლობელსა სამსხვერპლოსა მას, და ეტყოდა კერპსა
მას და ეტყოდა: აპოლონ, რა უკვე მიპყრიეს მე
ჯელი

[Page 137] ჯელთა ჩემითა, ცხოველარსა ესე, ანუ თუ მკვდარ,
და უკეთუ ეთქვა მას მკვდარად, იგი ცხოველსა უჩ
ვენებდა ჭივჭავსა მას: ხუკეთუ ეთქვა ცხოვე
ლად, მჴს მოაშთობდა, და მართმევდა მას, ხუ
პოლონ გულისკმაჰყო ეშმაკეული იგი განზრახვა მი
სი, და ჰრქვა: რომელისაცა ყოფად ჰყავ ნება, უკე
თუ ცხოველი რადმე ჯელითა, ანუ მკვიდრისა ჩვენება
გიჭმს:

თარგმანი: იგავი ესე გამოაცხადებს ვითარმედ,
არა მოტყუვდების ღთის, და არცა არს წინაშე
მისსა დაფარული:

1.37. იგავი, ლზ: ყრმისათვის და დედისა მისისა:

ყრმამან ვინმე ერთმან, მოძმესა თვისსა სასწაული
სა შინა, მოჰპარვა წიგნი მისი, და მოართო დედასა

თვისსა, ხოგი არა განურისხა მას, არამედ გამო
ართო წიგნი მისი, და ვითარცა აღიზარდა და იქმნა
დიდ ყრმა იგი: იწყო პარვად ჩვეულებისაებრ:
ხოდესმე შეიპყრეს იგი პარვასა ზედა, და წარიყვა
ნეს

[Page 138] ნეს იგი შეკრული სიკვდილად, მაშინ დედა მისი მიჰყ
ვებოდა მას და ტიროდა მასზედა, და იხილარა ყრმამან
მან დედა თვისი, ევედრებოდა მტარვალსა მას მცირედ
რე დაცალეზად, რათა უთხრას მან დედასა თვისსა
ყურსა შინა სიტყვა რადმე საიდუმლო: ხოდეს დე
დამან მისმან მიჰყო ყური მისა მიმართ, მეყვსე
ულად უპყრა მან კბილითა, და მოჰკვნიტა ყური
მისი, ხდედამან მისმან და სხვათაცა იწყეს
წყევად მისა და იტყოდეს, არა მხოლოდ იპარა ამ
ან, არმედ დედისაცა თვისისა ძვირისმყოფელ
ად გამოჩნდა: ხურმამან ჰრქვა მათ უწ
ვთ თქვენ, რეგე არს მიზეზი წარწყმედისა ჩე
მისა: უკეთუმცა ვეწვრთენ ოდეს იგი წიგნი მო
ვიპარე, არმცა მოვისრულვყავ მე აქა, და არცა
გამოვყვანებოდი სიკვდილად:

თარგმანი იგავი ესე გამოაცხადებს ვითარმედ
რომელთაცა პირველად არა ემცნების რისხვითა
მათ მიერ განმრავლდებიან ყოველნივე ბორო
ტისა

[Page 139] ტისა საქმესა:

1.38. იგავი, ლწ, მელისა და ვაცისათვის.

ოდესმე უკვე მოსწყურდათ ველსა და ვაცსა ერთბა
მად, და მიემთხვივნენ ერთსა ჯურღმულისა ღრმასა
და შთავიდენ მას შინა: ხხვეს წყალი და განძ
დენ: უკანასკნელ იწყო ვაცმან მან უკეთუ ვით
არ აღმოვიდეს იგი ჯურღმულისა მისგან: ჰრქვა
მას მელმან კადნიერიქმენ, მე უკეთუ სარგებელი
რადმე განვიზრახე ორთათვისვე გამოსახსნელად, უ
კეთუ შენ აღემართო და დასდგე უკანასა ფერჯ
თა ზედა, და მიეყუდა კედელსა ამას ჯურღმულსასა,
და მართვითცა იპყრა რქა შენი, მე აღმავალ შენ ზე
და და ორნივ აღვალთ სწორედ ჯურღმულსა ამის
გან რომელ შემდგომად შენცა აღმოგიყვანო აქა
გან: და მეყვსეულად ჰყო ვაცმან სიტყვისაებრ
მელისა: ხრაჟამს აღმოვიდა გარემოსა ჯურღმუ
ლისა მისგან, რბიოდა გარემოსა ჯურღმულსა მის

სიხარულით, მაშინ განურისხნა მას ვაცი იგი, და აყვედ

[Page 140] აყვედრებდა აღთქმისა გატეხასათვის: მიუგო მას მელმან და ჰრქვა, უკეთუმცა ვსთქვა ესე რომელ ე სოდენი სიბრძნე გაქვნიდა შენი, რაოდენი წვერი შენ თა ბეწვნი გქონან, არმცა შთასრულიყავ ამას შინა, ვიდრემდის არა განგეზრახა თუ ვითარ აღმოსრულიყავ ამიერთითგან.

თარგმანი იგავი ესე გამოაცხადებს ვითარმ ედ, გონიერსა კაცსა თავსა აძს, ყოველისა საქმისა უწინარეს განსაზღვრება, და მერმე საქმისა რა სამე ჳელად აღება.

1.39. იგავი, ლთ. კაცისათვის და ძაღლისათვის,

კაცმა ვინმე ჰყო სერი, და ენება განცხრომა მეგობარისა თვისისა სიყვარულსა: მაშინ ძაღლმან მისმან ხადა სხვასა, ერთსა ძაღლსა, და ჰრქვა მას, მოვედ სა ყვარელო ჩემთანა, და ერთად ვისადილოთ: ხშოვოდა იგი სიყვარულით, და მოელოდა დიდსა რასმე განცხრომასა: ხდგა და განიზრახვიდა გულსა თვისსა შინა, დაესრეთ ეტყოდა, აჰა ესერა შევემთხვე მე დიდსა სიხარულსა და ვიწ

თ [Page 141] და ვიწყებ ჰამასა, და ესრეთ განვძღები მე, რათა ხვალისა დღე არღარა მომინდეს მე ჰამად: ხჰმას რა განიზრახვიდა თავსა შორისთვისსა სიტყვისაებრ მეგობრისა თვისისა მქონე სასოებისა, იხილა იგი მზარეულმან რგანსცხრების ძაღლი იგი, და აქნე ვს კუდთა მისთა, მეყვსეულად მოეკიდა ჳელითა ფერჳსა მისსა, და აღიტაცა, და გარდააგდო იგი სარ კმლით კერძი, და დაეცა იგი მიწასა ზედა, დიდითა ტკივილითა და მწუხარებითა ძლით უკვე აღდგა და წარ ვიდა იგი: ხშეემთხვა მას გზასა ზედა ძაღლი ერ თი, და ჰრქვა მას, ვითარ უკვე განსცხერ და განიხა რე შენ საყვარელო ჩემო: ხშან მიუგო მას: და ჰრქვა ვითარმედ მრავლითა სასმელითა უზომოდ დავითვერ და გზაცა ვეღარა მიცნობიეს რომელითაცა უკვე მო ვედ აქა:

თარგმანი: იგავი ესე გამოაცხადებს ვითარმედ, არა ჯერარს მათგან სასოებისა ქონება, რომელნი ცა სხვაგან კეთილის ყოფასა აღვითქმენ.

იგა
ო

1.40. იგავი, მ: ხუროსა, და მერკურისათვის:

[Page 142]

ხუროსა ვისმე ერთსა წარუწყმდა ცული თვისი მდი
ნარესა შინა, და არა უწყოდა უკეთუ რა ჰყოს
და დაჯდა და ტიროდა კლდესა ზედა მის წყლისასა: ხ[~]
მერკური იგი, გინდა ერმი მივიდა და შეიწყალა იგი,
ვინათგან უწყოდა მისი, და შთავიდა სიღმესა მის
წყლისასა, და აღმოიღო ცოლი ოქროსი, და ჰკითხა
მას, ესე არსა ცული იგი რომელი წარსწყმიდე
შენ: ხ[~] შან მიუგო ვითარმედ, არა არს ესე: ხ[~]
შთავიდავე სიღმესა მის წყლისასა, და აღმო
ღო ვეცხლისა, და იგიცა უარჰყო მან: და კვალა^ღ
მესამეს შთავიდა სიღმედ, და აღმითო ჰქემმარი
ტი იგი, რომელიცა წარეწყმიდა მას: და მერმე
ჰრქვა მას, ზე ეგრეთ არს ჰქემმარიტად რომელი
ცა წარვწყმიდე მე: ხ[~] აცი იგი აქ დრიად მერ
კურიმ, და სამივე იგი ცული უძღვნა მას, და მი
ვიდა იგი მოძმეთა თვისთათანა, და აუწყა ყოველი
ვე იგი ყოფილი: ხ[~] ანიზრახა ერთმან ვინმე მათ
განმა

[Page 143] განმა ეგრეთ ყოფა გულისა შინა თვისსა, და წა
რვიდა მდინარესა მას ზედა, და შთააგდო ცული
თვისი სიღმესა მას განზრახვით: და მითვე სა
ხითა ჯდა, და ტიროდა, და ეჩვენა მასცა მერკური
იგი, და ჰკითხა მას: და მან აუწყა ტირილისა თვი
სისა მიზეზი: ხ[~] იგი შთავიდა სიღმესა, და აღმო
იღო ცული ორქოსი, და ჰკითხა მას ვითარმედ, ესე
არსა ცული შენი, ხ[~] შან ფრიად განიხარა, და ჰრ
ქვა მას, ესე არს ჰქემმარიტად: მაშინ მოიძაგა
იგი ღმერთმან მან .ესე ვითარისა მის ურცხვინები
სათვის მისისა, და არათუ მხოლოდ ოქრო იგი დაუფა
რა მას, არამედ ცულიცა იგი მისი არა მისცა
მას:

თარგმანი: იგავი ესე გამოაცხადებს ვდ. რაოდენ
საცა ღთის მისცემს მართლთა შეწევნასა. ე
გოდებთასავე ცოდვილთა წინა აღუდგების:

დასასრული ესოპეს
იგავები

[Home](#)

Date: 21 December 2019